Beleidsplan vergunningverlening, toezicht en handhaving gemeente Opmeer

Beleidsplan Fysieke Leefomgeving 2021-2024

(Strategisch en operationeel beleidskader voor de Wabo-taken)

Colofon

Vastgesteld op
25 mei 2021

Inhoudsopgave

1. Achtergrond en status 3
1.1 Keuzes maken bij uitvoering VTH-taken 3
1.2 VTH-beleid 3
1.3 Status VTH-beleid 6
1.4 Omgevingsanalyse en uitvoeringsprogramma 7
1.5 Leeswijzer 8
2 Visie 9
2.1 Fundament is gelegd 9
2.2 Focus op de grootste risico's 9
2.3 Eigen verantwoordelijkheid en ruimte voor eigen initiatief 10
2.4 Van handhaving naar preventie 10
2.5 Zorgen voor zicht op zaken 11
2.6 Intensieve samenwerking tussen ketenpartners 11
3 Strategisch beleidskader 12
3.1 Analyse van inzichten vergunningverlening 12
3.2 Uitkomsten regionale en lokale omgevingsanalyse 13
4 Operationeel beleidskader 19
4.1 Preventiestrategie 19
4.2 Vergunningstrategie 21
4.3 Toezichtstrategie 30
4.4 Sanctie- en gedoogstrategie 37
5 Verankering 42
5.1 Borging van kwaliteit 42
5.2 Uitvoeringsprogramma 43
5.3 Monitoring en jaarverslag 44
Bijlage 1. Omgevingsanalyse – analyse van problemen en inzichten 46
1.1 Doelgroep burgers 46
1.2 Doelgroep bedrijven 50
1.3 Doelgroep bezoekers 54
Bijlage 2. Toetsmatrix bouwen 57
Bijlage 3. Toezichtmatrix bouwen 61
Bijlage 4. Beleidsanalyse en lokale omgevingsanalyse Opmeer 63

1. Achtergrond en status

1.1 Keuzes maken bij uitvoering VTH-taken

Voor u ligt het Beleidsplan Fysieke Leefomgeving 2021-2024. Dit beleid is de basis voor de programmatische en integrale uitvoering van de wettelijke taken op het gebied van het omgevingsrecht (vergunningverlening, toezicht en handhaving) en richt zich op de fysieke leefomgeving van de gemeente Opmeer.

Vergunningverlening, toezicht en handhaving is voor onze gemeente een belangrijk instrument om de gezondheid, veiligheid en het welbevinden in de samenleving te borgen. Bijvoorbeeld bij het bouwen van publieke bouwwerken, slopen waarbij asbest vrijkomt, geluid- of geurhinder, brandveiligheid van hotels en pensions, verbouwingen aan monumenten en reclame-uitingen in onze kernen.

Bij de uitvoering van de VTH-taken moeten we keuzes maken: waar moeten de prioriteiten liggen? Hoe strikt willen we zaken regelen en controleren? Daarbij spelen drie afwegingen een rol. De eerste is hoe groot de risico's zijn die samenhangen met activiteiten. Zijn die groot, dan kennen we er ook meer prioriteit aan toe. In de tweede plaats is er een meer principiële afweging: waar ligt de grens tussen de eigen verantwoordelijkheid van burgers en ondernemers en die van onze gemeentelijke organisatie? In de derde plaats is er een praktische reden: onze capaciteit en middelen zijn beperkt en moeten ook worden afgewogen tegen andere taken. Tussen die drie afwegingen moet voldoende balans zijn.

1.2 VTH-beleid

In dit VTH-beleid geven we aan hoe we in de komende beleidsperiode met die balans omgaan. Het beleidsplan schetst de visie en uitgangspunten voor het beleid de komende jaren, de inhoudelijke prioriteiten die daarin worden gesteld én de wijze waarop (strategie/operationeel beleid) we het wensen uit te voeren.

De Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) bevat regels over activiteiten die van invloed zijn op de fysieke leefomgeving. Het bevat een stelsel voor vergunningen, meldingen, toezicht en handhaving op het gebied van de fysieke leefomgeving voor de onderwerpen bouwen, wonen, monumenten, ruimte, natuur, milieu (water, lucht, bodem) en infrastructuur. Met onder meer vooroverleg, het verlenen van vergunningen, behandelen van meldingen, houden van toezicht en handhaving zorgen we ervoor dat onze beleidsdoelen worden gerealiseerd en regels worden nageleefd.
Voorliggend beleidsplan is in eerste instantie beperkt tot de reikwijdte van de Wabo, inclusief de bepalingen uit de APV die in de Wabo integreren. Dit betekent dat aandacht wordt besteed aan de preventie, vergunningverlening, toezicht en handhaving van bestemmingsplannen (ruimtelijke ordening), milieuregels, bouw-, sloop- en brandveiligheidsregels en regels ten aanzien van monumenten, reclame, rooien van bomen, natuurbescherming en in- en uitritten. Daarnaast is de regelgeving rond evenementen en bodem-, bouwstoffen en grondstromen meegenomen.
We benoemen tevens raakvlakken met andere wettelijke kaders: dit geldt bijvoorbeeld voor geluid bij evenementen.

De vergunningverlening, toezicht en handhaving (zogenaamde VTH-taken) zijn daarmee ondersteunend aan de strategische doelen die we als gemeente hebben.
We streven naar een veilige, leefbare, schone, gezonde en inclusieve leefomgeving, kortom een duurzame leefomgeving in Opmeer. In diverse beleidsplannen hebben we deze ambitie geconcretiseerd voor onder meer woonruimte (Woonvisie), groen (Groenbeleidsplan), verkeer en vervoer (Verkeers- en vervoersplan), openbare veiligheid (Integraal Veiligheidsplan 2020-2022), hulp aan zorgbehoevenden (Nota Sociaal Domein) en evenementen (Evenementenbeleid).
Op 1 januari 2022 wordt de Omgevingswet van kracht. Met de komst van deze wet verandert er veel. Zo bundelt deze wet 26 bestaande wetten voor onder meer bouwen, milieu, water, ruimtelijke ordening en natuur. De Omgevingswet verplicht alle gemeenten onder meer om vóór 1 januari 2025 een omgevingsvisie op te stellen over de toekomst van de gemeente en vóór 1 januari 2030 een gemeente dekkend omgevingsplan te hebben.
Het is belangrijk om bij beleidsontwikkeling op de komst van de Omgevingswet te anticiperen. Door de veelheid en diversiteit van het regionale en lokale beleid hebben wij het huidige beleid voor de fysieke leefomgeving eerder integraal inzichtelijk gemaakt in de Beleidsvisie Fysieke Leefomgeving 2020-2023. Deze beleidsanalyse (Bijlage 2) is onderdeel van het Beleidsplan Fysieke Leefomgeving 2021-2024.

Voorliggend beleidsplan is kaderstellend voor de taken die onder onze bevoegdheid door onze regionale samenwerkingspartners worden uitgevoerd. Zo maakt de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (ODNHN) een operationalisering van voorliggend VTH-beleid voor de milieutaken in de regionale VTH-strategieën. We bewaken dat het beleid van en de uitvoering door onze regionale partners aansluit op de beleidskeuzes die we in voorliggend document maken.

Evaluatie beleid
Dit beleidsplan is een actualisatie en herziening van:
-De Beleidsvisie Fysieke Leefomgeving 2020-2023, die de opvolger was van het 'Strategisch beleidsplan omgevingsrecht 2015-2019'. Het 'Strategisch beleidsplan omgevingsrecht 2015-2019' is met de raadscommissie Ruimte geëvalueerd.
-Het 'Operationeel deel, Uitvoeringsstrategieën van Opmeer' uit het 'Strategisch beleidsplan omgevingsrecht 2015-2019'.

In het 'Strategisch beleidsplan omgevingsrecht 2015-2019' stonden de volgende omgevingsdoelen geformuleerd:
1. Besluitvorming op vergunningaanvragen en handhavingsverzoeken binnen wettelijke termijnen.
2. Behandeling van klachten volgens het klachtenprotocol.
3. Sanctionering bij constatering van overtredingen volgens de sanctiestrategie.
4. Geen huisvesting van arbeidsmigranten buiten de beleidskaders zoals vastgesteld in het bestemmingsplan Landelijk gebied en de Kadernota huisvesting buitenlandse werknemers.
5. In niet meer dan 15% van de reguliere bouwcontroles naar aanleiding van een vergunning voor bouwen wordt een of meerdere regels ten aanzien van constructieve en brandveiligheid overtreden.
6. In niet meer dan 15% van de reguliere controles op brandveiligheid wordt een of meerdere regels ten aanzien van brandveiligheid overtreden.

7. In niet meer dan 30% van de reguliere controles op de milieuaspecten bij inrichtingen wordt een of meerdere milieuregels overtreden.
8. De verkoop en opslag van vuurwerk vindt 100% conform vergunningvoorschriften en Vuurwerkbesluit plaats.
9. Het verwijderen van minimaal 15.000 m2 asbest dakbeplating tussen 2019 en 2020.
10. Minimaliseren van het aantal (brand)onveilige situaties bij evenementen met meer dan 100 bezoekers en activiteiten bij deze evenementen.
11. Afname van het aantal geluidsklachten door evenementen met meer dan 100 bezoekers.
12. Stabiliseren en waar mogelijk verminderen van de geur-, geluid- en verkeershinder in het centrum door bedrijven met grote potentiele hinder in het centrum.
13. Voorkomen van verloedering in het centrum door leegstaande panden.
14. Stabiliseren en waar mogelijk verminderen van de geur-, geluid- en verkeershinder door veehouderijen in de kleine kernen.
15. Actueel houden van inzicht in het gebruik en de gebruiker van alle bedrijfsgebouwen.
16. Voorkomen van verloedering op de bedrijfsterreinen.
17. Beperken van het strijdig gebruik van gronden en bouwwerken op vakantieparken.
18. Voorkomen van aantasting van de archeologische waarden in het landelijk gebied.

Jaarlijks is in een uitvoeringsprogramma uitgewerkt welke activiteiten er zijn gepland voor dat jaar. Aan het einde van ieder jaar is geëvalueerd in welke mate de voorgenomen activiteiten daadwerkelijk uitgevoerd zijn en in welke mate deze activiteiten bijdroegen aan de doelen uit het 'Strategisch beleidsplan omgevingsrecht 2015-2019'. Jaarlijks is geconstateerd dat er géén grote wijzigingen nodig waren voor het beleidsplan. Er werd voldaan aan de doelstellingen. Bij het maken van de omgevingsanalyse is hiermee rekening gehouden.

<u>Verbeteringen aan de Beleidsvisie Fysieke Leefomgeving 2020-2023</u>

Voor het verbeteren van de beleidsvisie is de 'Beoordeling provincie interbestuurlijk toezicht op de uitvoering van het omgevingsrecht over 2020' benut.
De provincie stelt dat Opmeer nagenoeg voldoet aan de gestelde eisen aan een doelmatige uitvoering van de Wabo-taken. Voor verbetering van het beleidsplan doet de provincie voorstellen, die hieronder zijn overgenomen.

1. We hebben een zogenaamde analyse van inzichten aan het beleidsplan toegevoegd, waarin wij aangegeven welke aantallen en soorten vergunningaanvragen wij verwachten in de periode 2021-2024. De analyse dient dan als basis voor de uitvoering van de taken in die periode. Deze analyse van inzichten wordt het komend jaar verder gedetailleerd, om daarmee vast te stellen wat het (toekomstige) werkaanbod is en welke personeelsbehoefte daarbij past.
2. We stemmen de personele en financiële informatie in het beleidsplan, het uitvoeringsprogramma en de begroting inzichtelijker op elkaar af.

Naast de hiervoor genoemde aanpassingen hebben we de binnen de regionale samenwerking geformuleerde doelstellingen, meetbare indicatoren en de bij de realisatie van de doelstellingen in te zetten instrumenten, overgenomen en aangevuld voor eigen lokale prioriteiten (hoofdstuk 3 Strategisch Beleidskader).

En we hebben het Operationeel beleid omgevingsrecht (Uitvoeringsstrategieën Omgevingsrecht: zo voeren we in Opmeer onze vergunningverlening, toezicht en handhaving uit) vervangen door de regionaal opgestelde invoeringsstrategieën (hoofdstuk 4 Operationeel Beleidskader).

Evaluatie vergunningverlening en handhaving
Uit de analyse van inzichten voor vergunningverlening en de analyse van problemen zijn geen wezenlijk nieuwe risico's naar voren gekomen. Sommige risico's (zoals illegaal gebruik) zijn wel beter in beeld gebracht. In Opmeer komt uitsluitend laagbouw voor (maximaal vier woonlagen) en vindt een beperkte hoeveelheid potentieel milieubelastende activiteiten plaats. Er is geen beschermd dorpsgezicht en geen groot aantal monumenten. De afgelopen jaren zijn constructieve veiligheid en brandveiligheid thema's met een hoge prioriteit geweest. Dit verandert de komende periode niet. Er zijn geen ernstige overtredingen geweest of calamiteiten geweest. Het beleid heeft de afgelopen jaren naar behoren gefunctioneerd. Deze conclusie is in lijn met de evaluaties van de uitvoerings-programma's van de afgelopen jaren.

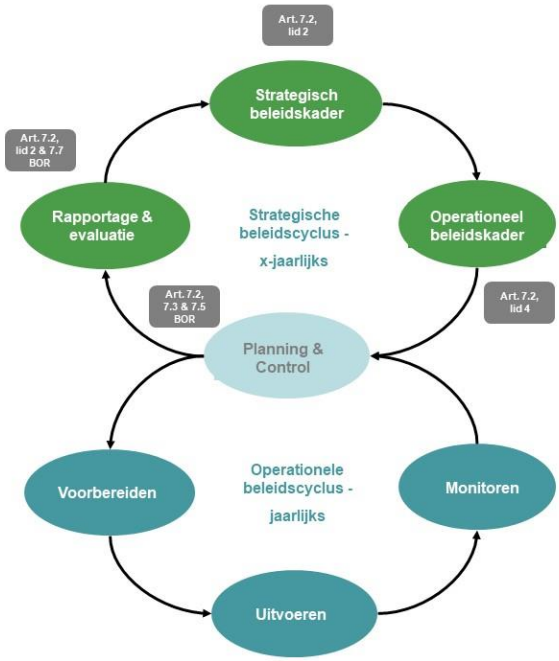
1.3 Status VTH-beleid

Voor zowel de vergunningverlening als het toezicht en de handhaving is een beleidsplan wettelijk verplicht. Het VTH-beleid is vastgesteld door ons college en ter kennisname aan de gemeenteraad voorgelegd. Daarmee is het VTH-beleid een richtinggevend document voor ons college van B&W bij de uitvoering van de wettelijke taken in het kader van de Wabo. Voorliggend beleidsplan geeft invulling aan de bevoegdheden en verantwoordelijkheden die de gemeenteraad met de 'Verordening kwaliteit VTH' bij de colleges hebben neergelegd. Het voorliggend beleid is gebaseerd op het Westfries model VTH-beleidsplan; we hebben immers samen met onze Westfriese gemeenten een analyse uitgevoerd van de regionale problemen en hier gezamenlijk prioriteiten, doelen en een strategie voor bepaald.
In voorliggend beleid hebben we getracht zoveel mogelijk aan te sluiten bij de principes achter de Omgevingswet: eenvoudiger en beter met meer afwegingsruimte door een actieve en flexibele aanpak. Met de beoogde inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1-1-2022 wijzigt ook een deel van de procedurele kaders. Dit zal ertoe leiden dat de strategie en werkwijzen van de gemeenten anders worden, evenals de risico's als gevolg van activiteiten van onze doelgroepen. De principes en procedurele wijzigingen als gevolg van de Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging bouwen die nu al bekend zijn, zijn meegenomen in voorliggend beleid. Op basis van de ervaringen en praktijkcasussen vindt op een later moment aanscherping van het VTH-beleid plaats.

In het omgevingsrecht worden regels gesteld waar het bevoegd gezag zich aan moet houden bij het uitvoeren van de VTH-taken. De eisen aan de inrichting van processen zijn wettelijk vastgelegd in de

Wabo en de daarbij behorende algemene maatregelen van bestuur. Na de inwerkingtreding van de Omgevingswet worden de regels binnen dit nieuwe wettelijke kader van kracht.

Zowel in de huidige als in de nieuwe situatie zijn de zogenaamde procescriteria leidend voor het VTH-beleid. De procescriteria beschrijven de eisen die gesteld worden aan de sluitende beleidscyclus, de BIG-8 cyclus. Voorliggend VTH-beleid heeft betrekking op de bovenste drie stappen en is richtinggevend voor de operationele beleidscyclus. In het figuur hiernaast zijn deze groen weergegeven. Deze strategische beleidscyclus wordt over het algemeen iedere 4 jaar doorlopen, maar kan op basis van veranderende omgevingsfactoren, wetten of beleidsambities een andere frequentie hebben.

Binnen de regio Westfriesland wordt iedere vier jaar een regionale omgevingsanalyse uitgevoerd, die door gemeenten aangevuld kan worden met lokale zaken. Deze analyse is de basis voor een gezamenlijk model voor het VTH-beleidsplan. Het uitvoeringsprogramma én het jaarlijks verslag kent ook een gezamenlijke basis: de regionale doelstellingen en indicatoren.

1.4 Omgevingsanalyse en uitvoeringsprogramma

Bij het VTH-beleid horen een omgevingsanalyse en een uitvoeringsprogramma. De omgevingsanalyse schetst met welke inzichten, risico's en ontwikkelingen we de komende jaren te maken hebben en wat die betekenen voor de prioriteiten bij de uitvoering van de VTH-taken. De regionale omgevingsanalyse is voorbereid met de zeven gemeenten in Westfriesland (Bijlage 1). Aanvullend op de regionale omgevingsanalyse heeft Opmeer een eigen uitgebreide lokale omgevingsanalyse gemaakt (Bijlage 2). In hoofdstuk 1 van de lokale omgevingsanalyse is een beleidsanalyse gemaakt, bestaande uit een beoordeling op welke wijze de VTH-taken kunnen bijdragen aan de huidige gemeentelijke en regionale strategische doelen.
Hoofdstuk 2 geeft een korte beschrijving van de gemeente en de gebiedstypen, waarbij per gebiedstype is aangegeven welke specifieke problemen en risico's worden ervaren en hoe vanuit VTH hieraan een bijdrage kan worden geleverd. Hiermee geeft Opmeer invulling aan de bedoeling van de Omgevingswet om opgavegericht en gebiedsgericht te werken, passend bij de aard en opgave van het gebied. Vervolgens worden in hoofdstuk 3 van onze eigen omgevingsanalyse de ontwikkelingen, die onze organisatie signaleert en die invloed hebben op de VTH-taken, behandeld. De lokale en regionale omgevingsanalyse vormen gezamenlijk dé omgevingsanalyse (problemen, risico's en ambities), dat de basis is voor dit beleidsplan.

Het uitvoeringsprogramma is een concretisering van de activiteiten, met vertaling naar de capaciteit, om de prioriteiten uit voorliggend document te realiseren. Het uitvoeringsprogramma wordt per jaar of per twee jaar vastgesteld door het college en ter kennisname aan de raad aangeboden.

1.5 Leeswijzer

In het volgende hoofdstuk beschrijven we onze visie op de vergunningverlening, het toezicht en de handhaving. Daarmee plaatsen we deze gemeentelijke taken in breder perspectief. De beleidsmatige prioriteiten (strategisch beleidskader) zijn uitgewerkt in hoofdstuk 3, gebaseerd op de inzichten, risico's en ontwikkelingen die we hebben geconstateerd in de uitgevoerde omgevingsanalyse. De wijze waarop we onze VTH-taken uitvoeren (operationeel beleidskader, ofwel strategieën) is uitgewerkt in hoofdstuk 4. De doorwerking van het VTH-beleid in de jaarcyclus is beschreven in hoofdstuk 5.

In de bijlagen is de omgevingsanalyse opgenomen, evenals de toets- en toezichtmatrix voor het uitvoeren van onze VTH-taken voor bouwen.

2 Visie

De wijze waarop we onze vergunningverlening, het toezicht en de handhaving inzetten, is gebaseerd op een aantal uitgangspunten. In voorliggend hoofdstuk zijn deze uitgewerkt.

2.1 Fundament is gelegd

Gemeenten hebben al ruim 200 jaar taken op gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving als het gaat om het voorkomen van gevaar, schade en hinder voor de omgeving. Het uitgangspunt daarbij was altijd dat de overheid duidelijke en concreet ingevulde kaders schetst. Dat was ook wel nodig omdat het milieubewustzijn in de samenleving laag was en de milieubelasting hoog.

Een aantal incidenten met ernstige bodemverontreinigingen, explosies en branden bij enkele bedrijven en de soms slechte waterkwaliteit, leiden in de jaren tachtig en negentig van de vorige eeuw tot een ommekeer. Gemeenten hebben daarop flink geïnvesteerd in een meer professionele uitvoering van de vergunningverlening, toezicht en handhaving: er zijn bestuurlijke prioriteiten gesteld, er wordt programmatisch gewerkt, ambtelijk zijn de organisaties gebundeld, complexe taken zijn belegd bij gespecialiseerde regionale diensten (Veiligheidsregio en Omgevingsdienst) en er zijn meer en beter geschoolde medewerkers.

2.2 Focus op de grootste risico's

Mede daardoor worden in onze gemeente de omgevingsrisico's beheersbaar gehouden. Denk daarbij bijvoorbeeld aan de milieurisico's en risico's op explosies bij LPG-stations, branden in verzorgingstehuizen of de risico's voor omstanders en buurtbewoners bij evenementen. Er zijn nog wel enkele aandachtspunten. In de Westfriese regio geldt dit, conform bijlage 1, in het bijzonder voor:

1. De complexe regelgeving voor de onwetende burgers, bedrijven en evenementenorganisaties.
2. Brandveiligheid bij niet zelfredzame bewoners in wooncomplexen.
3. Illegaal gebruik van bedrijfspanden.
4. Verrommeling rond bedrijfsgebouwen op bedrijfsterreinen.
5. Opslag van gevaarlijke stoffen.
6. Constructieve en brandveiligheid waar veel bezoekers komen.
7. Niet recreatief gebruik van verblijfsrecreatie.

Aanvullend en specifiek voor onze gemeente zijn dit, conform bijlage 2:

8. Behoud monumentale waarden
9. Afvaldumpingen
10. Bescherming van monumentale en beeldbepalende bomen
11. Bodembescherming
12. Behoud archeologische waarden

De komende jaren ligt het accent van het beleid op het beheersbaar houden en terugdringen van bovenstaande omgevingsrisico's en het voorkomen van nieuwe omgevingsrisico's. Hiervoor toetsen we vergunningaanvragen en meldingen voor die situaties intensief aan de gestelde kaders. Ons toezicht zal zich concentreren op deze meest risicovolle situaties. Bij overtredingen zal onze vastgestelde sanctiestrategie worden gevolgd.

Het algemene uitgangspunt is dat bij de uitvoering van de VTH-taken de prioriteit komt te liggen bij de grootste risico's en de belangrijkste opgaven en ontwikkelingen. Daarbij zijn we gemotiveerd selectief: de focus op en monitoring en verantwoording over een te groot aantal prioriteiten zou immers leiden tot een onevenredige administratieve organisatie. Onze prioriteiten hebben we in dit beleidsplan uitgewerkt in SMART doelstellingen: we geven concreet aan wat we willen bereiken en weten dat we de voortgang kunnen monitoren.

2.3 Eigen verantwoordelijkheid en ruimte voor eigen initiatief

De uitdagingen liggen in een 'kanteling' bij de inzet van de verschillende instrumenten die we hebben op basis van het omgevingsrecht. Het accent lag tot nu toe (ook vanuit het Rijk zo bepleit) op het programmatisch en vanuit de regelgeving sturen op naleefgedrag. Alhoewel het naleven van de wet niet ter discussie staat, zullen we de komende jaren de burgers en ondernemers meer op hun eigen verantwoordelijkheid aanspreken maar hen ook de ruimte laten om met eigen oplossingen te komen. Dat betekent dat de VTH-taken ook meer vanuit de invalshoek van burgers, ondernemers en recreanten wordt ingevuld.

Waar de eigen verantwoordelijkheid onvoldoende leidt tot het realiseren van het gewenste effect, zullen we onze burgers en ondernemers faciliteren. Dit kan door vormen van burgerparticipatie, bijvoorbeeld door bij ruimtelijke initiatieven de interactie met de omgeving te ondersteunen. We willen daarmee ook vooruitlopen op de Omgevingswet en de daarmee samenhangende privatisering van het bouwtoezicht die in 2022 in werking treedt.

2.4 Van handhaving naar preventie

Een tweede uitdaging is het vroegtijdiger bijsturen in ontwikkelingen die voorzienbaar problematisch kunnen worden. Door alerter te zijn op mogelijke onderliggende conflicten bij klachten of signalen kunnen escalaties mogelijk worden voorkomen en voorkomen we buitensporige inzet vanuit de handhaving. Niet door de inzet van handhavingsinstrumenten, maar door bijvoorbeeld voorlichting, subsidies, mediation of via maatschappelijke ondersteuning.

Hetzelfde geldt voor het voorkomen van onnodige overtredingen of klachten doordat burgers (en bedrijven) onvoldoende op de hoogte zijn van risico's en regelgeving. Met tijdige voorlichting, bijvoorbeeld bij de start voor de bouw, het organiseren van evenementen en het stoken van kachels, aan het loket, via de website en gemeentelijke publicaties, kunnen herstelkosten, klachten en eventuele schade worden voorkomen.

2.5 Zorgen voor zicht op zaken

Om dit mogelijk te maken zullen we meer en beter zicht moeten krijgen op ontwikkelingen. Dit geldt zowel voor onze prioriteiten, als de thema's waar we nog geen volledig zicht hebben op de risico's en problematiek. Bijvoorbeeld als het gaat om veranderend gebruik van vrijkomende bebouwing, het groeiende aantal bed-en-breakfasts in woningen, uitgroei van pensions, de vestiging van bedrijvigheid aan huis, initiatieven van burgers, bedrijven/verenigingen, buurten of dorpen rond (zorg)voorzieningen of renovatie en verbouwing van bestaande gebouwen in verband met brandveiligheid en aantasting van monumenten in hun karakteristieke omgeving.

Niet door nog meer toezicht uit te oefenen, maar door slim gebruik te maken van bestaande informatie, signalering, inzet van nieuwe technologie én de bereidheid van burgers en bedrijven om tijdig te melden en initiatieven van burgers en ondernemers te faciliteren.

2.6 Intensieve samenwerking tussen ketenpartners

Voorliggend beleidsplan is met de gemeenten in Westfriesland opgesteld. Bij de uitvoering van onze taken werken we samen met betrokken collega's van deze gemeenten, de Omgevingsdienst, Veiligheidsregio, provincie en instanties als de politie, Rijkswaterstaat, veiligheidsregio (brandweer en GGD), Hoogheemraadschap Hollands Noorder Kwartier, Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit, douane, Inspectie Leefomgeving en Transport, Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid en het Openbaar Ministerie. Door bundeling van kennis, taken en ervaring zorgen we voor een kwalitatieve en betrouwbare dienstverlening. Ook de ondernemers en de inwoners profiteren hiervan. De kwaliteit van de leefomgeving verbetert, de administratieve lasten voor bedrijven en inwoners verminderen, procedures verkorten en voorschriften zijn op elkaar afgestemd. Hierdoor ontstaat een gelijk speelveld voor onze klanten.

De samenwerking met verschillende partners gebeurt thema- of procesgericht. Met sommigen structureel, met anderen op incidentele basis. Samenwerking vindt op drie niveaus plaats:

- Strategisch niveau: afstemming over VTH-beleid en uitvoering, handhavingsprojecten, zoals een handhavingsestafette of een regionaal samenwerkingsprogramma.
- Tactisch niveau: doelgroep- en ketengericht, analyses, trend, inzet van handhavingsinstrumenten, aanpak probleem, informatie en kennisdeling;
- Operationeel niveau: casusbesprekingen, lokaal karakter, acties, projecten, integrale aanpak.

Tijdige en adequate afstemming met ketenpartners vereist een sterke politiek-bestuurlijke sensitiviteit van onze medewerkers.

3 Strategisch beleidskader

Voor zowel vergunningverlening als voor handhaving zijn met een regionale en lokale omgevingsanalyses een gebiedsanalyse gedaan en in kaart gebracht welke problemen er worden verwacht. Op basis van de analyses van problemen en risico's zijn, regionaal en lokaal, prioriteiten en doelstellingen bepaald. Voor vergunningverlening is in aanvulling op de omgevingsanalyses bovendien een analyse van inzichten opgesteld (par. 3.1). Hierna volgt de analyse van inzichten en daarna de uitkomsten van omgevingsanalyses.

3.1 Analyse van inzichten vergunningverlening

Een analyse van inzicht van vergunningen is aanvullend op de omgevingsanalyse. De analyse geeft inzicht van het aantal te verwachten vergunningaanvragen en meldingen, aard en complexiteit van de aanvragen, inzicht in type bouwwerk/ afwijkingen bestemmingsplan en huidige capaciteit. De analyse van inzicht is gebaseerd op de beschikbare gegevens van 2019 en 2020.

Onderstaande gegevens worden gebruikt voor het stellen van prioriteiten en doelen, vergunningen strategie, raming benodigde capaciteit uitgaande van de taken en de benodigde kritieke massa. Tevens worden op basis van deze gegevens het uitvoeringsprogramma opgesteld.
De analyse van inzichten bestaat uit drie delen. Allereerst wordt er ingegaan op de vertaling van de omgevingsanalyse voor vergunningverlening. Vervolgens wordt een inschatting gemaakt van het aantal en soort vergunningen dat naar verwachting in de komende jaren zal worden aangevraagd.

<u>Vertaling omgevingsanalyse voor vergunningverlening</u>
Bijlage 1 (Regionale omgevingsanalyse) en bijlage 2 (Beleidsanalyse en Lokale omgevingsanalyse Opmeer) bestaan uit een gebiedsbeschrijving en een inventarisatie van problemen, risico's en doelstellingen én ze beschrijven hoe vanuit ondermeer vergunningverlening hieraan een bijdrage kan worden geleverd. Hoofdstuk 3 van de omgevingsanalyse van specifiek Opmeer behandelt de ontwikkelingen, die onze organisatie signaleert en die invloed hebben op de VTH-taken.
Op basis van de analyses worden tot het inwerking treden van de Omgevingswet, er geen grote wijzigingen van de huidige bestemmingsplannen meer verwacht. In verband met de economische ontwikkelingen en woningvraag is het aantal planinitiatieven van derden, in de meeste gevallen gericht op wijziging van de bestemming bedrijvigheid naar de bestemming wonen, toegenomen. In de toekomst wordt deze trend naar verwachting doorgezet. Daarnaast verwachten we de komende jaren meer aanvragen door de gronduitgifte voor woningbouw in plan Heerenweide en de ontwikkeling van het bedrijventerrein De Veken 4 fase 1. Ook zal de realisering van de klimaatopgave (circulaire economie, klimaatadaptatie en energietransitie) op het werkaanbod naar verwachting impact hebben. De gevolgen voor vergunningverlening van de komst van de Omgevingswet (incl. de Wet kwaliteitsborging) worden de komende jaren duidelijker. Zeker is dat de werkprocessen worden gewijzigd met het oog op de doelstellingen van de Omgevingswet.

<u>Aantal en soort vergunningen</u>
Het tweede deel van de analyse van inzichten richt zich op een inschatting van het aantal en soort aanvragen voor de komende jaren. Deze verwachting is gebaseerd op de vergunningsaanvragen van

afgelopen jaren en de hierboven genoemde ontwikkelingen. Een relatief groot deel van bouwactiviteiten waarvoor een vergunning wordt aangevraagd blijkt na toetsing vergunningsvrij te zijn. Een goede informatievoorziening kan mogelijk helpen om minder aanvragen voor vergunningsvrije activiteiten te ontvangen. Daarnaast worden ook vergunningaanvragen buiten behandeling gesteld. Indien stukken ontbreken bij een vergunningsaanvraag worden indieners daarvan verzocht aanvullende stukken aan te leveren binnen een bepaalde termijn. Het niet tijdig aanleveren van ontbrekende stukken is in de meeste gevallen de oorzaak van het buiten behandeling stellen van de vergunningsaanvraag. Verreweg het grootste deel van de aanvragen is voor de activiteit (ver)bouwen van een bouwwerk die binnen de reguliere procedure worden behandeld. Te denken valt aan bouwwerken zoals dakkapellen, het uitbouwen van bestaande bouwwerken, dakopbouw, het bouwen van een bijgebouw en nieuwbouwwoningen.
Planafwijkingen met een uitgebreide procedure) komen weinig voor. Op basis van de geschetste ontwikkelingen houden we rekening met een toename.

Vergunningverlening			
Soort aanvragen omgevingsvergunning	**Aantal 2019**	**Aantal 2020**	**Aantal 2021 e.v.**
Regulier	105	126	
Enkelvoudig	71	96	
meervoudig	34	30	
Uitgebreid	3	3	
Enkelvoudig	2	1	
meervoudig	1	2	
Aanvragen vooroverleg omgevingsvergunning			
Vooroverleg	51	79	
Informatie Verstrekken			
Informatie verstrekken	nb	34	
Meldingen			
Milieu	18	5	
Brandveilig gebruik	11	3	
Sloop	39	43	

3.2 Uitkomsten regionale en lokale omgevingsanalyse

De uitvoering van de VTH-taken komt de komende jaren meer in het teken van de gemeentebrede ambities en opgaven te staan. Daarbij ligt de focus meer dan voorheen op de concrete opgaven en risico's in de verschillende delen van onze gemeente. We hebben daarvoor de prioriteiten benoemd aan de hand van drie doelgroepen: burgers, bedrijven en bezoekers. Bij ieder van deze doelgroepen constateren we een andere problematiek die vraagt om een eigen aanpak.

Om inzicht te krijgen in de risico's en ontwikkelingen is gebruik gemaakt van de beschikbare documenten van de gemeenten. Deze analyse is in regionale (Westfriese) werksessies besproken met de medewerkers van de gemeenten, veiligheidsregio en Omgevingsdienst. Dit leidde tot een regionale omgevingsanalyse. Deze analyse is in kaders aangevuld met een aantal specifiek gemeentelijke problemen, risico's en ambities. De uitwerking van de regionale omgevingsanalyse en de lokale omgevingsanalyse is opgenomen in respectievelijk bijlage 1 en 2.

Met de 'Verordening kwaliteit vergunningverlening, toezicht en handhaving omgevingsrecht' heeft de gemeenteraad ons meegegeven om in ieder geval doelstellingen te formuleren voor de dienstverlening, de uitvoeringskwaliteit van diensten en producten en de financiën. Een vertaling van de omgevingsanalyse naar doelstellingen wordt per doelgroep gemaakt.

Voor de hoogste risico's hebben we een prioriteit benoemd, uitgewerkt in een SMART doelstelling en bijbehorende indicatoren én is een verwijzing gemaakt naar de instrumenten uit ons operationele beleidskader (hoofdstuk 4). De realisatie van de doelstellingen op basis van de indicatoren wordt de komende jaren actief gevolgd. De uitwerking van prioriteiten, doelstellingen en instrumenten in activiteiten (vergunningverlening, toezicht en handhaving) wordt gemaakt in het uitvoeringsprogramma. We richten ons daarbij primair op de onderwerpen met hoge prioriteit (zie bijlage 1 van de omgevingsanalyse) in verband met hun risico. De onderwerpen met gemiddelde en lage prioriteit krijgen ook aandacht in de uitvoering, echter met een lagere intensiteit.

3.2.1 Doelgroep burgers

Het grootste deel van de ontvangen aanvragen voor omgevingsvergunningen wordt ontvangen van burgers (of in opdracht van burgers) voor de bouw- en verbouw van woningen. In bijlage 1 zijn de risico's geprioriteerd. Voor de doelgroep burgers leidt dit tot de volgende prioriteiten, doelstellingen, indicatoren en instrumenten voor de periode 2021-2024.

Regionale prioriteiten

Binnen de reikwijdte van de Wabo zijn, op basis van de regionale analyse, de risico's met de hoogste prioriteit die we met VTH kunnen oppakken:

Regionale hoge prioriteit (zie bijlage 1)		VTH-doel	Indicator	Instrument uit operationeel beleid (zie hoofdstuk 4)
Duidelijkheid in complexe regelgeving voor burgers	1	Voor de burger als initiatiefnemer is het duidelijk welke regels gelden voor zijn initiatief.	• 90% van de initiatiefnemers heeft na het lezen van ons besluit of bevestiging van de melding en eventueel gesprek met betrokken medewerkers, de regels begrepen [op basis van enquête onder initiatiefnemers die een melding of aanvraag hebben ingediend].	Preventiestrategie (4.1): duidelijkheid van regels, vraagbomen, voorlichting en uitleggen van regels. Vergunningstrategie (4.2): correspondentie in duidelijke taal, casemanagement, stimuleren digitale indiening. Toezichtstrategie (4.3): toelichting door een toezichthouder tijdens en na structurele (routinematige) controles, thematische/projectgericht controles, zelftoezicht (checklist) en ad hoc toezicht (klachten en handhavingsverzoeken). Sanctiestrategie (4.4): onderbouwing van en publicatie bij sanctioneren.

Regionale hoge prioriteit (zie bijlage 1)		VTH-doel	Indicator	Instrument uit operationeel beleid (zie hoofdstuk 4)
Verstandhouding tussen bewoners	2	Verminderen van het aantal handhavingsverzoeken.	• Verminderen van het aantal handhavingsverzoeken [nulmeting over 2020, vermindering t.o.v. 2020]. • Verminderen van het aantal ingediende bezwaarschriften [nulmeting over 2020, vermindering t.o.v. 2020].	Preventiestrategie (4.1): duidelijkheid van regels, voorlichting en uitleggen van regels, pre-mediation, buurtbemiddeling (burenrecht in folder en website), participatie bij planvorming. Vergunningstrategie (4.2): correspondentie in duidelijke taal, casemanagement.
Bouwen van risicovolle bouwwerken (qua grootte en gebruik) zonder of in afwijking van de vergunning	3	Verbeteren van het naleefgedrag ten aanzien van constructieve en brandveiligheidsaspecten.	• Verminderen Verbeteren van het naleefgedrag van het aantal bouwwerken dat gerealiseerd wordt in strijd met Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) [nulmeting over 2022, vermindering t.o.v. 2022].	Preventiestrategie (4.1): duidelijkheid van regels. Vergunningstrategie (4.2): correspondentie in duidelijke taal, casemanagement, bouwtechnische-, bestemmingsplan-, Bouwverordening- en welstandstoets. Toezichtstrategie (4.3): zelftoezicht (gecertificeerde partijen), controle op certificaten, toezicht bouwen vóór ingebruikname.
Brand- en constructieve veiligheid bij zorg-, publieks- en onderwijsfuncties	4	Verbeteren van het naleefgedrag ten aanzien van brand- en constructieve veiligheid, van eigenaren en hoofdgebruikers van gebouwen met zorg-, publieks- en onderwijsfuncties door een grotere bewustwording van de risico's.	• Procentuele toename van het aantal controles waarbij wordt voldaan aan alle voorschriften ten aanzien van brand- en constructieve veiligheid bij zorg-, publieks- en onderwijsfuncties [nulmeting over 2021, toename t.o.v. 2021].	Preventiestrategie (4.1): duidelijkheid van regels. Vergunningstrategie (4.2): correspondentie in duidelijke taal, casemanagement. Toezichtstrategie (4.3): structurele (routinematige) controles, thematische/projectgericht controles, zelftoezicht (checklist). Sanctiestrategie (4.4): sanctioneren conform LHS en landelijke leidraad.

Lokale prioriteiten

Specifiek voor onze gemeente leggen we bij de uitvoering van de Wabo VTH-taken prioriteit bij:

Lokale hoge prioriteit	VTH-doel	Indicator	Instrument uit operationeel beleid (zie hoofdstuk 4)
Ruimte voor innovatie bij doelen energietransitie, klimaatadaptatie en circulaire economie	Het zijn van een goede gesprekspartner voor burgers die met hun initiatief bijdragen aan onze doelen voor energietransitie, klimaatadaptatie en circulaire economie	•	De uitwerking van deze prioriteit in indicatoren en instrumenten vindt plaats in de VTH-strategie van ODNHN. Energietransitie, klimaatadaptatie en circulaire economie worden door ODNHN meegenomen als belangrijke ontwikkelingen waar landelijke, provinciale, (boven)regionale en lokale prioriteiten voor gelden.
Behoud monumentale waarden	Voor de burgers is het duidelijk welke regels gelden voor hun activiteiten	• Geen verstoring monumentale waarden	Preventiestrategie (4.1): duidelijkheid van regels, vraagbomen, voorlichting en uitleggen van regels. Toezichtstrategie (4.3): structurele (routinematige) controles, minimaal eens in de twee jaar inspectie. Adequaat reageren op meldingen.
Afvaldumpingen	Verbeteren van het naleefgedrag	• Verminderen illegale afvaldumpingen	Toezichtstrategie (4.3): structurele (routinematige) controles. Adequaat reageren op meldingen.
Bescherming van monumentale en beeldbepalende bomen	Voor de burgers is het duidelijk welke regels gelden voor hun activiteiten	• Geen kap of beschadiging boom	Preventiestrategie (4.1): duidelijkheid van regels, voorlichting en uitleggen van regels Toezichtstrategie (4.3): structurele (routinematige) controles. Adequaat reageren op meldingen.
Bodembescherming	Verbeteren van het naleefgedrag	• Geen bodemverontreiniging	Toezichtstrategie (4.3): structurele (routinematige) controles. Adequaat reageren op meldingen.

3.2.2 Doelgroep bedrijven

In bijlage 1.2 is de omgevingsanalyse van de bedrijven uitgewerkt. De bedrijven in de toeristisch en recreatieve branche komen in paragraaf 3.3 aan bod. Voor de doelgroep bedrijven leidt dit tot de volgende prioriteiten voor de periode 2021-2024.

Regionale prioriteiten

De risico's met de hoogste prioriteit die we, binnen de reikwijdte van de Wabo, op basis van de regionale analyse met VTH kunnen oppakken, zijn:

Regionale hoge prioriteit		VTH-doel	Indicator	Instrument uit operationeel beleid (zie hoofdstuk 4)
Duidelijkheid in complexe regelgeving voor bedrijven	5	Voor de ondernemers is het duidelijk welke regels gelden voor hun activiteiten.	• 90% van de ondernemers heeft na het lezen van ons besluit of bevestiging van de melding en eventueel gesprek met betrokken medewerkers, de regels begrepen [op basis van enquête onder ondernemers die een melding of aanvraag hebben ingediend]. • Verminderen van het aantal klachten/meldingen over overlast, schade en rommel veroorzaakt door bedrijven [nulmeting over 2020, vermindering t.o.v. 2020].	Preventiestrategie (4.1): duidelijkheid van regels, vraagbomen, voorlichting en uitleggen van regels. Vergunningstrategie (4.2): correspondentie in duidelijke taal, casemanagement, stimuleren digitale indiening. Toezichtstrategie (4.3): structurele (routinematige) controles, thematische/projectgericht controles, zelftoezicht (checklist) en ad hoc toezicht (klachten en handhavingsverzoeken). Sanctiestrategie (4.4): sanctioneren conform LHS en landelijke leidraad.
Illegaal gebruik van bedrijfspanden	6	Verbeteren van de leefomgeving rond bedrijfspanden door het beëindigen van geconstateerde overtredingen van (1) strijdig gebruik van bedrijfspanden en (2) strijdig gebruik van overige panden als bedrijf.	• Verminderen van het aantal klachten/meldingen over strijdig gebruik van bedrijfspanden en overige panden als bedrijfspand [nulmeting over 2021, vermindering t.o.v. 2021]. • Procentuele toename van het aantal controles waarbij wordt voldaan aan de gebruiksvoorschriften bij bedrijfspanden [nulmeting over 2021, toename t.o.v. 2021].	Preventiestrategie (4.1): duidelijkheid van regels. Vergunningstrategie (4.2): correspondentie in duidelijke taal. Toezichtstrategie (4.3): structurele (routinematige) controles, thematische/projectgericht controles, zelftoezicht (checklist), administratief toezicht, gebiedsgerichte controles, ad hoc toezicht (klachten en handhavingsverzoeken) en samenwerking bij het toezicht (combinatie gegevensbronnen). Sanctiestrategie (4.4): sanctioneren conform LHS en landelijke leidraad.
Verrommeling rond bedrijfsgebouwen op bedrijfsterreinen	7	Beëindigen van geconstateerde overtredingen van verrommeling op bedrijfsterreinen.	• Verminderen van het aantal klachten/meldingen over verrommeling op bedrijfsterreinen [nulmeting over 2021, vermindering t.o.v. 2021]. • Verminderen van het aantal overtredingen ten aanzien van verrommeling op bedrijfsterreinen [nulmeting over 2021, vermindering t.o.v. 2021].	Preventiestrategie (4.1): duidelijkheid van regels. Vergunningstrategie (4.2): correspondentie in duidelijke taal. Toezichtstrategie (4.3): structurele (routinematige) controles, thematische/projectgericht controles, zelftoezicht (checklist), administratief toezicht, gebiedsgerichte controles, ad hoc toezicht (klachten en handhavingsverzoeken) en samenwerking bij het toezicht (aanpak ondermijning). Sanctiestrategie (4.4): sanctioneren conform LHS en landelijke leidraad.
Ruimte voor innovatie bij doelen energietransitie, klimaatadaptatie en circulaire economie	8	Het zijn van een goede gesprekspartner voor ondernemers die met hun initiatief bijdragen aan onze doelen voor energietransitie, klimaatadaptatie en circulaire economie.	•	De uitwerking van deze prioriteit in indicatoren en instrumenten vindt plaats in de VTH-strategie van ODNHN. Energietransitie, klimaatadaptatie en circulaire economie worden door ODNHN meegenomen als belangrijke ontwikkelingen waar landelijke, provinciale, (boven)regionale en lokale prioriteiten voor gelden.
Opslag van gevaarlijke stoffen	9	Behoud van de veiligheid rond bedrijfspanden waar opslag van gevaarlijke stoffen plaatsvindt.	•	De uitwerking van deze prioriteit in indicatoren en instrumenten vindt plaats in de VTH-strategie van ODNHN.

Lokale prioriteiten

Specifiek voor onze gemeente leggen we bij de uitvoering van de Wabo VTH-taken prioriteit bij:

Lokale hoge prioriteit	VTH-doel	Indicator	Instrument uit operationeel beleid (zie hoofdstuk 4)
Behoud archeologische waarden	Voor de ondernemers is het duidelijk welke regels gelden voor hun activiteiten.	• Geen verstoring archeologische waarden	Preventiestrategie (4.1): duidelijkheid van regels, vraagbomen, voorlichting en uitleggen van regels. Toezichtstrategie (4.3): structurele (routinematige) controles. Adequaat reageren op meldingen.
Bodembescherming	Verbeteren van het naleefgedrag	• Geen bodemverontreiniging	Toezichtstrategie (4.3): structurele (routinematige) controles. Adequaat reageren op meldingen.

3.2.3 Doelgroep bezoekers

De omgevingsanalyse voor de doelgroep bezoekers is uitgewerkt in bijlage 1.3. Voor de doelgroep bezoekers leidt dit tot de volgende prioriteiten voor de periode 2021-2024.

Regionale prioriteiten

De risico's met de hoogste prioriteit die we binnen de reikwijdte van de Wabo met VTH kunnen oppakken, zijn:

Regionale hoge prioriteit		VTH-doel	Indicator	Instrument uit operationeel beleid (zie hoofdstuk 4)
Duidelijkheid in complexe regelgeving voor evenementen	10	Voor de vrijwillige evenementenorganisatoren is het duidelijk welke regels gelden voor hun evenementen.	• 90% van de vrijwillige evenementenorganisatoren heeft na het lezen van ons besluit of bevestiging van de melding en eventueel gesprek met betrokken medewerkers, de regels begrepen [op basis van enquête onder vrijwillige evenementenorganisatoren die een melding of aanvraag hebben ingediend]. • Verminderen van het aantal klachten/meldingen over evenementen die door vrijwillige evenementenorganisatoren zijn georganiseerd [nulmeting over 2020, vermindering t.o.v. 2020].	Preventiestrategie (4.1): duidelijkheid van regels, vraagbomen, voorlichting en uitleggen van regels. Vergunningstrategie (4.2): correspondentie in duidelijke taal, casemanagement. Toezichtstrategie (4.3): structurele (routinematige) controles, zelftoezicht (checklist) en ad hoc toezicht (klachten en handhavingsverzoeken). Sanctiestrategie (4.4): sanctioneren conform LHS en landelijke leidraad. Bovenstaande instrumenten worden ingezet vanuit het domein van de Wabo/Omgevingswet. Daarnaast zetten we voor evenementen overige instrumenten in, die buiten de scope van dit beleidsplan vallen.
Niet-recreatief gebruik van verblijfsrecreatieobjecten op vakantieparken	11	Verbeteren van de recreatieve leefomgeving op vakantieparken door een afname van verblijfsrecreatieobjecten op vakantieparken die niet-recreatief in gebruik zijn.	• Verminderen van het aantal klachten/meldingen over niet-recreatief gebruik van verblijfsrecreatieobjecten op vakantieparken [nulmeting over 2021, vermindering t.o.v. 2021]. • Vermindering van het aantal verblijfsrecreatieobjecten op vakantieparken dat niet-recreatief gebruikt wordt [nulmeting over 2021, toename t.o.v. 2021].	Preventiestrategie (4.1): duidelijkheid van regels. Vergunningstrategie (4.2): correspondentie in duidelijke taal. Toezichtstrategie (4.3): structurele (routinematige) controles, thematische/ projectgericht controles, administratief toezicht, gebiedsgerichte controles, ad hoc toezicht (klachten en handhavingsverzoeken) en samenwerking bij het toezicht (combinatie gegevensbronnen). Sanctiestrategie (4.4): sanctioneren conform LHS en landelijke leidraad.

Regionale hoge prioriteit		VTH-doel	Indicator	Instrument uit operationeel beleid (zie hoofdstuk 4)
Constructieve- en brandveiligheid bij evenementen waar veel bezoekers komen	12	Verbeteren van het naleefgedrag ten aanzien van brand- en constructieve veiligheid bij evenementen die gebruik maken van tijdelijke bouwwerken of bouwwerken zonder evenementenfunctie, door een grotere bewustwording van de risico's.	• Procentuele toename van het aantal controles waarbij wordt voldaan aan alle voorschriften ten aanzien van brand- en constructieve veiligheid bij evenementen die gebruik maken van tijdelijke bouwwerken of bouwwerken zonder evenementenfunctie, [nulmeting over 2021, toename t.o.v. 2021].	Preventiestrategie (4.1): duidelijkheid van regels. Vergunningstrategie (4.2): correspondentie in duidelijke taal, casemanagement. Toezichtstrategie (4.3): structurele (routinematige) controles, thematische/projectgericht controles, zelftoezicht (checklist). Sanctiestrategie (4.4): sanctioneren conform LHS en landelijke leidraad.

Lokale prioriteiten

Er zijn geen aanvullende lokale prioriteiten.

4 Operationeel beleidskader

In het vorige hoofdstuk hebben we onze bestuurlijke prioriteiten bepaald. Deze trachten we te realiseren door de inzet van een breed instrumentenpallet. Dit pallet beschrijft de wijze waarop (het 'hoe') we de prioriteiten wensen te realiseren. De hoofdlijnen van de wijze waarop we werken, noemen we het operationeel beleidskader, ofwel de strategieën.

Voorliggend operationeel beleidskader is in de regio Westfriesland met de gezamenlijke gemeenten uitgewerkt. De strategieën zijn gebaseerd op de principes achter de Omgevingswet; er wordt vooruitlopend op de Omgevingswet al zoveel mogelijk door de gemeenten gewerkt in de geest van de Omgevingswet. De strategieën die gebaseerd zijn op de procedurele (wettelijke) eisen wijzigen vanaf de inwerkingtreding van de Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging bouwen. Dit geldt bijvoorbeeld voor bouwactiviteiten, waarbij een deel van de toetsing van aanvragen voor en het toezicht op bouwactiviteiten verschuift naar gecertificeerde bedrijven. Op basis van de ervaringen en praktijkcasussen vindt op een later moment aanscherping van het VTH-beleid plaats.

4.1 Preventiestrategie

Beter voorkomen dan genezen. Door vooraf te investeren in inzicht en duidelijkheid van regels, kunnen we een deel van de overtredingen door onze burgers en bedrijven voorkomen. Het betreft vooral overtredingen die door goedwillende en onbewuste overtreders worden gemaakt.

Uitgangspunt is een klantgerichte en klantvriendelijke benadering waarbij binnen de vigerende kaders steeds gezocht wordt naar een passende oplossing. Als een initiatiefnemer/aanvrager er met de geboden informatie niet uitkomt is er een gesprek met een betrokken medewerkers mogelijk. Hiermee wordt voorzien in een professionele en klantvriendelijke dienstverlening.

Bij preventie gaat het om het van nature nakomen van regels over leefbaarheid, veiligheid en duurzaamheid. Wij willen het naleefgedrag bevorderen door toezicht uit te voeren, maar ook door in te zetten op voorlichting en het uitleggen van het doel van regels. De meeste inwoners en bedrijven zijn dan bereid de voor hen geldende regels na te leven.

Burgers en bedrijven die bewust regels overtreden willen we zo snel mogelijk in beeld krijgen. Het herkennen van ondermijnende activiteiten vormt door het volgen van opleiding en training een belangrijk deel van de basiskennis van vergunningverleners, toezichthouders en handhavers.

Voorlichting

Via voorlichting wordt voorkomen dat overtredingen ontstaan uit een gebrek aan informatie en kennis. Burgers en bedrijven worden onder andere geïnformeerd door de gemeenten over verandering van wet- en regelgeving, indieningsvereisten en mogelijkheden voor aanvragen.

Voorlichting vindt plaats door:

- informatieverstrekking via social media en de websites van onze gemeenten met verwijzing naar websites van (landelijke) overheden met actuele informatie over beleid, wetgeving en indieningsmogelijkheden (omgevingsloket).
- beantwoording van vragen via telefoon, email of fysiek contact (aan balie, ondernemersloket of bij vakafdeling). Er wordt geen uitspraak gedaan of activiteiten vergunningsvrij zijn en/of zijn toegestaan. Bij de beantwoording wordt verwezen naar landelijke websites, extern adviseurs en mogelijkheden voor indienen conceptaanvraag (ook wel principeverzoek genoemd).
- vooroverleg over bijvoorbeeld de vindbaarheid en interpretatie van indienings-vereisten, gemeentespecifieke bepalingen, slagingskans van plannen, te volgen procedures, andere benodigde toestemmingen, de scope en doorlooptijd van de procedure, kritische aspecten en mogelijkheden voor indiening van aanvragen (in fasen, in delen of integraal).
- duidelijke vraagbomen (toepasbare regels) bij het beoordelen van vergunning- of meldingsplicht én het indienen van meldingen en aanvragen.
- bespreken van (toetsings)resultaten na indiening van een conceptaanvraag.
- bij weigering of het buiten behandeling laten, wordt de aanvrager vóór bekendmaking geïnformeerd over het nog te nemen besluit en de overwegingen om tot dit besluit te komen.
- informatieverstrekking tijdens controles.

Voorlichting is een dienstverlening van onze gemeenten zonder bijkomende kosten. Voor het vooroverleg en de toetsing van een conceptaanvraag kunnen de gemeenten leges heffen, die mogelijk bij het indienen van een definitieve aanvraag in mindering kunnen worden gebracht.

Beoordeling van conceptaanvragen

De gemeenten beoordelen zo vroeg mogelijk plannen en initiatieven integraal. Daarbij worden partners, adviseurs en belanghebbende derden betrokken. De werkwijze met intake- en omgevingstafels in het kader van de Omgevingswet sluit hierop aan.

Het eindresultaat van het vooroverleg op basis van een conceptaanvraag betreft een indicatie van de haalbaarheid van een initiatief op bepaalde maatgevende facetten zoals ruimtelijke inpassing, milieu, brandveiligheid, welstand, monumenten, flora en fauna. De aanvrager kan zijn initiatief zo nodig aanpassen en verder uitwerken en loopt zodoende in het formele vergunningentraject niet meer tegen onverwachte obstakels aan. Tevens kunnen de gemeenten in het voortraject adviseren over de wijze van indiening van de vergunningaanvraag (gefaseerd, deelactiviteiten). Een conceptaanvraag kan eenmalig tijdens de behandeling van een conceptaanvraag worden aangepast conform het laatst gegeven advies. Hierna heeft de initiatiefnemer nog de mogelijkheid een nieuwe conceptaanvraag in te dienen.

Subsidiëring

Voor een aantal risicovolle activiteiten kunnen we subsidiëring inzetten om risico’s te verminderen. Door subsidiëring worden uren (expertise/kennis) en/of financiële middelen beschikbaar gesteld. Dit kan bijvoorbeeld gaan om medewerking aan plannen voor uitplaatsing van hinderlijke bedrijven uit woonomgevingen of de verwijdering van dakbeplating met asbest.

Pre-mediation
Pre-mediation kan worden ingezet in vergunningprocedures en bij overlastmeldingen. Voor vergunningprocedures kunnen bevoegde gezagen eisen stellen aan de wijze van participatie van belanghebbenden bij de totstandkoming van een vergunningaanvraag. Pre-mediation kan ook worden ingezet bij zienswijzen en bezwaar tegen besluiten. De initiatiefnemer kan met participatie zorgdragen voor voldoende draagvlak voor z'n initiatief.

Indien er maatschappelijke weerstand tegen activiteiten bestaat of veel overlast is, maar geen wettelijke grondslag is om te sanctioneren (in casu formeel geen overtreding is) of een vergunning te weigeren, kunnen de gemeenten pre-mediation inzetten om toekomstige klachten en handhavingsverzoeken te voorkomen, bijvoorbeeld in de vorm van buurtbemiddeling.

Pre-mediation levert vooral een bijdrage aan de verbetering van een initiatief in samenspraak met de omgeving en van de context waarbinnen het naleefgedrag tot stand moet komen. De bevoegde gezagen kiezen in beginsel een neutrale positie in het 'conflict' door te proberen de partijen bij elkaar te brengen. In sommige gevallen kunnen aanvullend financiële middelen (subsidie) of kennis en informatie aan de partijen beschikbaar gesteld worden om tot een gezamenlijke oplossing te komen.

Actieve openbaarmaking / gedragsbeïnvloeding
Een positieve prikkel kunnen we afgeven door 'naming en faming'. Door goed gedrag actief naar buiten te brengen en het belang van goede naleving te benoemen, stimuleren we anderen regels na te leven. Door actieve openbaarmaking van slecht naleefgedrag wordt de interventie gericht op het voorkomen van toekomstige (identieke) overtredingen. Veelal kan een dergelijke interventie worden toegepast om andere interventies extra kracht te geven. Voorbeelden van een dergelijke interventie is het publiceren van de sanctie bij sluiting van panden waar hennep is aangetroffen.

Samenwerking bij de preventie
Bij het voorkomen van overtredingen werken we structureel samen met meerdere partijen, zoals Hoogheemraadschap, Veiligheidsregio, GGD, Omgevingsdienst, andere gemeenten en Provincie. Voorlichting vindt structureel plaats samen met onder andere de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord, bijvoorbeeld bij drugsdumpingen en illegaal gebruik van leegstaande panden.

4.2 Vergunningstrategie

We verstaan in deze vergunningstrategie onder vergunningverlening:

- het verlenen, weigeren, wijzigen of (gedeeltelijk) intrekken van een vergunning of ontheffing;
- het behandelen van een melding[1];
- het besluiten over maatwerk en/of gelijkwaardigheid;
- het afgeven van een verklaring van geen bedenkingen (vvgb)[2];
- het besluit nemen over het al dan niet vereisen van een MER (m.e.r.-beoordeling).

[1] Zoals voor milieu, brandveilig gebruik, sloop en het lozen buiten inrichtingen. Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet wordt het Activiteitenbesluit vervangen door het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal).
[2] De 'verklaring van geen bedenkingen' vervalt onder de Omgevingswet en wordt een adviesrecht voor de raad.

Vergunningverlening levert een bijdrage aan het verbeteren en handhaven van de kwaliteit van de fysieke leefomgeving. Voor het bepalen van de acceptabele kwaliteit worden de verschillende belangen tussen de voorgenomen activiteiten en de gevolgen voor de fysieke leefomgeving zorgvuldig afgewogen.

Basiswerkwijze

Uitgangspunten bij vergunningverlening en het behandelen van meldingen zijn:

- inwoners en bedrijven zijn verantwoordelijk voor het indienen van goede en volledige (conform indieningsvereisten) aanvragen/meldingen. De gemeenten houden zich bij de taakuitvoering aan de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, zoals het zorgvuldigheidsbeginsel, het rechtszekerheidsbeginsel, het vertrouwensbeginsel en het gelijkheidsbeginsel;
- vergunningen zijn afgestemd op de geldende wet- en regelgeving (landelijk, provinciaal en lokaal) alsmede op lokaal en provinciaal beleid;
- vergunningen zijn afgestemd op landelijke standaarden (zoals de LRSO, de Landelijke Redactie voor Standaardteksten voor de Omgevingsvergunning), op gangbare en beproefde methodieken en op een regionale standaard;
- vergunningen zijn goed te begrijpen (‘duidelijke taal’), uitvoerbaar, naleefbaar en handhaafbaar;
- besluiten op vergunningaanvragen worden tijdig genomen, conform de wettelijke termijnen of eigen streeftermijnen;
- het proces dat we lopen is voorspelbaar, transparant, juridisch juist en achteraf verifieerbaar;
- in de gevallen dat vergunningen of besluiten integraal zijn worden de verschillende aspecten en wetten op samenhangende wijze behandeld;
- er vindt afstemming, coördinatie of contact plaats met andere bestuurs- of adviesorganen of belanghebbende derden.

De gemeenten hebben de taak om de verschillende belangen vanuit de verschillende disciplines te coördineren. Bij aanvragen van een omgevingsvergunning wordt gewerkt met casemanagement. Bij elke aanvraag wordt een behandelend ambtenaar/casemanager toegewezen. De klant beschikt hierdoor over één vast aanspreekpunt. Het ‘van het kastje naar de muur sturen’ wordt hierdoor sterk verminderd, evenals het risico dat bij vergunningverlening tegenstrijdige voorschriften worden gesteld. De behandelend ambtenaar krijgt vanuit de betrokken disciplines adviezen aangereikt en ziet toe op het integrale karakter van de vergunning.

Ons hoofdproces voor het besluiten op een vergunningaanvraag en het beoordelen van een melding volgt op hoofdlijnen onderstaande stappen. Daarbij volgen wij voor vergunningaanvragen de wettelijke reguliere of uitgebreide procedure zoals vastgelegd in de Awb en de Wabo, later Omgevingswet.

1. Inboeken, registreren en eventueel digitaliseren van de aanvraag;
2. Registeren aanvraag in (behandelstappen en documenten);
3. Sturen ontvangstbevestiging;

4. Behandelend ambtenaar omgevingsvergunning beoordeelt:
    a. Bevoegd gezag;
    b. Uitgebreide of reguliere procedure;
    c. Meervoudige of enkelvoudige aanvraag;
    d. Publiceren aanvragen en (concept)beschikkingen;
    e. Overzicht bewaken over lopende procedures en de voortgang.
5. De behandelend ambtenaar is verantwoordelijk voor het afhandelen van de aanvraag:
    a. Toets volledigheid en ontvankelijkheid op basis van indieningsvereisten en samenloop met meldingen;
    b. (Vak)inhoudelijke toets aan alle relevante beoordelingskaders;
    c. Uitzetten bij interne- en externe adviseurs;
    d. Bewaken van de termijn;
    e. Aanspreekpunt voor de aanvrager en informeren aanvrager;
    f. Opstellen (concept)beschikking;
    g. Registratie (behandelstappen en documenten).
6. Archiveren beschikkingen (analoog en/of digitaal).
7. Mogelijk zienswijze, bezwaar, beroep en hoger beroep, eventueel gecombineerd met een voorlopige voorziening.

Vergunningaanvragen worden digitaal behandeld; we sturen zoveel mogelijk aan op digitale indiening. Aanvragen die op papier worden ingediend, worden door ons gedigitaliseerd. Afhankelijk van het zwaartepunt van de aanvraag wordt bepaald welke medewerker de aanvraag behandelt. De basiswerkwijze voor het verlenen van een omgevingsvergunning is vastgelegd in het VTH-registratiesysteem, waarbij de processtappen worden doorlopen en wordt aangegeven wie waarvoor verantwoordelijk is. Het gaat hier om de processtappen op hoofdlijnen. De meest voorkomende correspondentie, beschikkingen, adviezen en vergunningvoorschriften zijn gestandaardiseerd.

De afhandelingstermijn voor de aanvragen maakt het noodzakelijk om de nodige aandacht te geven aan de toets op ontvankelijkheid. Een goede en inhoudelijk juiste beoordeling van aanvragen is alleen dan mogelijk, wanneer de vereiste stukken aanwezig zijn. De marges voor het toestaan van uitzonderingen zijn gering. Het consequent toetsen van een aanvraag op ontvankelijkheid op basis van de Mor voorkomt dat in het vervolg van het proces de toetsing niet (geheel) kan worden uitgevoerd.

De gemeenten verrichten een volledige ontvankelijkheidstoets bij alle aanvragen voor een omgevingsvergunning. Als richtlijn geldt dat binnen vier weken na ontvangst van de aanvraag schriftelijk om aanvullende gegevens wordt verzocht. Als de gevraagde stukken niet, niet op tijd of niet volledig worden aangeleverd, wordt de aanvraag buiten behandeling gelaten. Dit wil zeggen dat de aanvrager een besluit krijgt dat zijn aanvraag om een omgevingsvergunning buiten behandeling blijft, waartegen bezwaar kan worden ingediend.

Een Bibob-toets wordt in ieder geval door onze gemeenten uitgevoerd indien in het voortraject of na ontvangst van de aanvraag met de verlening van een vergunning het gevaar bestaat dat daarmee strafbare feiten gepleegd zullen worden of dat uit strafbare feiten verkregen geld benut zal worden. Ook in overige gevallen kan, conform de gemeentelijke beleidsregels, een toets worden uitgevoerd.

Bij het besluiten op een vergunningaanvraag volgen wij de wettelijke reguliere of uitgebreide procedure zoals vastgelegd in de Awb en de Wabo, later Omgevingswet.

Bij ontvangst van meldingen, zoals voor milieu, brandveilig gebruik, sloop en het lozen buiten inrichtingen vindt een beoordeling plaats of de melding compleet is en ontvangt de indiener een bevestiging. Er volgt op een melding geen besluit van de gemeenten. Indien op de algemeen geldende voorschriften uit landelijke wetten of besluiten aanvullende of concretere uitwerking van voorschriften nodig is voor het voorkomen van risico's en/of voor een betere handhaafbaarheid, worden maatwerkvoorschriften opgelegd of een gelijkwaardigheidsbesluit genomen.

Indien voor het verlenen van een vergunning een melding of andere vergunning nodig is (bijvoorbeeld ontheffing Wet natuurbescherming), en deze niet, of niet volledig is ingediend, kan de aanvraag om een omgevingsvergunning niet in behandeling worden genomen. Daarbij wordt eerst gelegenheid gegeven om binnen een bepaalde termijn de aanvraag aan te vullen. In het kader van de Wet samenhangende besluiten bekijken wij, of voor het realiseren van de aangevraagde activiteit ook overige vergunningen of meldingen nodig zijn (zoals voor de Drank- en Horecawet en de Algemene plaatselijke verordening) en informeren we hier de aanvrager over.

Intrekken van vergunningen
Verleende vergunningen kunnen worden ingetrokken. Zo kunnen vergunningen voor werken die niet zijn gestart, worden ingetrokken. Daarmee wordt voorkomen dat activiteiten gerealiseerd worden volgens verouderde normen in wetgeving. De termijn waarbinnen de initiatiefnemers een verzoek tot intrekking ontvangen, wordt per situatie bepaald op basis van gemeentespecifiek beleid.

Beoordelingskader bouwen
Voor de activiteit bouw geldt dat de gemeentelijke toets (de zogenaamde preventieve toets) gekarakteriseerd wordt als een 'aannemelijkheidstoets': een vergunning voor de activiteit bouwen wordt alleen verleend als voldoende aannemelijk is dat het bouwplan voldoet aan de technische voorschriften. Hiermee stelt de wetgever duidelijk dat de gemeenten bij het toetsen van de bouwaanvraag niet de verantwoordelijkheid overnemen van de vergunninghouder of de bouwpartij.

De vergunningstrategie voor (bouw)aanvragen heeft tot doel te komen tot een uniforme manier van toetsen door hiervoor een kwaliteitsniveau vast te leggen. Ongeacht de behandelend medewerker vindt hierdoor een eenduidige toetsing plaats. Tevens wordt aan de hand van deze vergunningstrategie gekomen tot een zo efficiënt en effectief mogelijke inzet van de beschikbare middelen.

Aanvragen worden allereerst getoetst aan de regels voor vergunningsvrij bouwen. Aanvragen voor vergunningsplichtige bouwwerken toetsen we, na uitvoering van de ontvankelijkheidstoets (zie ook 'basiswerkwijze') achtereenvolgens aan de volgende onderdelen

- toetsing aan bestemmingsplan, later Omgevingsplan (zie ook beoordelingskader ruimtelijke ordening)
- toetsing aan gemeentelijke Bouwverordening of Verordening Fysieke Leefomgeving (later Omgevingsplan)
- toetsing aan welstandseisen (later Omgevingsplan)

- bouwtechnische toetsing conform Bouwbesluit (later Besluit bouwwerken leefomgeving)
- toetsing aan Bibob (zie ook 'basiswerkwijze', toepassing conform gemeentelijke beleidsregels)

Deze werkwijze geldt in ieder geval voor bouwwerken die (nog) niet vallen onder de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen. Bouwwerken die vallen onder de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen worden door de gemeente niet meer bouwtechnisch getoetst; wel blijft bij deze bouwwerken de toetsing aan bestemmingsplan, gemeentelijke Bouwverordening/Verordening Fysieke Leefomgeving en welstandseisen gelden. Bij de bouwwerken die vallen onder de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen vindt voor de bouwtechnische aspecten een toetsing plaats conform de Wet kwaliteitsborging.

In het bestemmingsplan worden ruimtelijke beleidskeuzes vertaald naar praktisch toepasbare voorschriften (zie ook beoordelingskader ruimtelijke ordening). In de welstandsnota worden door het vastgestelde kader de ruimtelijke uitstraling en kwaliteit van de gemeenten waar nodig gewaarborgd.

Toetsing aan gemeentelijke bouwverordening / Verordening Fysieke Leefomgeving
Bij de beoordeling van bouwplannen vormt de gemeentelijke bouwverordening (of Verordening Fysieke Leefomgeving) een toetsingskader. De huidige verordening bevat nog verbodsbepalingen voor het bouwen op verontreinigde grond. In wezen geldt ook voor de bouwverordening dat toetsing hieraan integraal wordt uitgevoerd.

Toetsing aan welstandseisen
Indien een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen aan het bestemmingsplan voldoet, of duidelijk is dat de omgevingsvergunning voor het planologisch strijdig gebruik kan worden verleend, wordt het plan getoetst aan redelijke eisen van welstand. Welstand is ook een belang dat al wordt meegenomen in de ruimtelijke afweging. De toetsing kan plaatsvinden door de Welstandscommissie, Stadsbouwmeester of binnen de ambtelijke organisatie. Concreet houdt dit in dat het bouwplan moet voldoen aan de criteria die zijn opgenomen in de Welstandsnota. Gemeenten kunnen in de Welstandsnota objecten of gebieden benoemen die welstandsvrij zijn.

Bouwtechnische toetsing
De wetgever heeft de bouwtechnische voorschriften niet naar zwaarte gedifferentieerd. Het is praktisch onmogelijk om alle geldende voorschriften even uitputtend te toetsen. Hiervoor ontbreken de (financiële) middelen en capaciteit. Bovendien vraagt niet elk bouwwerk om deze controle, waardoor selectief getoetst dient te worden. Voor de technische toetsing van aanvragen voor de omgevingsvergunning bouwen is het daarom noodzakelijk tot een lokaal beleidskader te komen waarin de gemeenten aannemelijk maken of aan de regelgeving wordt voldaan.

Bij de toetsing aan de bouwtechnische voorschriften voor bouwwerken die (nog) niet onder de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen vallen, maken we keuzes volgens de landelijke toetsmatrix (LTB 2012, zie bijlage 1). Hierbij wordt een groter belang gehecht aan veiligheids- en gezondheidsaspecten. Ook worden bouwwerken met gevoelige gebruiksfuncties intensiever getoetst.

Beoordelingskader sloopwerkzaamheden
Sloopactiviteiten vinden plaats bij verbouwing, uitbreiding of volledig sloop van objecten. Voor slopen geldt bij karakteristieke objecten (bij monumenten, in beschermde stads- en dorpsgezichten en volgens het bestemmingsplan) een vergunningplicht. Voor overige objecten geldt een meldingsplicht. De sloopmelding wordt op diverse thema's beoordeeld, conform het beoordelingsformulier van OD NHN. De toetsresultaten worden waar nodig vertaald naar nadere voorwaarden in de vergunning.

Beoordelingskader brandveilig gebruik
Het toetsen van meldingen en aanvragen omgevingsvergunning voor alle typen gebouwen in relatie tot brandveiligheid gebeurt op basis van een 100% toets aan wettelijke regelgeving. Meldingen en aanvragen om vergunning voor brandveilig gebruik kunnen we voorleggen voor advisering aan de Veiligheidsregio.

Voor niet-bouwwerken, zoals tenten, podia en kermissen wordt gewerkt volgens het Besluit brandveilig gebruik en basishulpverlening overige plaatsen en het gemeentelijk beleid voor evenementen.

Beoordelingskader monumenten en archeologie
De omgevingsvergunning voor monumenten (wijziging) vergt bijzondere aandacht om te voorkomen dat onomkeerbare schade wordt toegebracht aan gemeentelijk-, provinciaal- en rijkscultuurhistorisch erfgoed. Naast de gebruikelijke beoordeling van de aanvraag over de bouwhistorische onderdelen via de Monumenten-/Erfgoedcommissie ligt het voor de hand dat bij de toetsing van aanvragen voor een vergunning voor monumenten wordt aangesloten bij de vergunningstrategie voor omgevingsvergunningen activiteit bouwen. Immers, voor vrijwel alle veranderingen aan een monument is ook een omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen vereist. Door de intensiteit van toetsing en proactief toezicht te vergroten als het een monument betreft kan een afdoende waarborg tegen vernietiging van monumentale waarden worden verkregen.

Beoordelingskader milieu
Voor de activiteit milieu is het bedrijf primair verantwoordelijk voor een milieuverantwoorde bedrijfsvoering, binnen de kaders die hiervoor door de overheid zijn gesteld. De werkzaamheden rondom vergunningverlening milieu hebben betrekking op het beoordelen van aanvragen en meldingen voor activiteiten die van invloed zijn op het milieu. Een groot deel van de werkzaamheden wordt uitgevoerd door de Omgevingsdienst; om de samenwerking te stroomlijnen zijn werkafspraken vastgelegd tussen de gemeenten en de Omgevingsdienst. Voor de diepgang van toetsing van meldingen en aanvragen voor milieuactiviteiten wordt verwezen naar de vergunningenstrategie van de Omgevingsdienst.

Beoordelingskader aanleg weg, kap, reclame en inritten
Voor het realiseren van activiteiten die als wettelijke basis in de Apv zijn geregeld, vindt toetsing primair plaats op basis van de bepalingen in de Apv. Naast deze publiekrechtelijke toetsing, worden vaak ook privaatrechtelijke afspraken gemaakt als de activiteiten plaatsvinden op publieke gronden (bijvoorbeeld bij de aanleg van inritten).

Bij aanvragen voor de aanleg van een weg of inritten vindt afstemming plaats met de wegbeheerders. Binnen onze gemeenten zijn dit de gemeenten zelf, het Hoogheemraadschap of de provincie.

Van kappen kan sprake zijn als een boom of houtopstand geveld wordt of als er zeer drastisch wordt gesnoeid, bijvoorbeeld het verwijderen van de kroon uit een boom. In de Apv is opgenomen in welke gevallen voor het kappen/vellen van bomen een vergunning nodig is. In aanvulling hierop kunnen ook monumentale en/of beeldbepalende bomen worden aangewezen.

Beoordelingskader evenementen
Aanvragen voor evenementen worden getoetst aan het evenementenbeleid, het vigerend ruimtelijke kader (bestemmingsplan / omgevingsplan) en de BGBOP (Besluit brandveilig Gebruik en Basishulpverlening Overige Plaatsen). Indien evenementen plaatsvinden in tijdelijke bouwwerken, vindt de toetsing plaats ten aanzien van brandveiligheid en constructieve veiligheid zoals beschreven in bovenstaande paragrafen.

Specifiek voor evenementen geldt dat het van grote waarde is als bij de beoordeling van een aanvraag voor het houden van een evenement wordt gekeken naar mogelijke aanvragen voor evenementen die gelijktijdig worden gehouden. Daarmee borgen we ook de inzet van hulpdiensten. Dit doen we door gebruik te maken van een regionale evenementenkalender.

Beoordelingskader bodem, bouwstoffen en grondstromen
We beoordelen meldingen Besluit bodemkwaliteit die we altijd (laten) toetsen aan de bodemkwaliteitskaart.

Daarbij worden de volgende aspecten meegewogen:

- De kwaliteit van uitvoering (Kwalibo)
- Bouwstoffen
- Grond en baggerspecie

Bouwstoffen die aan de bepalingen (generieke kwaliteitseisen) uit het Besluit bodemkwaliteit voldoen, mogen worden toegepast zonder nadere eisen aan de wijze van toepassing. Bouwstoffen die niet voldoen aan deze eisen kunnen (tot bepaalde grenzen) met isolerende maatregelen worden toegepast.

De kwaliteit van het partij grond of baggerspecie moet voldoen aan de toepassingseisen van het Besluit bodemkwaliteit. Bewijsmiddelen voor de kwaliteit van een partij grond zijn Bodemonderzoeken (partijkeuringen) en de Regionale Bodemkwaliteitskaart.

Beoordelingskader natuurbescherming en flora en fauna
Indien een aanvraag voor een omgevingsvergunning de activiteit handelen in een natuurbeschermingsgebied of met gevolgen voor een natuurgebied bevat, of de activiteit kan nadelige gevolgen veroorzaken voor de aanwezige flora en fauna, dan wordt onder het regime van de Wabo door onze gemeenten een verklaring van geen bedenkingen (vvgb) aangevraagd bij Gedeputeerde Staten. Onder de Omgevingswet krijgen Gedeputeerde Staten een adviesrecht.

Indien deze toetsing plaatsvindt in het kader van een aanvraag die bij de gemeente is ingediend, nemen we de resultaten (verklaring van geen bedenkingen) over in onze beschikking.

Beoordelingskader ruimtelijke ordening
Uitgangspunt is dat alle aanvragen integraal worden getoetst aan het vigerende ruimtelijke plan. Tot inwerkingtreding van de Omgevingswet zijn dit de bestemmingsplannen. Vanaf de inwerkingtreding van de Omgevingswet het omgevingsplan.

Elk aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het bouwen wordt getoetst aan het vigerende ruimtelijke plan om te bekijken of er sprake is van strijdigheden met de planvoorschriften. Dit gebeurt op een grondige manier, waarbij specifieke kenmerken nauwkeurig worden nagemeten en bestemmingen per ruimte worden benoemd en gecontroleerd. Als blijkt dat een aanvraag niet voldoet aan het geldende ruimtelijke plan, wordt beoordeeld of een afwijking of wijziging van het ruimtelijk plan mogelijk is.

Bestemmingsplanbeleid
Tot de inwerkingtreding van de Omgevingswet streven we naar (1) het dekkend zijn van de bestemmingsplannen binnen onze gemeenten voor het gehele gemeentelijke grondgebied, (2) dat ze actueel zijn én (3) niet ouder zijn dan 10 jaar. Op basis van de besluitvormingsmomenten van de vastgestelde bestemmingsplannen, de sindsdien gevoerde procedures (toestemmingen en weigeringen afwijking planologisch gebruik) en onze ambitie om te voorkomen dat bestemmingsplannen tegelijkertijd moeten worden herzien, wordt een actualisatieplanning gemaakt. Doel daarbij is het verkrijgen en behouden van actuele bestemmingsplannen voor de burgers en bedrijven in onze gemeenten.

Op grond van artikel 3.7 lid 1 Wro kunnen de gemeenteraden verklaren dat een bestemmingsplan wordt voorbereid voor een gebied (voorbereidingsbesluit). Een voorbereidingsbesluit is nodig om ongewenste ontwikkelingen in een bepaald gebied te voorkomen. Daarnaast kan, op basis van een voorbereidingsbesluit, medewerking worden verleend aan (bouw)activiteiten die geen invloed hebben op de gewenste ontwikkeling van een gebied, of daar mee in overeenstemming zijn. Een voorbereidingsbesluit wordt in ieder geval nodig geacht indien de verwachting is dat het ontwerp bestemmingsplan in de periode dat het voorbereidingsbesluit geldt ook ter visie zal worden gelegd en wanneer in een plangebied veel nieuwe (ongewenste) ontwikkelingen worden verwacht.

De afgelopen jaren is door veranderde wet- en regelgeving het opstellen van een bestemmingsplan veel complexer geworden. In een bestemmingsplan wordt ingegaan op diverse aspecten zoals luchtkwaliteit, de watertoets en archeologie. Om te zorgen voor een handhaafbaar bestemmingsplan, wordt het team Toezicht en Handhaving en externe partners als de Omgevingsdienst en de Veiligheidsregio vanaf de start in het planproces betrokken.

Beleid voor afwijking van bestemmingsplannen
Het merendeel van de afwijkingen van de regels van bestemmingsplannen en beheersverordening valt onder de reguliere procedure. Daarnaast zijn er de buitenplanse afwijkingsmogelijkheden. De gemeenten hebben ruimtelijke beleidsregels waar aanvragen omgevingsvergunning aan getoetst worden, om te beoordelen of in afwijking van het geldende bestemmingsplan medewerking kan worden verleend.

In de bijlage II Bor zijn gevallen opgenomen waarvoor een omgevingsvergunning binnen een reguliere procedure kan worden verleend. Het gaat hier om een voortzetting van de zogenoemde 'kruimellijst' van bouwwerken. Voor de kruimelgevallen kan specifiek afwijkingsbeleid worden vastgesteld.

Indien een bouwplan niet binnen het bestemmingsplan / beheersverordening past en het niet tot de 'kruimellijst' behoort, wordt beoordeeld of voor het bouwplan een omgevingsvergunning voor het strijdig planologisch gebruik (voorheen ontheffing of projectbesluit) of een nieuw bestemmingsplan mogelijk is. Vervolgens wordt beoordeeld of het wenselijk is om aan het initiatief mee te werken door het volgen van een toepasbare ruimtelijke procedure op basis van een ruimtelijke onderbouwing. Alle betrokken belangen worden hierbij in beeld gebracht en afgewogen. Indien wordt besloten geen medewerking te verlenen, wordt de aanvraag niet verder getoetst aan overige aspecten.

Beleid voor afwijking van omgevingsplannen
Vanaf 1-1-2022 worden de bestemmingsplannen van rechtswege omgezet naar één omgevingsplan op het niveau van de gemeente. In dit omgevingsplan zijn activiteiten benoemd, die met een vergunning zijn toegestaan. Het betreft dan een binnenplanse omgevingsactiviteit. Een voorbeeld hiervan zijn de aanlegactiviteiten. Voor de beoordeling van aanvragen voor de omgevingsplanactiviteiten wordt 100% getoetst aan de beoordelingsregels in het omgevingsplan. Deze beoordelingsregels zijn door de gemeenteraad zelf geformuleerd.

Als een aangevraagde activiteit in strijd is met het omgevingsplan, spreken we van buitenplanse omgevingsplanactiviteiten. Hiervoor is ook een vergunning nodig. De procedure voor een binnenplanse of buitenplanse omgevingsplanactiviteit is standaard de reguliere procedure; daardoor hanteren we na de inwerkingtreding van de Omgevingswet ook geen kruimellijst meer. Het is nog onduidelijk of we de kruimellijst overnemen als binnenplanse omgevingsactiviteit of hier specifiek beleid voor uitwerken. Beoordeling van de aanvraag voor een buitenplanse omgevingsactiviteit vindt plaats aan de beoordelingsregels uit het Besluit kwaliteit leefomgeving (BKL). Na besluitvorming over een buitenplanse omgevingsactiviteit passen we het omgevingsplan aan. Hiervoor gaat (waarschijnlijk vanaf 1-1-2029) een termijn gelden van 5 jaar.

Samenwerking bij de vergunningverlening
De behandelend medewerker beoordeelt of collegiaal overleg nodig is, onder andere om andere benodigde disciplines te laten beoordelen of een toetsing noodzakelijk is of collega's met meer specialistische kennis te betrekken. In het gedigitaliseerde werkproces zijn ook de contactmomenten met externe en interne adviseurs benoemd. Afhankelijk van de aangevraagde activiteit vindt samenwerking plaats met diverse interne en externe adviseurs.

Een deel van de VTH taken wordt door de Omgevingsdienst en de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord uitgevoerd. Daarnaast werken we samen bij vergunningverlening met onder meer het Hoogheemraadschap en Provincie.

Aanvragen voor monumenten worden, naast de gebruikelijke beoordeling voor slopen/bouwen volgens de toetsmatrix, getoetst door de Monumenten/Erfgoedcommissie en de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed.

4.3 Toezichtstrategie

Gemeenten dienen inzicht te geven in de wijze waarop het toezicht op de naleving van wet- en regelgeving wordt uitgeoefend. Op welke wijze en met welke frequentie uiteindelijk toezicht wordt gehouden, is het resultaat van de uitkomsten van de omgevingsanalyse. Hierbij spelen ook de ervaringen die met onze inwoners, bedrijven en instellingen zijn opgedaan en de keuzes in het verleden een rol.

We zetten onze toezichtcapaciteit zo efficiënt en effectief mogelijk in. Zo vindt er toezicht plaats op basis van vooraf gemaakte keuzes (omgevingsanalyse). De planning wordt vastgelegd in een uitvoeringsprogramma. Niet alles is echter vooraf in te plannen. Ongewone voorvallen of klachten kunnen toezicht noodzakelijk maken. We zetten verschillende vormen van toezicht in.

De toezichtstrategie is gericht op het op eenzelfde wijze uitvoeren van toezicht in overeenkomstige gevallen. De doelen hiervan zijn tweeledig. Enerzijds het bereiken van transparantie, professionaliteit, rechtszekerheid en rechtsgelijkheid voor diegenen waarop het toezicht zich richt. Anderzijds het voorzien in een hoge mate van effectiviteit en efficiency, zodat zo hoog mogelijke maatschappelijke effecten tegen zo laag mogelijke inspanningen en kosten worden bereikt. Zodra een overtreding is geconstateerd, wordt overgegaan op een andere strategie (zie 4.4): waarschuwen, sanctioneren of alleen in uitzonderlijke gevallen gedogen.

Aanleidingen voor toezicht

Toezicht in onze gemeenten vindt plaats naar aanleiding van:

- het uitvoeringsprogramma, waarin beleid, bestuurlijke prioriteiten en door de provincie gestelde aandachtsgebieden voor het interbestuurlijk toezicht zijn verwerkt;
- aangevraagde vergunningen en ontvangen meldingen[3] als opleveringscontrole;
- specifieke thema's of projecten;
- ontvangen (overlast/hinder)meldingen, klachten, handhavingsverzoeken en ongewone voorvallen;
- waarnemingen in het vrije veld: oog en oor.

Vormen van toezicht

Doordat de capaciteit voor toezicht beperkt is, wordt zoveel mogelijk gestreefd naar bewuste initiatiefnemers door zelftoezicht. De gemeenten zetten een vorm van 'zelftoezicht' in als daarmee het gewenste naleefgedrag gerealiseerd kan worden. Bij deze vorm van toezicht gaat het om een andere

[3] Tot de inwerkingtreding van de Omgevingswet Activiteitenbesluit. Daarna meldingen voor milieubelastende activiteiten waarvoor in het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) regels zijn gesteld.

rolverdeling tussen overheid en burger/bedrijf. Een voorbeeld van zelftoezicht is het bouwtoezicht onder de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen, waarbij initiatiefnemers voor het bouwtechnisch toezicht met een gecertificeerde partij afspraken dienen te maken. Lichtere vormen van zelftoezicht is het hanteren van een checklist/zelfcontroleformulier bij bijvoorbeeld evenementen, kinderdagverblijven, horecagelegenheden en logies.

Indien geen vorm van zelftoezicht mogelijk is, kunnen door de gemeenten verschillende toezichtvormen worden gebruikt. Het onderscheid is van belang omdat per branche en per beleidsterrein de aspecten waar de controle zich op richt verschillend zijn. Het is effectief om verschillende vormen van controles te hanteren.

Vormen van toezicht in onze gemeenten zijn:

- Structurele (routinematige) controles: periodiek toezicht op vergunningen en meldingen, zoals bij milieubelastende activiteiten of bewoning door kwetsbare doelgroepen. In de regel worden alle aspecten (respectievelijk de gehele vergunning) getoetst;
- Toezicht tijdens bouw of sloop, bijvoorbeeld bij nieuwbouw, verbouw, sloop en realisatie van tijdelijke bouwwerken (waaronder evenementen).
- Opleveringscontroles bij een nieuwe vergunning, na gereedmelding van de vergunde activiteit;
- Controle kwaliteitsborging: toezicht op de gecertificeerde partij die het primaire toezicht op locaties verzorgt. Het betreft onder meer controle van afgegeven certificaten.
- Administratief toezicht (bijvoorbeeld bij controle ‘as built dossier’);
- Ad hoc toezicht vanwege bijzondere omstandigheden, onder andere door verzoeken om handhaving en klachten;
- Thematische/projectgerichte controles, veelal geformuleerd in het uitvoeringsprogramma, zoals controles ondermijning;
- Controles op basis van provinciale en/of landelijke thema’s/prioriteiten. Deze kunnen zijn opgenomen in het uitvoeringsprogramma, maar ook ad hoc/direct toezicht op basis van landelijk gesignaleerde problemen/risico’s.
- Gebiedsgerichte controles, in het algemeen om vanuit de openbare ruimte de aanwezige bedrijven / milieubelastende activiteiten in beeld te brengen (bijvoorbeeld door gevelinspecties of controles rondom bouwprojecten op bouwveiligheid) én het voorkomen en tegengaan van excessen;
- Hercontroles. De hercontrole bevat toezicht op één of enkele aspecten en vindt plaats aan de hand van een brief die is verzonden naar aanleiding van de vorige controle of handhavingsbesluit.

Voor ieder van deze vormen is in het VTH-registratiesysteem een hoofdproces ingericht waarin de stappen zijn doorlopen. Controle ter plaatse vindt plaats op basis van een checklist. Van de controle wordt een constateringsrapport opgemaakt waarin de feitelijke bevindingen en administratieve gegevens zijn opgenomen.

De wijze waarop het toezicht plaatsvindt, hangt mede af van de nalevingsverwachting die aan bepaalde toezichtstaken zijn toegekend. Burgers en ondernemers zullen eerder geneigd zijn de regels na te leven wanneer zij weten dat er controles plaatsvinden en de pakkans hoog is. Daarbij zijn deze momenten van toezicht een mooie gelegenheid om door middel van nalevingscommunicatie gedrag te

beïnvloeden (zie ook preventiestrategie, 4.1). Het is daarom van belang dat toezichthouders zich bewust zijn van deze rol en dat zij begeleid worden in de uitvoering van deze rol.

Bij het uitvoeren van toezicht gaan we zorgvuldig om met de rechthebbende(n). In beginsel worden de toezichtbevoegdheden uitgeoefend met medewerking ofwel toestemming van de burger of bedrijf. Als toestemming wordt geweigerd, wordt slechts gebruik gemaakt van de bevoegdheden van toezichthouders volgens de Awb en/of Awbi als dit redelijkerwijs voor de invulling van de taak nodig is. Op basis van een analyse van de situatie vooraf, wordt bepaald of de controle aangekondigd of onaangekondigd plaatsvindt. Als de omstandigheden dit niet toelaten (bijvoorbeeld als een illegale activiteit wordt geconstateerd en deze plaats direct dient te worden betreden) neemt de toezichthouder zo spoedig mogelijk (al dan niet achteraf) contact op met de rechthebbende op het gebruik van de plaats. De toezichthouder meldt zich in ieder geval altijd bij de op het erf/terrein aanwezige uitvoerder/personen.

In ieder geval wordt in de volgende situaties een onaangekondigde controle gehouden:
- Na afloop van een begunstigingstermijn volgend uit een sanctiebesluit (dwangsom/bestuursdwang);
- Na stillegging van de bouw- of sloopwerkzaamheden onder last van een dwangsom/bestuursdwang;
- Gebruik in strijd met het bestemmingsplan;
- Bij verzoeken van handhavingspartners om terreinen/panden te betreden;
- Als het vermoeden bestaat dat een hennepkwekerij of illegale huisvesting arbeidsmigranten/logies wordt geëxploiteerd;
- Steekproefsgewijze controles waarbij een onaangekondigde controle passend is.

Toezicht bouwen
Het toezicht bouwen verandert met de inwerkingtreding van de Omgevingswet en de daarmee samenhangende Wet kwaliteitsborging voor het bouwen wezenlijk. Op de realisatie van bouwwerken die vallen onder de Wet kwaliteitsborging vindt door de gemeenten geen bouwtechnisch toezicht meer plaats; wel blijft bij deze bouwwerken het toezicht op basis van het bestemmingsplan, gemeentelijke Bouwverordening en welstandseisen gelden. Bij deze bouwwerken vindt alleen bouwtoezicht plaats vóór ingebruikname van het bouwwerk, of de private kwaliteitsborging heeft plaatsgevonden door een gecertificeerde partij én of het betreffende certificaat is verstrekt.

Bij werken die (nog) niet onder de Wet kwaliteitsborging vallen moeten, net als bij het toetsen van bouwplannen in de vergunningsfase het geval is, tijdens de bouw- of realisatiefase keuzes gemaakt moeten wat en hoe deze wordt gecontroleerd. Hiervoor hebben we een toezichtprotocol uitgewerkt (zie bijlage 1). Het landelijke toezichtprotocol© van de Vereniging BWT Nederland heeft als basis gediend voor het gemeentelijk protocol.

In veel gevallen kan zonder vergunning worden verbouwd, zowel particulier als zakelijk. Echter, bij vergunningsvrij is men wel aan regels gebonden. Deze regels omvatten vooral maximale oppervlakten en maximale afmetingen. In ieder geval gelden altijd de regels uit de Omgevingswet, Woningwet, het Bouwbesluit (onder meer voor veiligheid, gezondheid en ventilatie), de Bouwverordening en het burenrecht uit het Burgerlijk Wetboek.

Toezicht sloopwerkzaamheden
Van sloop aan alle bouwwerken vóór 1992 van meer dan 10 m3 sloopafval wordt een asbestinventarisatierapport en een sloopmelding of -vergunning verlangd.

Bij sloopwerkzaamheden door bedrijven vindt het toezicht gemandateerd plaats door de Omgevingsdienst. Daarbij volgen we de toezichtstrategie van de Omgevingsdienst.

Bij sloopwerkzaamheden door particulieren vindt een administratieve toets plaats en wordt gereedgemeld op basis van een controle. Bij sloopwerkzaamheden in risicovolle gebieden (dichte bewoning) vindt een controle op de veiligheid van het sloopterrein en de directe omgeving plaats.

Toezicht brandveiligheid
Afhankelijk van de aard van het bouwwerk en het gebruik zijn met de Veiligheidsregio Noord-Holland Noord werkafspraken gemaakt op welke toezichtsmomenten de Veiligheidsregio gaat controleren. Afstemming met de Veiligheidsregio vindt plaats over bijvoorbeeld de aan te leveren certificaten en de toezichtmomenten. De opleveringscontrole van de omgevingsvergunning brandveilig gebruik neemt de Veiligheidsregio onder regie van de gemeenten voor haar rekening.

Een groot deel van het toezicht betreft het structurele/periodieke toezicht op de brandveiligheid in gebouwen met een publieks- of een verblijfsfunctie. In het kader van het Bouwbesluit geldt voor het merendeel van deze gebouwen de meldingsplicht. Slechts voor een gering aantal is de vergunningsplicht van toepassing. De toezichtstaak op brandveiligheidsvoorschriften bij vergunningsplichtige gebouwen is specialistisch werk en vindt daarom plaats door de Veiligheidsregio, eventueel samen met een van de bouwtoezichthouders. Bij milieu-inrichtingen worden brandveiligheidsaspecten zoveel mogelijk integraal meegenomen bij de reguliere milieucontroles. Bouwwerken die niet vergunning- of meldingsplichtig zijn voor brandveiligheidsaspecten worden, in geval er sprake is van een milieu-inrichting, in de periodieke milieucontroles ook gecontroleerd op brandveiligheid.

Tijdens het toezicht wordt er in dit kader met name gecontroleerd op:
- de aanwezigheid van een vergunning brandveilig gebruik/melding Bouwbesluit
- de voorschriften van een vergunning brandveilig gebruik/melding Bouwbesluit
- de aanwezigheid van vereiste documenten, logboeken en certificaten
- transparant- en noodverlichting
- het blokkeren, afsluiten en niet functioneren van vluchtroutes, nooduitgangen, blusmiddelen, rookbrandscheidingen en ontruimings-, brandmeld-, rookafvoer- en warmteafvoerinstallaties.

De handleiding PREVAP bevat de indeling van prioriteiten, op basis van het verwachte brandrisico van gebruiksfuncties. PREVAP staat voor: Preventieactiviteitenplan. Het gaat hier om prioriteiten op basis van de bouw- en gebruiksregelgeving. Bij de indeling van de gebruiksfuncties in prioriteitsklassen zijn criteria gehanteerd als het aantal aanwezigen, de zelfredzaamheid van de aanwezigen, de kans op brand en de frequentie van gebruik van een object. Dit zijn criteria op basis van het gebruik van een gebouw/object. Andere criteria zijn bijvoorbeeld bouwaard, bouwhoogte of bouwjaar.

Aan de hand van deze PREVAP hebben we een indeling in prioriteiten bepaald, inclusief bijbehorende kengetallen voor de uit te voeren taken.

Prioriteitsklasse	Aard risico	Controlefrequentie
1	Zeer hoog risico	2 x per jaar
2	Hoog risico	1 x per jaar
3	Gemiddeld risico	1x per 2 jaar
4	Beperkt risico	na klachten en meldingen

Tabel: overzicht aanpassing controlefrequentie brandveiligheid op basis van naleefgedrag

Bij controles brandveiligheid toetst de Veiligheidsregio aan de hand van standaard checklists conform hoofdstuk 6 en 7 Bouwbesluit. In het geval van bestaande bouw vindt een toetsing plaats aan hoofdstuk 2 van het Bouwbesluit. De VNG adviseert een overstap te maken van PREVAP naar NIM (Nieuwe InspectieMethode). De Veiligheidsregio onderzoekt de mogelijkheden om de NIM te gaan hanteren.

Afhankelijk van de omvang en risico's van de activiteiten worden tijdelijke inrichtingen met een gebruiksvergunning in het kader van het Besluit brandveilig gebruik en basishulpverlening overige plaatsen vooraf en tijdens het gebruik bezocht om te beoordelen of aan de gestelde brandpreventieve eisen wordt voldaan.

Toezicht monumenten en archeologie

Nadat een omgevingsvergunning voor de activiteiten bouw en monumenten is afgegeven of een aanpassing aan een monument vergunningsvrij plaatsvindt, zullen de monument specifieke aspecten worden meegenomen in de reguliere bouwinspecties, tenzij in een specifieke zaak extra toezicht nodig is.

Ook in de gebruiksfase houden we in onze gemeenten pro-actief toezicht op monumentale waarden. Door het specifieke karakter van de monumenten is de uitvoering van het toezicht maatwerk. Kwetsbare en zeer bijzondere monumenten worden jaarlijks bezocht en beoordeeld op de instandhouding van de monumentale waarden. Overige monumenten worden ook periodiek gecontroleerd, met een lagere controlefrequentie.

Bij grote bouwwerken in archeologisch waardevol gebied wordt in samenwerking met de archeologiedienst Westfriesland toezicht gehouden op bodemmonumenten. Aannemers wordt gewezen op de voorwaarden voor archeologisch onderzoek.

Toezicht milieu
Het toezicht milieu vindt grotendeels plaats door Omgevingsdienst Noord-Holland Noord. Voor het milieutoezicht volgen we de toezichtstrategie van de Omgevingsdienst.

De Omgevingsdienst is 24/7 bereikbaar en beschikbaar voor werkzaamheden ten behoeve van de milieu-incidenten en crisismanagement. Dit is vastgelegd in de Consignatieregeling.

Toezicht aanleg weg, kap, reclame en inritten
Voor de activiteiten die in de APV zijn benoemd, vindt over het algemeen enkel toezicht plaats op basis van klachten, meldingen en handhavingsverzoeken (zie hieronder). In dit kader gaan wij uit van de eigen verantwoordelijkheid van de uitvoerder van de werkzaamheden. De wegen en inritvergunningen worden gecontroleerd door de opzichter (civiel cultuurtechnische onderhoudswerken).

Toezicht evenementen
De omvang en het risico van het evenement bepaalt welke vorm en intensiteit van toezicht wordt ingezet. Bij de kleinschalige en reguliere evenementen vindt toezicht over het algemeen plaats op basis van klachten, meldingen en handhavingsverzoeken (zie hieronder). Bij alle evenementen, met uitzondering van de kleine eendaagse evenementen, vindt een voorschouw plaats.

Bij de grootschalige evenementen (met meer dan 1.000 bezoekers) vindt afhankelijk van de risico's en duur van het evenement een of meerdere fysieke controlemomenten vóór het evenement plaats, bijvoorbeeld ten aanzien van constructie en brandveiligheid door Veiligheidsregio en/of gemeentelijke toezichthouders. Controles op geluidsbelasting en aanwezigheid van aantallen personen vinden plaats door Omgevingsdienst en/of BOA, afhankelijk van de omvang van het evenement en de hinder van het evenement in het verleden. De intensiteit en diepgang van de controles bij de grote evenementen wordt voorafgaand aan het evenement bepaald door de vergunningverlener, evenals de interne en externe taakverdeling.

Toezicht bodem, bouwstoffen en grondstromen
Het toezicht bodem wordt door de Omgevingsdienst uitgevoerd. Hiervoor is door de Omgevingsdienst de werkwijze uitgewerkt in de toezichtstrategie.

Toezicht natuurbescherming en flora en fauna
Het toezicht op de bescherming van natuur, flora en fauna vindt door de Omgevingsdienst plaats op basis van de toezichtstrategie van Omgevingsdienst Noord-Holland Noord.

Toezicht ruimtelijke ordening
Het toezicht op de ruimtelijke ordening (met name strijdig gebruik) vindt plaats op basis van gebiedscontroles (zie verderop), klachten, meldingen en handhavingsverzoeken (zie hieronder) en op basis van specifieke projecten, zoals bij huisvesting arbeidsmigranten/logies. Daarnaast wordt tijdens het bouwtoezicht bekeken of activiteiten plaatsvinden conform het geldende bestemmingsplan, vanaf inwerkingtreding Omgevingswet het omgevingsplan.

In geval van een omgevingsvergunning voor een aanlegactiviteit wordt volstaan met maximaal één toezichtmoment tijdens een gebiedscontrole (zie hieronder).

Toezicht op basis van klachten, meldingen en handhavingsverzoeken
Klachtentoezicht vindt plaats naar aanleiding van een klacht of melding van burgers/bedrijven (extern) of van andere afdelingen/collega's/bestuur (intern). Klachten en meldingen kunnen per telefoon, schriftelijk, per e-mail of via de website van de gemeenten binnenkomen. Klachten/meldingen over dezelfde veroorzaker worden waar mogelijk gebundeld en collectief (projectmatig) aangepakt. Bij een verzoek van een burger wordt contact opgenomen om te bespreken wat het belang en doel van het verzoek is en wat verwacht mag worden van de gemeente. Het streven is om de klager binnen twee werkdagen op de hoogte te stellen dat de klacht is ontvangen en te informeren over het vervolg. In goed onderling overleg wordt gezocht naar een snelle en informele oplossing van het probleem. Als dit niet mogelijk blijkt, dan wordt bij een herhaalde constatering een definitieve afweging gemaakt.

Bij verzoeken van derden of van bedrijven wordt in eerste instantie voornamelijk schriftelijk gecommuniceerd. Bij horecagerelateerde overtredingen wordt veelal direct gereageerd. Door in een vroeg stadium in overleg te gaan met een ondernemer, worden ieders verwachtingen duidelijk en mogelijke toekomstige problemen voorkomen. Bij anonieme verzoeken wordt de impact ingeschat. Bij een beperkte impact wordt het verzoek niet in behandeling genomen; bij grotere impact ondernemen we verder actie.

Bij handhavingsverzoeken wordt de wettelijke procedure gevolgd. Deze hebben we in het VTH-registratiesysteem uitgewerkt in een protocol voor klachten en handhavingsverzoeken.

Voor ongewone voorvallen (bijvoorbeeld een brand waarbij asbest vrijkomt) is de Omgevingsdienst voor alle milieuactiviteiten oproepbaar. De ondersteuning vindt plaats door middel van het verlenen van kennis, toezicht (monsteropnames, meedenken bij oplossingen) en materiaal (zoals meetapparatuur). Hiervoor is met hen een overeenkomst gesloten, waarbij een 24-uurs bereik- en beschikbaarheid geldt met een (maximale) opkomsttijd van één uur. Voor overige rampen/grote incidenten maken de gemeenten gebruik van een regionaal crisisbeheersingsplan. De gemeenten verlenen geregeld assistentie door het beschikbaar stellen van bijvoorbeeld plaatselijke kennis.

Bij een ongewoon voorval kan door bemiddeling van de toezichthouders milieu geprobeerd worden de veroorzaker/eigenaar zelf de noodzakelijke actie te laten ondernemen zodat er geen kostenverhaal (bestuursdwang) hoeft plaats te vinden. Als dit niet lukt kunnen bestuursrechtelijke middelen worden ingezet.

Gebiedscontroles
Zolang geen (nieuwe) activiteiten in een gebied plaatsvinden, gaan we met toezicht na of het gebruik volgens de regels plaatsvindt. Gebiedsgericht toezicht wordt toegepast met aandacht voor diverse, vastgelegde controlepunten ten aanzien van ruimtelijke ordening, bouwen, (brand)veiligheid, milieu en Apv en bijzondere wetten. Afhankelijk van het type gebied en/of bestuurlijke prioriteit kan de nadruk meer of juist minder op enig rechtsgebied liggen.

In het algemeen vindt het toezicht plaats vanaf de openbare weg en is het gericht op het voorkomen en tegengaan van excessen. Tevens heeft dit toezicht een preventieve werking door aanwezig te zijn in het gebied. Voor deze wijze van controle worden zowel bouw- als milieutechnische toezichthouders ingezet. Hoewel iedere toezichthouder een bepaalde specialiteit (RO en bouw, milieu, brandveiligheid, et cetera) heeft, worden zijn of haar vaardigheden tevens benut voor het toepassen van de 'oog- en oorfunctie' voor zaken die buiten zijn of haar specialisme liggen. Bij nader te bepalen feiten wordt een collega toezichthouder geïnformeerd, die op dat specifieke terrein vakbekwaam is. Het gaat vooral om zaken die geen vakinhoudelijke kennis verlangen. Op deze manier wordt de integrale handhaving verder geoptimaliseerd.

Samenwerking bij het toezicht

Tussen de toezichthouders en BOA's van de gemeenten is onderling intensief contact en worden signalen en ervaringen uitgewisseld. Extern is er indien nodig op ad hoc basis overleg met instanties als de politie, de Veiligheidsregio, de Omgevingsdienst NHN, het OM (Openbaar Ministerie), Belastingdienst, Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid, Archeologiedienst Westfriesland, douane, Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit, de AID (Algemene Inspectiedienst) en het Hoogheemraadschap.

Binnen de regio Westfriesland overleggen de bouwtoezichthouders 1x per kwartaal en de juristen één keer per 8 weken om actualiteiten te bespreken en elkaar te ondersteunen in het werkveld.

Structureel overleg vindt plaats met de Omgevingsdienst (voor de milieu- en bodemtaken) en de Veiligheidsregio (voor de brandveiligheidstaken). Toezichtprogramma's worden zoveel mogelijk afgestemd om te voorkomen dat bedrijven in een beperkte periode voor zowel milieu als brandveiligheid bezocht worden. Periodieke controles (milieu, bouw, brandveiligheid) tijdens de gebruiksfase worden zo veel mogelijk integraal uitgevoerd. Voorbeeld hiervan is de controle van gebouwen in het kader van het Bouwbesluit en het toepassen van de 'oog- en oorfunctie' voor andere handhavingsthema's als illegale (ver)bouw, sloop, gebruik en asbest. De toezichthouders hebben een specialiteit, maar zullen hun of haar vaardigheden tevens benutten voor het 'in de gaten houden' van zaken die buiten hun of haar specialisme liggen. Bij nader te bepalen feiten wordt een collega toezichthouder geïnformeerd, die op dat specifieke terrein vakbekwaam is. De bevindingen worden, met aandacht voor bescherming persoonsgegevens, intern afgestemd en extern met Omgevingsdienst, Politie, Veiligheidsregio, Hoogheemraadschap of AID.

4.4 Sanctie- en gedoogstrategie

Indien een overtreding geconstateerd wordt, volgen de gemeenten onderstaande sanctiestrategie. Deze is nader uitgewerkt in het VTH-registratiesysteem, waarin de processen zijn ingericht. Daarbij onderschrijven we de landelijke handhavingsstrategie (LHS).[4] Het doel van de landelijke handhavingsstrategie is uitvoering geven aan de beginselplicht tot handhaven, passend interveniëren bij iedere bevinding, in vergelijkbare situaties vergelijkbare keuzes maken en interventies op vergelijkbare wijze kiezen en toepassen. De essentiële onderdelen van de LHS zijn in onderstaande alinea's uitgewerkt en aangevuld met eigen overwegingen.

[4] De actuele versie is hier opgenomen: https://www.infomil.nl/onderwerpen/integrale/handhaving/landelijke/

Over het algemeen geldt dat we het contact met de eigenaar en uitvoerder van groot belang vinden. Door in een vroeg stadium in overleg te gaan worden ieders verwachtingen duidelijk en worden mogelijke toekomstige problemen voorkomen.

Gelijkwaardige oplossing bij afwijken van voorschriften
Er kan sprake zijn van een afwijking van de voorschriften, maar dat er maatregelen zijn getroffen die tot hetzelfde beschermingsniveau leiden (gelijkwaardigheid). Indien op een andere wijze dezelfde veiligheid, bescherming van de gezondheid, bruikbaarheid, energiezuinigheid en bescherming van het milieu wordt gerealiseerd, kan het bevoegd gezag in een aantal gevallen een 'besluit gelijkwaardige voorziening' nemen.

Formele, legaliseerbare overtreding
Is wel sprake van een formele overtreding en is geen sprake van een gelijkwaardige oplossing, is een eerste vraag of het in principe een vergunbare situatie is of maatwerkvoorschriften opgelegd kunnen worden (legalisatie onderzoek). Als de situatie vergunbaar is, wordt de overtreder uitgenodigd om een vergunningprocedure of procedure voor maat-werkvoorschriften op te starten.

In sommige situaties is het denkbaar dat ondersteuning wordt geboden om de situatie te verbeteren. Bijvoorbeeld door het geven van voorlichting als wordt vastgesteld dat een bepaalde (onnodige) overtreding systematisch voorkomt. Zie hiervoor preventiestrategie.

Sanctie instrumenten
In deze paragraaf wordt stilgestaan bij de wijze waarop wordt opgetreden bij geconstateerde overtredingen. Hiervoor zijn bestuursrechtelijke en strafrechtelijke instrumenten in te zetten.
Bestuursrechtelijk zijn dat:

- Een bestuursrechtelijke sanctie:
    - last onder dwangsom (LOD), preventief of bij illegale situaties;
    - last onder bestuursdwang (LOB/BES);
    - spoedeisende bestuursdwang'.
- Schorsen of intrekken van de vergunning, certificaat of erkenning;
- Bestuurlijke boete
- Verscherpt toezicht.

Bestuursrechtelijke handhaving is gericht op het bereiken van de gewenste situatie. Bij een bestuursrechtelijke sanctie (last onder dwangsom of last onder bestuursdwang) krijgt de overtreder een hersteltermijn aangeboden waarbinnen de overtreding moet zijn beëindigd. Dit geldt niet voor besluiten die gericht zijn op het voorkomen van herhaling én in situaties waar het direct beëindigen van de activiteit noodzakelijk is (spoedeisende bestuursdwang). Als de overtreding na deze gestelde termijn niet is beëindigd, dan wordt de sanctie geëffectueerd.

Bij een dreigende overtreding of een dreigende illegale situatie kunnen de gemeenten, in bepaalde situaties wanneer de overtreding met een aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid ook gaat plaatsvinden, ook een preventieve last onder dwangsom opleggen.

In samenhang met de bestuurlijke sanctie of los daarvan kan de strafrechtelijke sanctie worden toegepast. Strafrechtelijke instrumenten zijn:

- Een proces verbaal (PV);
- De bestuurlijke strafbeschikking (BSB).

Hiervoor heeft onze Omgevingsdienst BOA's aangewezen die strafrechtelijk kunnen optreden binnen het domein II. Zie hiervoor de sanctiestrategie van de Omgevingsdienst. Bij strafrechtelijke handhaving is naast het bereiken van het gewenste gedrag tevens het bestraffende element van belang.

Passende reactie

Het overgaan tot dwangmaatregelen is beslissing die goed overdacht dient plaats te vinden. De toe te passen sanctie moet proportioneel zijn en dient zoveel mogelijk transparantie te bieden.

Bij een last onder dwangsom geldt dit bijvoorbeeld voor de lengtes van begunstigingstermijnen en de hoogten van dwangsommen. De dwangsom dient voldoende prikkelend te werken, zodanig dat de overtreder de overtreding zal beëindigen. Bovendien mag de dwangsom niet zodanig hoog zijn dat deze als straf kan worden gezien:

- Voor besluiten die niet gericht zijn op het voorkomen van herhaling kiezen we qua **begunstigingstermijn** voor een termijn waarbij de overtreder voldoende hersteltijd heeft én we langdurende overtredingssituaties voorkomen. Voor de onderbouwing van het besluit benutten we de landelijke leidraad,[5] waarbij het praktisch haalbaar moet zijn om aan de last te kunnen voldoen. Verder is de te stellen termijn afhankelijk van de aard van de overtreding (er kan in principe met geen of een korte termijn worden volstaan bij gedragsvoorschriften) en mag de termijn niet zodanig lang zijn, dat sprake is van (impliciet) gedogen van de overtreding.
- De **hoogte van een dwangsom** moet op grond van de Algemene wet bestuursrecht in redelijke verhouding staan tot de zwaarte van het geschonden belang en de beoogde werking van het opleggen van de dwangsom. Bij het onderbouwen van het besluit voor de hoogte van de dwangsom benutten we de landelijke leidraad.[6] We relateren de hoogte van de dwangsom onder andere aan de aard en ernst van de overtreding, de potentiële schade en de kosten die moeten worden gemaakt om de overtreding ongedaan te maken. In ieder geval moet het bedrag belangrijk hoger zijn, dan het economisch voordeel dat met de overtreding wordt behaald. Het moet aantrekkelijker zijn de overtreding ongedaan te maken dan de dwangsom te betalen.
- Het **verbeuren van dwangsommen** gebeurt van rechtswege.
- Bij het opleggen van een last onder dwangsom wordt de overtreding, indien dit is toegestaan, ook opgenomen in de registratie van de **Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen** (Wkpb).
- Het bevoegd gezag kan in sommige gevallen de **vergunning** ook geheel of gedeeltelijk **intrekken** als niet overeenkomstig de vergunning wordt gehandeld. Dit instrument wordt in onze gemeenten in uitzonderlijke gevallen toegepast als andere maatregelen geen effect sorteren.

[5] De actuele versie is hier opgenomen: https://www.infomil.nl/onderwerpen/integrale/handhaving/@88354/begunstigingstermijn/
[6] De actuele versie is hier opgenomen: https://www.infomil.nl/onderwerpen/integrale/handhaving/@88354/begunstigingstermijn/

Bij het bepalen van de sanctie die we opleggen volgen we de methodiek met onder meer verzwarende en verzachtende omstandigheden en interventiematrix uit de landelijke handhavingsstrategie (LHS).[7]

Overtredingen door de eigen organisatie

De handhaving van voor een andere overheid of een onderdeel van de eigen organisatie geldende voorschriften is voor de gemeenten niet anders dan voor haar burgers. Belangrijk hierbij is de democratische controle en transparantie, ook indien er bestuurlijke en/of juridische complicaties ontstaan.

Er wordt geen verschil gemaakt in prioriteitstelling en keuze in handhavingsinstrument. Wel brengt een dergelijke overtreding een tweetal extra procedurestappen met zich mee voordat een sanctie wordt opgelegd:

- Wordt een overtreding van de gemeentelijke organisatie geconstateerd dan wordt deze direct aan het management en/of het college van B&W voorgelegd.
- Het management en/of het college van B&W zorgen ervoor, dat passende maatregelen worden genomen om de overtreding te beëindigen, deze in de toekomst te voorkomen en zo nodig de schade te herstellen.

Afzien van handhaven

In zeer uitzonderlijke situaties kan ons college verklaren dat wordt afgezien van handhaving. Deze is altijd aan een termijn gebonden en niet langer dan strikt genomen noodzakelijk. Daarbij onderschrijven onze gemeenten het landelijk beleidskader op het gebied van het gedogen.[8]

[7] De actuele versie is hier opgenomen: https://www.infomil.nl/onderwerpen/integrale/handhaving/landelijke/
[8] 'Grenzen aan gedogen', Kabinetsstandpunt 1996 (TK 1996-1997, 25085)

We zien bij een overtreding alleen af van handhaving als wordt voldaan aan één of (bij voorkeur) meerdere van de volgende voorwaarden:

1. De te gedogen activiteit is verantwoord uit het oogpunt van bescherming van de fysieke leefomgeving;
2. Er bestaat concreet uitzicht op legalisatie van de te gedogen activiteit;
3. Een ontvankelijke vergunningaanvraag is ingediend én een voorlopige inschatting is gemaakt waaruit blijkt dat de te gedogen activiteit vergunbaar is, indien vooruitlopend op besluitvorming omtrent vergunningverlening wordt gedoogd;
4. Er dient sprake te zijn van bijzondere omstandigheden die gedogen in het concrete geval rechtvaardigen.

In de volgende gevallen wordt niet afgezien van handhaven:

- Indien aan de zijde van de overtreder sprake is van recidiverend dan wel calculerend gedrag;
- Indien blijkt dat de te gedogen activiteit strijdig is met enige andere bij of krachtens wettelijk voorschrift gestelde regel en het voor de handhaving van die regel bevoegde gezag kenbaar heeft gemaakt dat het met bestuursrechtelijke handhavingsinstrumenten tegen deze overtreding optreedt dan wel zal optreden;
- Bij bouwen zonder of in afwijking van een vergunning, tenzij er sprake kan zijn van een tijdelijk bouwwerk;
- Als belangen van derden zich daartegen verzetten.

Indien wordt afgezien van handhaven gelden de volgende procesvoorschriften:

- Afzien van handhaving gebeurt schriftelijk en uitdrukkelijk;
- Afzien van handhaving wordt zoveel mogelijk beperkt in omvang en/of in tijd;
- Er moet sprake zijn van een zorgvuldige kenbare belangenafweging;
- Afzien van handhaving is aan controle onderworpen.

Samenwerking bij het sanctioneren

In de interventiematrix uit de LHS is opgenomen bij welke type overtredingen afstemming plaatsvindt met partners die strafrechtelijke sancties kunnen opleggen.

In situaties waarbij een andere overheid ná of vóór ons college handhavingsbevoegd is, vindt afstemming plaats met de betreffende overheidsorganisatie.

5 Verankering

5.1 Borging van kwaliteit

Zonder formele borging van de kwaliteit is er een sterke mate van afhankelijkheid van de individuele medewerker. Door onze gemeenteraden is een 'Verordening Kwaliteit vergunningverlening, toezicht en handhaving Omgevingsrecht' vastgesteld. Deze verordening is regionaal afgestemd. De provincie houdt met haar Interbestuurlijk Toezicht (IBT) zicht op de mate waarin we als gemeente volgens de BIG-8 (zie paragraaf 1.3) de kwaliteit borgen. Binnen de kaders van de Wabo en de bepalingen in bovengenoemde verordening borgen we onze kwaliteit; dit doen we door de raad te informeren over de naleving van de kwaliteitscriteria en hoe we handelen als we niet voldoen aan de kwaliteitscriteria (comply or explain). Doordat de gemeenten in Westfriesland op het gebied van de uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving samenwerken op basis van een overeenkomst, kan voldaan worden aan de kwaliteitscriteria voor de kritieke massa. Kwaliteit is voor ons het realiseren van de prioriteiten die we met elkaar hebben afgesproken. Deze prioriteiten zijn door het bestuur vastgesteld in het strategisch beleidskader (hoofdstuk 3) en geven in de kern aan wat we vanuit VTH bijdragen aan de maatschappelijke opgaven.

We ondernemen continue acties om de gewenste kwaliteit te realiseren. Gerelateerd aan onze bovenstaande kwaliteitsdoelstelling, constateren we dat de kwaliteit afhankelijk is van de wijze waarop onze organisatie is ingericht en hoe dit gewaardeerd wordt door ons bestuur, onze klanten en de partners waarmee we samen werken. We ondernemen onder meer de volgende activiteiten om de kwaliteit te borgen:

- Voeren van wekelijkse gesprekken tussen management en bestuur waarin verwachtingen van bestuur en management worden uitgesproken en afgestemd.
- Duidelijke opdrachtverlening, sturing en afstemming met Omgevingsdienst en Veiligheidsregio.
- Functiescheiding op
    - persoonsniveau tussen vergunningverlener en toezichthouder.
    - persoonsniveau tussen toezichthouder tijdens de bouwfase (met het accent op bouwen) en toezichthouder voor de bestaande bouw (met het accent op brandveiligheid en/of milieu).
    - persoonsniveau tussen vergunningverlener, toezichthouder en handhaver enerzijds en de realisatie van (gemeentelijke) initiatieven anderzijds.
    - objectniveau voor toetsing en toezicht door specialismen
- Rouleren: onze toezichthouders rouleren om een vaste handhavingsrelatie te voorkomen en kennisniveau te verdiepen.
- Een (per nieuwe medewerker of medewerker met nieuwe functie) op maat gemaakt inwerktraject.
- Jaarlijkse toetsings aan en rapportage over de vigerende kwaliteitscriteria voor VTH.
- Volgen en bijhouden van actuele vakkennis benodigd voor de functie.
- Vertalen van beleid en strategie in uitvoeringsprogramma (planning) met een concrete uitwerking van in te zetten instrumenten en de hiervoor benodigde intensiteit (uren/euro's).
- Borging benodigde middelen in begroting voor uitvoering uitvoeringsprogramma, inclusief bereikbaarheid en beschikbaarheid buiten kantoortijden.
- Verzorgen van de automatisering, materiaal en materieel om de werkzaamheden uit te kunnen voeren.

- Beleidsevaluatie en verslaglegging (verantwoording) over de kwaliteit van de VTH-taken (realisatie van prioriteiten uit beleid) en de wijze waarop met verbeterpunten uit voorgaande verslagen is omgegaan.

5.2 Uitvoeringsprogramma

Een gedetailleerde uitwerking van de omvang / intensiteit van de prioriteiten in doelstellingen, activiteiten én in te zetten instrumenten wordt gemaakt in het uitvoeringsprogramma. Dit programma wordt per jaar of per twee jaar vastgesteld. Als bijlage bij het uitvoeringsprogramma voegen we het uitvoeringsprogramma van de Omgevingsdienst NHN en de Veiligheidsregio NHN.

In het uitvoeringsprogramma beschrijven we:

- welke instrumenten we inzetten om de doelstellingen te realiseren;
- hoe intensief dit instrument wordt ingezet;
- welk organisatieonderdeel de inzet levert (intern, maar ook Omgevingsdienst, Veiligheidsregio).

Uit het uitvoeringsprogramma blijken de gevolgen voor de capaciteit.

In het uitvoeringsprogramma vindt analyse en bijsturing plaats van aantallen op basis van:

- een analyse van het naleefgedrag op basis van verrichte controles, ingekomen klachten en handhavingsverzoeken op de verschillende beleidsvelden;
- landelijke prioriteiten en signalen van bijvoorbeeld het Ministerie van I&M;
- samenwerkingsafspraken;
- een analyse van bouwprognoses, economische ontwikkelingen en overige factoren die van invloed kunnen zijn op het werkaanbod of de prioriteitsstelling.

De beschikbare formatie en budget vormen een belangrijk deel van de kaders van het uitvoeringsprogramma. De huidige formatieve capaciteit voor vergunningverlening van de werkorganisatie Opmeer is 1,56 fte. De huidige formatieve capaciteit is voor toezicht 1,44 fte en handhaving 1 fte. Daarnaast is er 0,84 fte voor administratieve ondersteuning. De verwachting is dat de capaciteitsvraag de komende jaren zal groeien door verwachte toename in het aantal aanvragen en aankomende wetswijzigingen. Deze extra vraag wordt de laatste jaren ingevuld door de inhuur van tijdelijk personeel. Naast de formatieve (eigen) capaciteit nemen wij zogenaamde Plustaken af van de VR NHN en OD NHN op basis van de dienstverleningsovereenkomsten (naast de zogenoemde Basistaken).

Voor het realiseren van onze reguliere taken en de in dit beleidsplan genoemde doelstellingen, hebben we in onze meerjarenbegroting voor de periode 2021-2024 jaarlijks budgetten geraamd. Daarnaast kunnen er jaarlijks projecten worden benoemd, die we kunnen financieren met extra middelen. De onderbouwing hiervan maken we jaarlijks in een uitvoeringsprogramma: in dit programma benoemen we per jaar de activiteiten en benodigde uren die nodig zijn om de reguliere werkzaamheden én meerjaren doelstellingen te realiseren.
Wanneer blijkt dat er onvoldoende financiële en personele middelen beschikbaar zijn, worden aanvullende middelen gevraagd of wordt het VTH-uitvoeringsprogramma aangepast. In de

voorbereiding van het uitvoeringsprogramma, in combinatie met het afdelingsplan, wordt jaarlijks berekent of de formatie voldoende is om de wettelijke taken uit te voeren en de doelstellingen uit dit beleidsplan te halen. De benodigde arbeids- en financiële capaciteit wordt met het afdelingsplan onderbouwd en gevraagd.

Begroting		
Taakveld 1.1 - Crisisbeheersing en brandweer	**612000 435100**	**Inhuur vergunning verlener/handhaving (Plustaken)**
Taakveld 7.4 - Milieubeheer	**696074 411000**	**Personeelslasten**
	696074 435104	**Werkzaamheden RUD-Plustaken**
	696074 435104	**Werkzaamheden adviesbureau Specialistische taken**
Taakveld 8.3 - Wonen en bouwen	**696083 411000**	**Personeelslasten**
	696083 435100	**Inhuur bouwplantoetser**
	682200 435100	**Inhuur technische toets**
	681004 435103	**Juridische en overige ondersteuning**
	681004 435104	**Inhuur voor controle en/of handhaving**

Naast de Plustaken zetten de Omgevingsdienst NHN (**Taakveld 7.4 – Milieubeheer 696074 443303**) en de Veiligheidsregio NHN (**Taakveld 1.1 - Crisisbeheersing en brandweer 612000**) **zich in voorde zogenoemde Basistaken.**

Belangrijk is om rekening te houden met de landelijk vastgestelde VTH Kwaliteitscriteria. Daarom zal de komende beleidsperiode elk jaar inzichtelijk worden gemaakt in hoeverre Opmeer aan de criteria voldoet en de medewerkers eventueel worden bijgeschoold.
De inkomsten voor uitvoering van vergunning taken komen uit de legesopbrengsten of exploitatie-overeenkomsten. Niet de kosten voor alle vergunningen taken mogen overigens gedekt worden door de leges (zoals meldingen en bezwaar- en beroepsprocedures).

5.3 Monitoring en jaarverslag

De uitvoering leidt tot resultaten. In hoeverre deze resultaten bijdragen aan het bereiken van de doelstellingen, is object voor monitoring, evaluatie en verantwoording. De prioriteiten in voorliggend document vertalen we in het uitvoeringsprogramma naar SMART doelstellingen en -indicatoren. Door het meten van deze indicatoren krijgen we periodiek inzicht in de mate waarin we onze prioriteiten en doelstellingen realiseren. De resultaten van de monitoring nemen we op in onze tussentijdse rapportages en het jaarverslag.

De tussentijdse rapportages hebben tot doel de voortgang te monitoren én bijzonderheden te rapporteren. Bij de tussentijdse rapportages worden de rapportages van de Veiligheidsregio en Omgevingsdienst meegenomen en als bijlage toegevoegd. Met het jaarverslag informeren we de raad over de doelrealisatie. Het jaarverslag wordt vastgesteld door B&W. Als bijlage bij het jaarverslag voegen we het jaarverslag van de Omgevingsdienst.

Een jaar vóór het einde van de looptijd van dit beleidsplan voeren we een evaluatie uit naar het functioneren en de doorwerking van dit VTH-beleid.

5.4 Organisatie

Vergunningverlening, toezicht en handhaving voor Opmeer worden uitgevoerd door de afdeling Ruimte en Ondernemen. Alle toezichthouders zijn door de colleges van burgemeester en wethouders als zodanig aangewezen, waarbij ook hun taken en bevoegdheden zijn vastgelegd. Voor alle medewerkers zijn algemene functiebeschrijvingen, die door het management op taakniveau wordt ingevuld. In het afdelingsplan zijn de taken aan de medewerkers toegewezen met een raming van de voor de uitvoering benodigde uren. In de mandaatregeling is geregeld welke bevoegdheden door het college aan de afdeling is gemandateerd.
Een deel van de taken is uitbesteed aan de Omgevingsdienst NHN en de Veiligheidsregio NHN.

Bijlage 1. Omgevingsanalyse – analyse van problemen en inzichten

Voorliggende analyse is gebaseerd op de regionale omgevingsanalyse, zoals door de regionale Stuurgroep VTH Westfriesland is vastgesteld.

In hoofdstuk 3 zijn op basis van de eigen lokale omgevingsanalyse specifieke aanvullingen en aanscherpingen voor onze gemeente opgenomen; de situatie in onze gemeente wijkt daarbij af van het regionale beeld.

1.1 Doelgroep burgers

Profiel

In onze zeven gemeenten wonen tezamen meer dan 212.000 inwoners. Sinds 2015 is het inwoneraantal van de gemeenten met bijna 2% toegenomen. De gemeenten hebben daarbij allen een vergelijkbare (lichte) groei doorgemaakt.

	2015	**2019**
Drechterland	19.294	19.604
Enkhuizen	18.345	18.510
Hoorn	71.880	73.037
Koggenland	22.426	22.736
Medemblik	43.604	44.833
Opmeer	11.301	11.779
Stede Broec	21.498	21.702
Totaal	**208.348**	**212.201**

Inwoners per gemeente. Bron: CBS Statline per 1 januari

In meer dan de helft van de aanvragen voor een omgevingsvergunning wordt een bouwactiviteit aangevraagd. Het grootste deel van de aanvragen voor omgevingsvergunningen wordt ontvangen van burgers (of in opdracht van burgers) voor de bouw- en verbouw van woningen.

Omgevingsanalyse

Door handelingen van onze burgers ervaren we diverse risico's en problemen.

Overlast door buurtbewoners
Op een aantal plekken in onze gemeenten ondervinden onze burgers overlast van elkaar. Dit speelt vooral in gebieden waar mensen met verschillende dag- en nachtritmes verblijven en onvoldoende rekening met elkaar houden. In enkele gevallen leidt dergelijke overlast tot een burenruzie óf zijn hinderlijke situaties bij een langdurige burenruzie de spreekwoordelijke olie op het vuur. De overlast die wordt ervaren, betreft vooral:

- Geluidsoverlast door muziek, lopende motoren en contactgeluid in woningen.
- Plaatsing van schuttingen, schotels en dergelijke.
- In verval geraakte woningen en verwaarloosde tuinen. Panden kunnen (geheel of gedeeltelijk) instorten met gevaar voor derden en leiden tot een verminderde beeldkwaliteit (verpaupering). Tevens wordt de kans op ongedierte verhoogd.
- Rook- en geuroverlast door het stoken in houtkachels of 'allesbranders'. Naast overlast kunnen ook gezondheidsklachten optreden. De problemen treden vooral op bij het stoken van verschillende materialen (in 'allesbranders') en in de eerste momenten van ontbranding.
- Parkeeroverlast door hinderlijk of foutgeparkeerde auto's, caravans en aanhangwagens in de voortuinen of woonomgeving.

- Verkeerd geplaatst afval, waardoor vuil in het straatbeeld komt én kan leiden tot stankoverlast.

We ontvangen veel vragen van burgers over activiteiten van buurtbewoners ("mag dat?"). Dit kost veel tijd, terwijl de risico's ten aanzien van veiligheid en gezondheid vaak zeer beperkt zijn. De communicatie tussen burgers onderling is in deze gevallen vaak heel beperkt. Aan een deel van de klachten kan de gemeente in juridische zin weinig doen. Activiteiten vinden vaak plaats binnen bestaande wet- en regelgeving en zijn zodoende niet handhavend aan te pakken.

Illegaal gebruik
Het komt regelmatig voor dat gronden of bouwwerken door burgers worden gebruikt in strijd met het bestemmingsplan. Denk bijvoorbeeld aan illegale bewoning van schuren, vakantiewoningen of bedrijfspanden, het houden van een bedrijf (onder andere winkels, bed en breakfast) aan huis, het gebruiken van tuinen voor parkeerplaatsen of het splitsen van woningen in meerdere wooneenheden, zonder dat hiervoor de noodzakelijke omgevingsvergunning is verleend. Het illegaal gebruik heeft vooral tot gevolg dat overlast in de buurt ontstaat (onder meer parkeren en vervoerbewegingen), bedrijven worden beperkt in hun groeimogelijkheden (door bewoning van bedrijfswoningen) en branden sneller kunnen ontstaan en uitbreiden en vluchtmogelijkheden worden beperkt (met name bij splitsing en overbewoning).

Vaak leidt het illegaal gebruik van gronden of bouwwerken ook tot overlast voor de woonomgeving. Hier staat tegenover dat bewoning van leegstaande panden kan leiden tot een verbetering van het leefklimaat van een buurt en het voorkomen van verloedering en verval.

Een deel van het illegaal gebruik leidt niet direct tot hinder voor de omgeving; doordat over deze activiteiten niet geklaagd wordt, zijn deze activiteiten vaak ook niet bekend bij de gemeente. Bij handhavend optreden door de gemeente bij een gelijksoortige situatie worden de nog niet bekende situaties door beklaagde vaak aangedragen. Dit geeft een gevoel van rechtsongelijkheid bij de overtreder.

Huisvesting van buitenlandse werknemers
De komst van buitenlandse werknemers, maar ook de toename van asielzoekers met een verblijfsstatus, leidt tot een extra vraag naar huisvesting. Buitenlandse werknemers verblijven over het algemeen relatief kort in kleinere ruimten met beperkte voorzieningen. Woonruimtes voor buitenlandse werknemers zijn onvoldoende beschikbaar, waardoor huisvesting op andere plekken plaatsvindt. Meerdere gemeenten in Westfriesland constateren dat de huidige huisvesting van buitenlandse werknemers vooral leidt tot oneigenlijk/strijdig gebruik van objecten met bijkomende risico's de slechte brandveiligheid (zeker in combinatie met overbewoning), parkeeroverlast, gezondheidsrisico's door beperkt ventileren, slechte sanitaire voorzieningen en verslechtering van de waterkwaliteit (door bij gebrek aan riolering lozing op oppervlaktewater).

Bouwen en verbouwen
Bij **nieuwbouw** van objecten waar onze burgers verblijven (wooneenheden, onderwijs, kinderopvang en zorg) ervaren we de grootste risico's ten aanzien van de constructieve veiligheid en brandveiligheid.

Constructieve risico's zijn vooral aanwezig bij nieuwbouw van bouwwerken waar veel personen aanwezig zijn. Doordat een deel van de activiteiten bouwen niet meer vergunningplichtig is, hebben we geen zicht op deze bouwwerken. De verantwoordelijkheid voor een uitvoering conform het Bouwbesluit ligt bij de initiatiefnemers; doordat de bouwregels interpretatieruimte hebben, over het algemeen complex zijn (combinatie tussen bouwregels en bestemmingsplaneisen) en regels slecht vindbaar zijn, ontstaan vaak ook onbewust overtredingen.

Bij **bestaande bouw** zijn risico's ten aanzien van brandveiligheid in het bijzonder voor bouwwerken waar gebruikers maar tijdelijk of kortstondig zijn. Bij deze bouwwerken zijn gebruikers vaak niet bekend met vluchtwegen en de werkwijze bij calamiteiten.

Daarnaast constateren we dat mensen langer zelfstandig blijven wonen en daardoor voorzieningen nodig hebben om bij brand tijdig het pand te kunnen verlaten. De panden voldoen vaak wel aan de regelgeving, terwijl dergelijke voorzieningen maar beperkt aanwezig zijn. Landelijke statistieken wijzen uit dat er steeds meer branden plaatsvinden en slachtoffers te betreuren zijn onder deze doelgroep.

Over het algemeen wordt geconstateerd dat aannemers de regels goed kennen. We constateren dat het bouwen van gebouwen in strijd met het bestemmingsplan nog veel voorkomt. Afwijking vindt vaak bewust plaats. De (ver)bouw van onder meer erfafscheidingen, schuurtjes, reclame-aanduidingen, balkonafscheidingen, zonnepanelen, dakramen, schotels, overkappingen en paardenbakken kan leiden tot een verslechtering van de beeldkwaliteit (verrommeling). Een groot deel van deze bouwwerken is voor het bouwtechnisch deel vergunningsvrij, maar het risico bestaat dat ze niet passen binnen bestemmingsplan / omgevingsplan.

Overige aspecten tijdens de bouw en verbouw leiden tot lagere risico's. Daarbij kan gedacht worden aan geluid, ventilatie, energiezuinigheid, duurzaamheid en bouwplaatsinrichting en toegankelijkheid.

Privatisering bouwtoezicht
Door de privatisering van het bouwtoezicht wordt de verantwoordelijkheid voor toetsing en toezicht met de inwerkingtreding van de Omgevingswet ook formeel bij de initiatiefnemers belegd. De verantwoordelijkheid voor het bouwtechnisch toetsen en toezicht houden verschuift daarbij meer naar de markt. Gemeenten krijgen een andere rol bij het toezicht op bouwactiviteiten: deze rol is minder (bouw)technisch van aard, maar meer organisatorisch en procesmatig (toezicht of gecertificeerde bedrijven aan alle voorschriften hebben voldaan).

Natuur
Bij (ver)bouw en sloop wordt vaak laat of beperkt rekening gehouden met het (mogelijk) verstoren van natuurwaarden. Onderzoek (natuurtoets) vooraf naar mogelijke verstoringen, zoals vernietiging nesten en verblijfplaatsen dieren, vernietiging leefgebieden, verstoring foerageergebieden van vleermuizen of broedplaatsen etc, ontbreekt vaak. Deels wordt dit veroorzaakt door onbekendheid van de wetgeving. We constateren ook dat een natuurtoets opzettelijk niet wordt uitgevoerd door de initiatiefnemer vanwege kosten en mogelijke vertragingen.

Gebruik gemeentegrond
Een deel van de voortuinen en gemeentegrond wordt oneigenlijk gebruikt, bijvoorbeeld bebouwd of gebruikt voor opslag. Dit leidt tot het risico van verloedering en verminderde uitstraling, rechtsongelijkheid, schade aan de groenvoorziening, kabels en leidingen en in sommige gevallen vermindering van de verkeersveiligheid. Onder meer in Medemblik wordt actief werk gemaakt van signalen dat gronden oneigenlijk worden gebruikt; door tijdig afspraken in overeenkomsten blijft het oneigenlijk gebruik beperkt en blijven mogelijkheden bestaan om de gronden terug te ontvangen voor een andere inrichting.

Monumenten
Om de instandhouding of exploitatie financieel mogelijk te maken (herbestemming) krijgen monument of karakteristiek pand geregeld een andere bestemming of zijn aanpassingen wenselijk om met de tijd mee te gaan (bijvoorbeeld plaatsing van zonnepanelen of reclames). Bij verbouwing/renovatie van een monument wordt veel in samenspraak met de toezichthouder gedaan. Dat maakt dat het naleefgedrag erg hoog is. Sporadisch komt het voor dat bij monumenten in afwijking van de omgevingsvergunning wordt verbouwd/gerenoveerd. Het is voor de gemeente, eigenaar en gebruiker van het object, met name bij Rijksmonumenten, vaak niet inzichtelijk welke elementen aanwezig en beschermd zijn.

Bijzondere aandacht hebben de stolpen. Vrijwel alle stolpen hebben een beschermde status in bestemmingsplannen. Door onvoldoende onderhoud verslechtert de staat van de stolp. Hierdoor ontstaat het risico dat de gehele stolp gesloopt moet worden.

Slopen en asbest
Asbest kan verwerkt zitten in daken en gevelpanelen van gebouwen die gerealiseerd zijn tot begin jaren '90. Oók kan asbest in de bodem aanwezig zijn. Onder regie van de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord is in de eerste helft van 2019 een regionale inventarisatie asbestdaken uitgevoerd. Saneringen van asbest vragen veel aandacht, zowel bij de beoordeling van de melding als bij het toezicht; gecertificeerde bedrijven leveren geregeld niet of niet tijdig de vereiste rapportages. Daarnaast leveren asbestdaken bij branden een groot risico op voor de omgeving en volksgezondheid en brengt het opruimen grote kosten met zich mee.

Milieuaspecten
In de Provinciale Woonvisie 2010-2020 heeft de provincie duurzaamheid (duurzame gebiedsinrichting, duurzaam materiaalgebruik en duurzaam omgaan met energie en klimaat) en transformatie van de bestaande woningvoorraad speerpunten van beleid genoemd. Naast milieu en klimaat maakt 'betaalbaar wonen' het duurzaam bouwen noodzakelijk in het licht van stijgende energieprijzen en eindigheid van natuurlijke grondstoffen en hulpbronnen. Duurzaamheid heeft daarbij zowel een relatie met klimaat en milieu (materiaalgebruik) als met 'energieneutraal' bouwen met gebruikmaking van zonne-energie, warmteopslag, optimale isolatie etcetera. Daarbij is aandacht nodig voor de risico's van verduurzamingsmaatregelen, zoals de brandveiligheid van zonnepanelen en accu's voor elektrische vervoermiddelen.

Onderwijs en kinderopvang
De gemeente Hoorn constateert dat bij veel onderwijsinstellingen en kinderopvang ieder jaar dezelfde overtredingen ten aanzien van brandveiligheid wordt geconstateerd. Tijdens controles kan de juiste werking van het brandmeldsysteem niet worden aangetoond omdat het onderhoudsrapport en bijbehorend certificaat ontbreekt. Daarnaast ontbreekt vaak het logboek en kan men niet aantonen dat het ontruimingsplan periodiek wordt beoefend.

Hennepkwekerijen
In iedere gemeente worden jaarlijks hennepkwekerijen in woningen en bedrijfsruimtes ontmanteld. Hennepkwekerijen kunnen leiden tot brandgevaarlijke situaties. Met name in woongebieden is dit een verhoogd risico. De gemeenten streven naar het tegengaan van drugscriminaliteit en de daarbij behorende overlast.

Ambities en prioriteiten

Op basis van de omgevingsanalyse in 2.2 hebben we (in willekeurige volgorde) onderscheid gemaakt in thema's met een hoge, gemiddelde of lage prioriteit. Bij de thema's met een hoge prioriteit zien we de grootste risico's binnen het werkveld van de Wabo en is een actieve rol van de gemeenten noodzakelijk. Het onderscheid in prioriteiten voor de doelgroep 'burgers' binnen het werkveld van de Wabo is als volgt:

Hoge prioriteit	Gemiddelde prioriteit	Lage prioriteit
• Duidelijkheid in complex regelgeving voor burgers • Verstandhouding bewoners • Bouwen van risicovolle bouwwerken (qua grootte en gebruik) zonder of in afwijking van de vergunning • Brand- en constructieve veiligheid bij zorg-, publieks- en onderwijsfuncties	• Bewoning in strijd met bestemmingsplan • Bescherming natuurwaarden • Oneigenlijk gebruik gemeentegrond • Gebruik duurzame energie • Gebruik duurzame materialen • Onderhoud of wijziging van monumenten • Beeldkwaliteit woonomgeving • Verwijdering asbest bij particulieren	• Stoken van kachels en in de open lucht • Brandveiligheid in woningen bij zelfredzame bewoners • Geluidsoverlast door buurtbewoners • Aanleggen of veranderen van een inrit • Parkeeroverlast bij woningen • Vellen van houtopstand (kappen) • Sloop zonder verwijdering van asbest of met melding

1.2 Doelgroep bedrijven

Profiel

Westfriesland heeft op dit moment 35 bedrijventerreinen verspreid over de 7 gemeenten. De terreinen beslaan 767 hectare grond en daarvan is volgens bedrijvenloket Westfriesland 538 hectare uitgegeven aan bedrijven en beleggers.

Naast de bedrijvigheid op de bedrijventerreinen huisvest de regio vele agrarische- en zaadverdelingsbedrijven. Tussen de dorpskernen Wervershoof en Andijk (gemeente Medemblik) bevindt zich het grootschalige glastuinbouwgebied Het Grootslag. De regio kenmerkt zich verder door concentraties van zaadveredelingsbedrijven.

	2012	**2015**
Drechterland	75	69
Enkhuizen	115	117
Hoorn	183	183
Koggenland	81	88
Medemblik	263	274
Opmeer	70	77
Stede Broec	46	46
Totaal	**833**	**854**

Totale oppervlakte (hectare) bedrijventerrein per gemeente. Bron: CBS Statline.

De analyse van bedrijven die in opdracht van bewoners (ver)bouwen, is bij de doelgroep bewoners opgenomen (hoofdstuk 2). De recreatieve bedrijven, zoals hotels, restaurants, cafés, campings, sportaccommodaties, kantines en zwembaden, worden behandeld bij de doelgroep bezoekers (hoofdstuk 4).

Omgevingsanalyse

Binnen de regio zijn visies uitgewerkt voor bedrijventerreinen en detailhandel; ook de provincie heeft haar beleid ten aanzien van bedrijvigheid recent geactualiseerd. De risico's die bedrijven veroorzaken zijn vooral gerelateerd aan milieu en brandveiligheid. Een groot deel van de risico's wordt veroorzaakt doordat regelgeving voor bedrijven complex is. Bij veel bedrijven is onvoldoende kennis aanwezig, waardoor overlast, schade, rommel ontstaat en opbrengsten voor de gemeenten achterblijven.

Milieurisico's
Door de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord is een analyse gemaakt van de activiteiten die in Noord-Holland Noord tot de grootste milieurisico's leiden (verwoord in de Regionale VTH strategie 2016-2019). Van de meest risicovolle activiteiten in Noord-Holland Noord zijn met name in de gemeenten in Westfriesland het bereiden van voedingsmiddelen en de LPG-stations van toepassing.

Overige activiteiten met regionaal hoge prioriteit, komen in Westfriesland beperkter voor. Het betreft bijvoorbeeld afvalmeeverbranding, afleveren van vloeibare brandstoffen, verkoop en opslag van vuurwerk en ontplofbare stoffen, windturbines en het demonteren van autowrakken. Voor de risico's ten aanzien van milieu bij bedrijven wordt verwezen naar de regionale VTH strategie van de Omgevingsdienst.

De gemeenten in de regio zetten in op klimaatneutrale ontwikkeling en op een circulaire economie, waarin afval niet bestaat. Dit past binnen de landelijke ambities uit het Klimaatakkoord en Nationale grondstoffenakkoord met onderliggende transitieagenda's. Momenteel wordt een regionale energiestrategie (RES) voor de regio Westfriesland uitgewerkt; daarin wordt bepaald welke ambities voor de energietransitie haalbaar zijn. Aan de verduurzamingsmaatregelen hangen ook risico's, zoals de brandveiligheid van zonnepanelen en accu's voor elektrische vervoermiddelen.

Brandveiligheid
Met name opslag van (brand)gevaarlijke, moeilijk blusbare (waaronder opslag banden/bandenhotels) of explosieve stoffen leidt tot risico's ten aanzien van de brand- en externe veiligheid. Branden kunnen snel uitbreiden en/of langere periode aanhouden, met risico's voor volksgezondheid en letsel. Risico's ten aanzien van externe veiligheid (onder andere transportroutes, opslag en verwerking van gevaarlijke stoffen) hebben we goed in beeld.

Daarnaast constateren we dat, met name als gevolg van onderverhuur, er wijzigingen plaatsvinden in de compartimentering (plaatsing of verwijdering van tussenwanden), waardoor branden sneller verbreden. Dit speelt vooral bij bedrijfsverzamelgebouwen. Onderverhuur en wijzigingen in de compartimentering worden door ons vaak niet of laat opgemerkt en blijven dus relatief lang onbekend. Bedrijfspanden die in gebruik zijn voor illegale activiteiten, waaronder hennepkwekerijen, kunnen leiden tot brandgevaarlijke situaties.

Brandveiligheidsrisico's worden tot slot veroorzaakt door geblokkeerde vluchtwegen; het naleefgedrag is op dit punt over het algemeen laag.

Bouwwerken in gemeentelijk eigendom
Voor bouwwerken in gemeentelijk eigendom, zoals scholen, gemeentehuizen en buurtcentra, zijn de risico's ten aanzien van bouwen, brandveiligheid en milieu gelijk aan overige bouwwerken. De gemeentelijke ambities ten aanzien van bijvoorbeeld energiebesparing zijn bij deze gebouwen veelal hoger. Daarnaast constateren we dat er bij deze gebouwen voor de gemeenten grotere financiele- en imagorisico's zijn. De maatschappij verwacht, meer dan bij gebouwen in privaat eigendom, dat gemeentelijk vastgoed op orde is.

Natuur
Bij (ver)bouw en sloop wordt vaak laat of beperkt rekening gehouden met het (mogelijk) verstoren van natuurwaarden. Onderzoek (natuurtoets) vooraf naar mogelijke verstoringen, zoals vernietiging nesten en verblijfplaatsen dieren, vernietiging leefgebieden, verstoring fourageergebieden van vleermuizen of broedplaatsen etc, ontbreekt vaak. Deels wordt dit veroorzaakt door onbekendheid van de wetgeving. We constateren ook dat een natuurtoets opzettelijk niet wordt uitgevoerd vanwege kosten en mogelijke vertragingen.

Gebieds- en soortenbescherming en het behoud van houtopstanden op grond van de Wet natuurbescherming zijn vaak onbekend. Aannemers en initiatiefnemers kennen de regels onvoldoende, met name bij het uitvoeren van ruimtelijke ingrepen. Gevolg is dat geen ontheffingen en/of vergunningen op grond van de Wet natuurbescherming worden aangevraagd met alle gevolgen van dien.

Bodem en grondtransport
Het aantal gevallen van illegale stort van afval in het landelijk gebied is beperkt. Zeer incidenteel wordt asbest of gif aangetroffen. Binnen onze regio hebben we een beperkt aantal saneringen en kleine incidenten in het kader van de Wet bodembescherming.

Het duurzaam gebruik van bodem is een van de landelijke prioriteiten; we proberen verspreiding van verontreinigde grond te voorkomen. Hiervoor is het nodig dat bij verplaatsing van grond een melding wordt gedaan. Het aantal meldingen dat we ontvangen is beperkt; het is onduidelijk of we bij elke verplaatsing van een significante hoeveelheid grond een melding ontvangen, of dat meldingen al dan niet bewust vergeten worden.

Duurzaam gebruik van de bodem impliceert ook het tegengaan van verschraling en uitputting van de bodem. Verschraling en uitputting kan voorkomen worden door het aanbrengen van meer biodiversiteit en het actief terugdringen van chemicaliën in landbouw, maakindustrie en handel.

Wonen en detailhandel op bedrijfsterreinen
Voor alle bedrijfsterreinen geldt dat het wonen op deze terreinen tot problemen leidt of kan leiden. De combinatie van wonen en bedrijven is op zich al een gevoelige situatie. Bedrijfspanden en kantoorgebouwen voldoen niet aan de (gezondheids- en veiligheids)normen die voor bewoning gelden, bewoners ondervinden overlast van bedrijven en bedrijven kunnen worden beperkt in eventuele uitbreiding van hun activiteiten. Wanneer de bewoners ook nog eens geen relatie hebben met een bedrijf (afsplitsing bedrijfswoningen), zoals op diverse locaties het geval is, is het acceptatieniveau meestal lager.

Ook detailhandel komt voor op bedrijfsterreinen, veelal in panden waar ook productie- of distributiefuncties plaatsvinden (mengvormen). De detailhandelsfunctie sluipt vaak in een bedrijfsterrein; bedrijven beginnen met een beperkte showroom en particuliere verkoop, maar groeien naar steeds grootschaligere verkoop. Ook webwinkels beginnen vaak klein en groeien na verloop van tijd naar grootschalige winkels waar ook producten kunnen worden afgehaald. Gevolgen zijn er met name voor de levensvatbaarheid van de winkelcentra in de kernen; door ruimte te bieden aan detailhandel op bedrijfsterreinen wordt het winkelbestand in de kernen bedreigd. Daarnaast heeft detailhandel gevolgen voor parkeren en verkeersbewegingen van en naar bedrijfsterreinen (veelal door de woonwijken). Het toestaan van detailhandel buiten de winkelcentra leidt in ieder geval in de beeldvorming tot oneerlijke concurrentie.

Hier staat tegenover dat bewoning van en detailhandel in leegstaande panden op bedrijfsterreinen kan leiden tot een verbetering van de beleving, het voorkomen van verloedering en verval en een verhoogd veiligheidsniveau (sociale controle) op de bedrijfsterreinen. Mede als gevolg van het tekort aan huisvesting van buitenlandse werknemers zien we meer (bedrijfs)panden die gebruikt worden voor bewoning.

Een deel van de buitenlandse werknemers is gehuisvest in vrijstaande units, kantoorgebouwen en inpandig op het erf. Hierbij is sprake van een aantal pieken in het jaar. Deels gaat het om bewoning in strijd met het bestemmingsplan. Belangrijker is echter dat de woonomstandigheden soms (zeer) slecht zijn, vooral vanuit een oogpunt van hygiëne (slecht sanitair, te veel mensen bij elkaar). Ook de brandveiligheid voldoet niet altijd aan de eisen. Daarnaast leidt deze huisvesting op sommige plekken tot overlast voor de omgeving.

Verrommeling
Enkele panden op bedrijfsterreinen worden niet of slecht onderhouden. Dit heeft gevolgen voor de uitstraling van het bedrijventerrein. Ditzelfde geldt ook voor opslag van materialen en/of voorraad vóór de voorgevel van panden, de toename van bebouwing (al dan niet door afname van de groenstroken) en de plaatsing van reclameborden. Verkeerd geplaatst afval door bedrijven leidt tot vuil in het straatbeeld én kan tot stankoverlast leiden. Vanuit het Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO) wordt deze verrommeling ook geconstateerd.

In vrijkomende bedrijfsgebouwen zien we geregeld activiteiten ontstaan (met name bewoning, detailhandel, opslag en stalling van caravans) in strijd met het bestemmingsplan. In dergelijke panden zien we soms criminele activiteiten (hennepkwekerijen, sigaretten-productie). Door wisseling van gebruikers en gebruik hebben we vaak geen zicht op het feitelijk gebruik van het bouwwerk.

De leegstand van bedrijfspanden is relatief beperkt. We constateren dat bij leegstand, verhuur én bij bewoning van panden die niet voor bewoning geschikt zijn, de kans op ondermijnende activiteiten groter is, zoals belastingontduiking, fraude met energiemeters, hennepteelt, productie van synthetische drugs en uitbuiting van (arbeids)migranten. Een regionale aanpak van ondermijning is gewenst in verband met verschuiving van de problematiek naar gemeenten die beperkt toezien op mogelijk illegale situaties.

Bedrijven aan huis
Niet alleen met detailhandel (onder andere webwinkels) en bed & breakfast, maar ook in de sectoren vervoer, bouw en horeca starten veel bewoners een eigen bedrijf, vooral vanuit de eigen woning. Het niet-naleven van regels bij de aan huis gebonden beroepen heeft met name impact op het sociale leefklimaat. Daarnaast constateren we dat bedrijven aan huis hun afval vaak onterecht als huishoudelijk afval aanbieden; hierdoor draagt de gemeente hogere kosten voor verwerking.

Ruimtelijke inpassing
Bedrijven in de kernen hebben beperkte uitbreidingsmogelijkheden. Dit geldt zowel voor de bedrijven aan huis als de bedrijven in de (winkel)centra. De dichte bebouwing heeft ook gevolgen voor de veiligheid bij bouwwerkzaamheden; vaak blijven tijdens bouwwerkzaam-heden de bedrijven- en winkellocaties bereikbaar, met gevolgen voor de veiligheid voor en de overlast die door werknemers en bezoekers wordt ervaren.

Juist in de centra constateren we door de verschillende functies een continue strijd tussen de levendigheid van het centrum (horeca, evenementen, markten, havens) en het woongemak. In het bijzonder geldt dit voor de centra van Enkhuizen en Hoorn.

Horeca
Enige overlast binnen de reikwijdte van de Wabo wordt ervaren ten aanzien van geluid uit cafés die in de zomer de deuren geopend hebben en parkeerproblemen rond cafés. Dit geldt in het bijzonder in het centrum van Hoorn en voor de omgeving Veermanskade in Hoorn. In de overige gemeenten wordt met name geluidsoverlast ervaren in de nachtelijke uren nadat gasten horecagelegenheden en dorpshuizen verlaten. De gemeente Hoorn constateert dat tijdens controles brandveiligheid bij Horeca-inrichtingen met regelmaat overtredingen worden geconstateerd die in algemeenheid in goed overleg en direct worden opgelost. Hoorn constateert dat het echter niet tot een structurele gedragswijziging leidt. Tijdens controles in Hoorn wordt daarnaast geconstateerd dat de gebruikers van een aantal bouwwerken (diverse typen bijeenkomstfuncties) onvoldoende blijk geven van verantwoordelijkheidsgevoel en risicobewustzijn.
We zien een toename van de winterserres en windschermen op terrassen. Vanuit het oogpunt van verlenging van het toeristisch seizoen is dit een wenselijke ontwikkeling, mits dit gebeurt met voldoende oog voor de kwaliteit van de omgeving en de brandveiligheidsaspecten (vluchtroutes).

Markten
De wekelijkse markten leiden tot relatief weinig overlast of risico's. Bij enkele markten in Enkhuizen en Hoorn ervaren we parkeerproblematiek en een verslechterde bereikbaarheid voor hulpdiensten. Daarnaast is, onder meer in Medemblik, sprake van achtergebleven vuil na de markten.

Karakter van het landschap
Door diverse activiteiten wordt het karakter van het landschap bedreigd. Diverse reclameobjecten (op karren en losse borden), paardenbakken (al dan niet met verlichting), caravans die niet worden verwijderd in de winterperiode en stalletjes voor verkoop (kleinschalige detailhandel) worden geplaatst langs wegen.

Ambities en prioriteiten

Op basis van de omgevingsanalyse in 3.2 hebben we (in willekeurige volgorde) onderscheid gemaakt in thema's met een hoge, gemiddelde of lage prioriteit. Bij de thema's met een hoge prioriteit zien we de grootste risico's binnen het werkveld van de Wabo en is een actieve rol van de gemeenten noodzakelijk. Het onderscheid in prioriteiten voor de doelgroep 'bedrijven' binnen het werkveld van de Wabo is als volgt:

Hoge prioriteit	Gemiddelde prioriteit	Lage prioriteit
• Duidelijkheid in complexe regelgeving voor bedrijven • Illegaal gebruik van bedrijfspanden • Verrommeling rond bedrijfsgebouwen op bedrijfsterreinen • Ruimte voor innovatie bij doelen energietransitie, klimaatadaptatie en circulaire economie • Opslag van gevaarlijke stoffen	• Slopen met asbestverwijdering • Bescherming natuurwaarden • Wonen en detailhandel op bedrijfsterreinen • Duurzame bodemkwaliteit: tegengaan verschraling en verontreiniging • Brandveiligheid horeca • Geluids- en geurklachten van bedrijven • Parkeren, laden en lossen op markten en bedrijfsterreinen • Mestopslag • Grondtransport • Karakter van het landschap	• Reclame en winkeluitstallingen • Slopen zonder asbestverwijdering • Inzameling bedrijfsafvalstoffen • Luchtkwaliteit, geurhinder • Ondergrondse tanks • Licht en schaduwhinder • Geluidsoverlast knalapparaten • Toepassing middelen gewasbescherming

1.3 Doelgroep bezoekers

Profiel

Belangrijk toeristisch centra zijn te vinden in Hoorn en Enkhuizen. In zowel Hoorn als Enkhuizen levert toerisme een belangrijke bijdrage aan de economie. In Medemblik, Hoorn en Enkhuizen is veel waterrecreatie. In de andere gemeenten zijn de recreatieve en toeristische voorzieningen relatief kleinschalig. Veel bezoekers brengen een bezoek aan Westfriesland voor het weidse landschap, de molens, de authentieke stolpboerderijen en recreatie aan en in het IJsselmeer.

	2012	2015
Drechterland	129	130
Enkhuizen	93	94
Hoorn	222	245
Koggenland	188	189
Medemblik	370	384
Opmeer	64	66
Stede Broec	173	173
Totaal	**1.239**	**1.281**

Hectare recreatieterrein per gemeente. Bron: CBS Statline per 1 januari

Omgevingsanalyse

Evenementen
Het aantal constateringen van overtredingen ten aanzien van evenementen is, met uitzondering van geluid, erg beperkt. Regelmatig worden bij geluidcontroles bij evenementen overschrijdingen geconstateerd. De maatschappelijke trend is dat de muziek de laatste jaren harder ten gehore wordt gebracht, er steeds meer bas in zit en het aantal (grootschaligere) evenementen toeneemt. Gevolg is dat de omgeving, die ook gebaat is bij rust en stilte (bewoners maar ook natuur) steeds meer belast wordt. Ook bij lage niveaus kunnen bassen doordringend en hinderlijk voor de omgeving aanwezig zijn. Het merendeel van de klachten over muziekgeluid betreft de bassen. Deze geluidshinder heeft een lange termijn effect op de gezondheid door langdurige slaapverstoring, stress en gehoorschade. Ter plaatse wordt de organisator aangesproken en in de meeste gevallen het niveau teruggedraaid. Organisatoren en geluidmensen zoeken telkens de grens op en gaan er overheen. Optreden ter plaatse voorkomt veel klachten; zelfregulering zien we nog te weinig.

Indien gewerkt wordt met tijdelijke constructies (podia, tenten, attracties) speelt de constructieve veiligheid (instortingsgevaar) een grote rol. Dit geldt zeker bij evenementen met veel bezoekers. Bij grootschalige evenementen is de brandveiligheid een belangrijk issue; met name de vluchtwegen, bereikbaarheid van bluswater en de toegankelijkheid voor hulpdiensten is van groot belang. Een belangrijke oorzaak is de onwetendheid van initiatiefnemers van de complexe regelgeving die geldt voor hun evenement.

Havens
De druk (door vaartuigen) bezochte havens hebben een risico ten aanzien van de brandveiligheid. De dicht op elkaar liggende vaartuigen in combinatie met de beperkte bereikbaarheid voor hulpdiensten kan leiden tot een snellere verspreiding van brand. Langs de vaarroutes wordt veel zwerfafval (vuilnis) aangetroffen en lozingen vinden plaats in de haven.

Natuur
Bij evenementen wordt vaak laat of beperkt rekening gehouden met het (mogelijk) verstoren van natuurwaarden. Denk hierbij aan verstoren natuurwaarden door activiteiten zoals kitesurfen, geluid en verlichting bij festivals. Dit speelt in Westfriesland met name bij de kust en bij de (door de provincie aangewezen) stiltegebieden. Onderzoek (natuurtoets) vooraf naar mogelijke verstoringen, zoals vernietiging nesten en verblijfplaatsen dieren, vernietiging leefgebieden, verstoring fourageergebieden van vleermuizen of broedplaatsen etc, ontbreekt vaak. Deels wordt dit veroorzaakt door onbekendheid van de wetgeving. We constateren ook dat een natuurtoets opzettelijk niet wordt uitgevoerd vanwege kosten en mogelijke vertragingen.

Vakantieparken en campings
Een groot deel van de verblijfsrecreatieobjecten in Westfriesland heeft een vitaliteitsprobleem. Dit geldt met name voor de objecten die meer in het binnenland zijn gelegen. Veel van de vakantieparken worden mede gebruikt voor niet-recreatief gebruik. Door onvoldoende woonruimte en onvoldoende passende woonruimte binnen en buiten de gemeenten worden de verblijfsobjecten gebruikt voor min of meer permanente huisvesting. Door het niet-recreatief gebruik wordt de lokale economie minder versterkt, heeft het gebied een beperktere belevingswaarde en is er kans op ondermijnende activiteiten (waaronder arbeidsuitbuiting). Het handhaven van niet-recreatief gebruik op vakantieparken is zeer arbeidsintensief. Op regionale schaal is een vitaliteitsonderzoek uitgevoerd en dit heeft geleid tot een regionale integrale visie op de verblijfsrecreatieobjecten.

Op enkele vakantieparken staan veel houten bouwwerken, die gebouwd zijn in de jaren ‘70 en ‘80. Doordat de bouwwerken niet voldoen aan de huidige eisen, is de brandveiligheid in het geding.

Hotels en bed en breakfasts
De grootste risico’s verwachten we bij de appartementen, de bed en breakfasts en de middelgrote hotels: tijdens controles zien we dat vluchtwegen onvoldoende zijn aangegeven of geblokkeerd, brandmeldinstallaties niet aan de eisen voldoen, compartimenten aangepast zijn en de brandwerendheid van deuren en muren te beperkt is. Specifiek geldt dit voor de groeiende groep met bed en breakfasts. We constateren dat woningen zonder de benodigde melding of vergunning worden gebruikt voor (tijdelijke) verhuur als vakantiewoning. Vaak voldoen deze niet aan de eisen van brandveiligheid, leidt verhuur tot overlast voor de directe woonomgeving en veroorzaakt deze ‘grijze markt’ leegstand bij de officiele bedrijven. Oorzaak is deels de onwetendheid van eigenaren van verblijfsobjecten, deels de bewuste keuze van eigenaren om af te wijken van regelgeving.

Ambities en prioriteiten

Op basis van de omgevingsanalyse in 4.2 hebben we (in willekeurige volgorde) onderscheid gemaakt in thema’s met een hoge, gemiddelde of lage prioriteit. Bij de thema’s met een hoge prioriteit zien we de grootste risico’s binnen het werkveld van de Wabo en is een actieve rol van de gemeenten noodzakelijk. Het onderscheid in prioriteiten voor de doelgroep ‘bezoekers’ binnen het werkveld van de Wabo is als volgt:

Hoge prioriteit	Gemiddelde prioriteit	Lage prioriteit
• Duidelijkheid in complexe regelgeving voor evenementen • Niet-recreatief gebruik van verblijfsrecreatieobjecten op vakantieparken • Constructieve- en brandveiligheid bij evenementen waar veel bezoekers komen	• Constructieve- en brandveiligheid bij kleinere evenementen en verblijven • Bescherming natuurwaarden • Havens en binnenwater, brandveiligheid	• Sportvoorzieningen • Speeltuinen

Bijlage 2. Toetsmatrix bouwen

In het Bouwbesluit (onder Omgevingswet het Besluit Bouwwerken Leefomgeving) zijn voorschriften gegeven voor het bouwen van woningen en woongebouwen, woonwagens en standplaatsen, niet tot bewoning bestemde gebouwen en voor bouwwerken geen gebouwen zijnde. Het Bouwbesluit maakt vervolgens onderscheid tussen twaalf verschillende gebruiksfuncties. De voorschriften voor de verschillende bouwwerken zijn verdeeld in vier thema's, te weten: veiligheid, gezondheid, bruikbaarheid en energiezuinigheid. De voorschriften kunnen wat betreft zwaarte per gebruiksfunctie verschillen. Bovendien hanteert het Bouwbesluit verschillende niveaus met betrekking tot deze voorschriften, afhankelijk van de beschikbare capaciteit. Bij verandering van zowel het gebruik als de technische staat van een bouwwerk zijn de voorschriften voor nieuwbouw uitgangspunt. Indien sprake is van een ondergeschikte verbouwing kan hiervan bij bestaande bouw binnen kaders worden afgeweken.

Aan de hand van de vier thema's is een 14 tal aspecten benoemd waarop toetsing door de gemeenten plaatsvindt, te weten:

1. Veiligheid: voorschriften die uit het oogpunt van veiligheid zijn gesteld hebben betrekking op:
    - constructieve veiligheid
    - gebruiksveiligheid,
    - brandveiligheid en
    - sociale veiligheid
2. Gezondheid: voorschriften op het gebied van gezondheid richten zich op bescherming tegen:
    - geluid/vocht
    - waterafvoer
    - ventilatie
    - beperking invloed schadelijke stoffen / dieren
    - watervoorziening
    - daglicht
3. Bruikbaarheid: voorschriften die vanwege bruikbaarheid worden gesteld houden verband met
    - Toegankelijkheid openbare gebouwen
    - ruimten
    - opstelplaatsen
4. Energiezuinigheid: voorschriften op het gebied van energiezuinigheid richten zich op het terugdringen van het gebruik van fossiele energie en houden, in zijn algemeenheid, verband met:
    - energiezuinigheid (beoordelen EPC-berekeningen)

Type bouwwerken
Bij de technische eisen waaraan bouwwerken moeten voldoen, wordt onderscheid gemaakt naar soort bouwwerk. Het Bouwbesluit hanteert hiervoor een functionele indeling die redelijk technisch van opzet is. Om de toetsing ook voor minder ingewijden in het vakgebied inzichtelijk te maken is voor de volgende, meer toegankelijke indeling gekozen:

- publieksfuncties > € 100.000,- (verbouw, uitbreiding en nieuwbouw);
- publieksfuncties < € 100.000,- (verbouw en uitbreiding);
- bedrijfsfuncties > € 100.000,- (verbouw, uitbreiding en nieuwbouw);
- bedrijfsfuncties < € 100.000,- (verbouw en uitbreiding);
- woningen nieuwbouw (projectmatig);
- woningen nieuwbouw (particulier);
- woningen verbouw en uitbreiding (particulier);
- bouwwerken geen gebouw zijnde;
- tijdelijke bouwwerken.

Deze indeling vormt het vertrekpunt om vervolgens per type bouwwerk de intensiteit of zwaarte van toetsing te bepalen. Deze intensiteit of zwaarte van de toets wordt weergegeven in zogenaamde toetsniveaus.

Toetsingsniveaus
Voor de toetsing aan het Bouwbesluit van iedere aanvraag met een bouwactiviteit maken we gebruik van de landelijke toetsmatrix (LTB 2012). Per type bouwwerk is afhankelijk van het risico bepaald op welk niveau ieder van de (14) aspecten getoetst wordt. Hierbij wordt gebruik gemaakt van zogenaamde toetsniveaus. Deze toetsniveaus beschrijven de diepgang die de beoordeling van bouwplannen aan de verschillende thema's van het Bouwbesluit moet hebben. Bij de keuze en omschrijving van de toetsniveaus is aangesloten bij de definities zoals die in het landelijk project Collectieve Kwaliteitsnorming Bouwvergunningen (CKB) zijn omschreven. Doelstelling daarbij is om de toetsingskwaliteit van aanvragen te waarborgen. Onder toetsingskwaliteit wordt verstaan: het afspreken van een minimaal toetsniveau waaraan wordt getoetst en waardoor inzicht wordt verschaft in hetgeen is getoetst. Het hierbij afgesproken collectieve minimum toetsniveau wordt gezien als een verantwoord niveau van toetsing.

Er zijn vier toetsniveaus waarbij de diepgang van de controle oploopt van niveau 1 naar niveau 4, te weten: uitgangspunten (sneltoets), globaal (visueel), gemiddeld (representatief) en grondig (integraal). Er is voor gekozen om de toetsniveaus redelijk algemeen te beschrijven en niet voor elk individueel voorschrift van het Bouwbesluit te definiëren wat onder het toetsniveau moet worden verstaan. Door middel van werkafspraken en gestandaardiseerde werkprocessen wordt bevorderd dat de hantering van de toetsniveaus door de verschillende bouwplantoetsers op uniforme wijze wordt toegepast.

Cat.	Werkniveau	Omschrijving	Voorbeeld
1	Uitgangspunt (sneltoets)	Toetsen op de compleetheid van de (technische) informatie: • controle op aanwezigheid tekeningen/berekeningen; • zijn vereiste voorzieningen op tekening aangegeven en is het op basis van een eerste globale inschatting plausibel dat op hoofdlijnen aan de eisen worden voldaan?	Bij een bouwplan wordt gekeken of er een daglichtberekening aanwezig is, of het gebouw is opgedeeld in verblijfsgebieden in verblijfsruimtes, of de juiste voorzieningen zijn voorzien, etcetera.
2	Globaal (visueel)	Toetsen of uitgangspunten conform norm zijn uitgevoerd: • controle door na te gaan of uitgangspunten uit tekeningen/berekeningen zijn te halen door bijvoorbeeld: o maten of meten o controle andere specificaties (bijvoorbeeld certificaat) o controle rekenmethode • wordt er voldaan aan de gestelde eisen; tekeningen en berekeningen worden concreet naast de eis gelegd en met elkaar vergeleken.	Bij een daglichtberekening zal wel worden gecontroleerd of er is gekeken naar het netto glasoppervlak en evt. aanwezige belemmeringen en/of overstekken, maar wordt de berekening niet inhoudelijk gecontroleerd. Bij een ventilatieberekening zal er wel worden gecontroleerd of de capaciteit per m2 vloeroppervlak juist is en of de aan- en afvoervoorzieningen aanwezig zijn, maar wordt de berekening wederom niet inhoudelijk gecontroleerd.
3	Gemiddeld (representatief)	Toetsen of berekeningen correct zijn weergegeven: • controle door aantal representatieve onderdelen (vooral de constructieve- en brandveiligheid) op tekening en/of in berekening rekenkundig te controleren.	Bij een daglichtberekening worden niet alle verblijfsgebieden/ruimtes gecontroleerd, maar enkele ruimtes waarvan de verwachting is dat deze ruimten kritiek zijn. Bij de controle van meerdere trappen worden slechts enkele trappen gecontroleerd.
4	Grondig (integraal)	Toetsen op alle onderdelen • voorschrift integraal controleren; • berekeningen narekenen; • zo nodig complexe berekeningen uitbesteden.	Bij het toetsen van het bouwplan vindt er een controle plaats van op de tekening vermelde afmetingen, controle of deze afmetingen overeen komen met de in de berekening vermelde gegevens, het narekenen van berekeningen, het natrekken van hoeveelheden etcetera.

Toetsingsmatrix

In de toetsingsmatrix is het beleid voor de vergunningverlening weergegeven. Horizontaal, in de rijen, zijn de typen bouwwerken terug te vinden. Verticaal, in de kolommen, zijn de thema's/aspecten van het Bouwbesluit aangegeven. Alhoewel bepaalde processen met dit toetsingsniveau worden geüniformeerd, kunnen specifieke (doorgaans risicovolle) bouwwerken om intensievere toetsing en toezicht vragen. Verder zullen bouwwerken (monumenten uitgezonderd) die naar aard en omvang gelijk zijn aan bouwwerken als genoemd in het BOR, artikelen 2 en 3 van bijlage II, niet worden getoetst aan het Bouwbesluit. Dit type bouwwerk wordt in het kader van het Bouwbesluit namelijk als niet risicovol beschouwd.

		Scope	Woonfunctie (woonwagen)	Woonfunctie (woongebouw)	Woonfunctie (overig)	Bijeenkomstfunctie (kinderopvang)	Bijeenkomstfunctie (overig)	celfunctie	gezondheidszorgfunctie (met bedgebied)	gezondheidszorgfunctie (overig)	industriefunctie licht	industriefunctie licht dieren	industriefunctie overig	kantoorfunctie	logiesfunctie	onderwijsfunctie	sportfunctie	winkelfunctie	parkeergarage / stalling	overige gebruiksfunctie (overig)	bouwwerk geen gebouw zijnde (wegtunnel)	bouwwerk geen gebouw zijnde (overig)
Hoofdstuk 1 - Algemene bepalingen																						
art. 1.3	Gelijkwaardigheid		4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Hoofdstuk 2 - Veiligheid																						
Afdeling	**Omschrijving**																					
2.1	Algemene sterkte van de bouwconstructie	B	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
2.2	Sterkte bij brand	B	1	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
2.3	Afscheiding van vloer, trap en hellingbaan	A	1	3	2	3	2	2	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
2.4	Overbrugging van hoogteverschillen	A	1	3	2	3	2	2	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	2	1	1
2.5	Trap	A	1	3	2	3	2	2	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	2	1	1
2.6	Helllingbaan	A	1	3	2	3	2	2	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	2	1	1
2.7	Beweegbare constructie-onderdelen	A	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1
2.8	Beperking van het ontstaan van een brandgevaarlijke situatie	C	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2
2.9	Beperking van het ontwikkelen van brand en rook	C	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	2	2
2.10	Beperking van uitbreiding van brand	C	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	
2.11	Verdere beperking van uitbreiding van brand en beperking van verspreiding va	C	1	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	
2.12	Vluchtroutes	C	1	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	2	3	2	2
2.13	Hulpverlening bij brand	C	1	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3			2	
2.14	Hoge en ondergrondse gebouwen, nieuwbouw	C	1	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
2.15	Inbraakwerendheid, nieuwbouw	A		3	2																	
2.16	Veiligheidszone en plasbrandaandachtsgebied, nieuwbouw	C	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
2.17	Aanvullende regels tunnelveiligheid	A																			3	
Hoofdstuk 3 - Gezondheid																						
Afdeling	**Omschrijving**																					
3.1	Bescherming tegen geluid van buiten, nieuwbouw	D	2	3	3	3			3	2						2						
3.2	Bescherming tegen geluid van installaties,nieuwbouw	D	2	2	2	3	1	1	3	2	1	1	1	2	2	2	1	1	1	1	1	1
3.3	Beperking van galm, nieuwbouw	D		2																		
3.4	Geluidwering tussen ruimten van verschillende gebruiksfuncties, nieuwbouw	D		2	2	3	2	2	3	2			2	2	2	2	2	2	1	1		
3.5	Wering van vocht	D	2	3	2	3	2	2	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2				
3.6	Luchtverversing	D	3	3	3	3	2	2	3	2	1	1	1	2	2	3	2	2	1	1	1	1
3.7	Spuivoorziening	D	2	2	2	3										2						
3.8	Toevoer van verbrandingslucht en afvoer van rookgas	E	2	2	2	3	2	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2	1	1	1		
3.9	Beperking van de aanwezigheid van schadelijke stoffen en ioniserende straling	A	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
3.10	Bescherming tegen ratten en muizen	A	1	1	1	1	1	1	1	1				1	1	1	1	1				
3.11	Daglicht	D	2	3	2	3		2	3	2				2		2						
Hoofdstuk 4 - Bruikbaarheid																						
Afdeling	**Omschrijving**																					
4.1	Verblijfsgebied en verblijfsruimte	A	1	2	2	2	2	2	2	2				2	2	2	2	2				
4.2	Toiletruimte	A	1	2	2	2	2	2	2	2			1	2	2	2	2	2				
4.3	Badruimte, nieuwbouw	A	1	2	2			2	2						2							
4.4	Bereikbaarheid en toegankelijkheid, nieuwbouw	A	1	2	2	2	2	2	2	2			2	2	2	2	2	2				
4.5	Buitenberging, nieuwbouw	A	2	2	2																	
4.6	Buitenruimte, nieuwbouw	A	2	2	2																	
4.7	Opstelplaatsen, nieuwbouw	A	1	2	2	1	1	1	1	1				1	1	1	1	1				

		Scope	Woonfunctie (woonwagen)	Woonfunctie (woongebouw)	Woonfunctie (overig)	Bijeenkomstfunctie (kinderopvang)	Bijeenkomstfunctie (overig)	celfunctie	gezondheidszorgfunctie (met bedgebied)	gezondheidszorgfunctie (overig)	industriefunctie licht	industriefunctie licht dieren	industriefunctie overig	kantoorfunctie	logiesfunctie	onderwijsfunctie	sportfunctie	winkelfunctie	parkeergarage / stalling	overige gebruiksfunctie	bouwwerk geen gebouwzijnde (wegtunnel)	bouwwerk geen gebouwzijnde
Hoofdstuk 5 - Energiezuinigheid																						
Afdeling	**Omschrijving**																					
5.1	Energiezuinigheid, nieuwbouw	D	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3					
5.2	Milieu, nieuwbouw	D		3	3									3								
Hoofdstuk 6 - Installaties																						
Afdeling	**Omschrijving**																					
6.1	Verlichting, nieuwbouw en bestaande bouw	E	2	2	2	2	2	2	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
6.2	Voorzieningen voor het afnemen en gebruiken van energie, nieuwbouw en bestaande bouw	E	2	2	2	2	2	2	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
6.3	Watervoorziening, nieuwbouw en bestaande bouw	E	2	2	2	2	2	2	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
6.4	Afvoer van huishoudelijk afvalwater en hemelwater, nieuwbouw en bestaande	E	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
6.5	Tijdig vaststellen van brand, nieuwbouw en bestaande bouw	C	2	3	2	3	2	3	3	2			2	2	3	2	2	2	2	2		
6.6	Vluchten bij brand, nieuwbouw en bestaande bouw	C	2	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
6.7	Bestrijden van brand, nieuwbouw en bestaande bouw	C	2	2	2	3	2	3	3	2	2	2	2	2	3	2	2	2	2	2	2	2
6.8	Bereikbaarheid van hulpverleningdiensten, nieuwbouw en bestaande bouw	C	2	3	2	3	2	3	3	2	2	2	2	2	3	2	2	2	2	2	2	2
6.9	Aanvullende regels tunnelveiligheid, nieuwbouw en bestaande bouw	A																			3	
6.10	Bereikbaarheid van gebouwen voor gehandicapten nieuwbouw en bestaande	A		2	2	2	2	2	2	2			2	2	2	2	2	2				
6.11	Tegengaan van veel voorkomende criminaliteit, nieuwbouw en bestaande bou	A		3																		
6.12	Veilig onderhoud van gebouwen, nieuwbouw	A	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2		
6.13	Technische bouwsystemen	E	2	2	2	2	2	2	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2		
Hoofdstuk 7 - Gebruik van bouwwerken, open erven en terreinen																						
Afdeling	**Omschrijving**																					
7.1	Voorkomen van brandgevaar en ontwikkeling van brand, nieuwbouw en bestaande bouw	C	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
7.2	Veilig vluchten bij brand, nieuwbouw en bestaande bouw	C	1	3	2	3	2	3	3	2	2	2	2	2	3	2	2	2	2	2	2	2
7.3	Overige bepalingen veilig en gezond gebruik, nieuwbouw en bestaande bouw	A	1	2	2	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Hoofdstuk 8 - Bouw en sloopwerkzaamheden																						
Afdeling	**Omschrijving**																					
8.1	Het voorkomen van onveilige situaties en het beperken van hinder tijdens het uitvoeren van bouw- en sloopwerkzaamheden	A	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
8.2	Afvalscheiding	A	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Hoofdstuk 9 - Overgangs- en slotbepalingen																						
Afdeling	**Omschrijving**																					
9.1	Algemeen overgangsrecht																					
9.2	Specifiek overgangsrecht	A					2	1	1	1			1	2		1	1	1		1		
9.3	Intrekking regelgeving																					
9.4	Inwerkingtreding																					
9.5	Citeertitel																					

Bijlage 3. Toezichtmatrix bouwen

Net als bij het toetsniveau (beoordeling van aanvragen) maken we bij het toezichtniveau onderscheid in diepgang per controle. Het toezichtprotocol wordt weergegeven met een matrix. In de matrix zijn per bouwfase en categorie van bouwwerken de voorschriften aangegeven waarop wordt gecontroleerd. Bij het vaststellen van het minimumniveau is per controlepunt vastgesteld of dit relevant is voor wat betreft brandveiligheid, constructieve veiligheid en/of volksgezondheid omdat hierbij de ingeschatte risico's het grootst zijn. Is dit niet het geval dan is een controle hierop niet 'verplicht'. Voor die controlepunten die wel relevant zijn is een inschatting gemaakt van het risico. Afhankelijk van deze risico-inschatting wordt per controlepunt een minimum toezichtniveau vastgesteld.

Daarbij worden de volgende niveaus onderscheiden:

- S: Steekproefsgewijze controle
- 1: Visuele controle
- 2: Beoordeling van hoofdlijnen en hoofdaspecten
- 3: Beoordeling van hoofdlijnen en enkele kenmerkende details
- 4: Integrale controle van alle onderdelen

Uiteraard wordt op die onderdelen waaraan een bouwplan intensiever wordt getoetst ook intensiever toezicht gehouden. De categorieën van bouwwerken zijn onderverdeeld aan de hand van de bouwsommen. De bouwsommen hangen immers samen met de omvang van een bouwwerk. In vergelijking tot het toetsprotocol heeft de 'Regionale VTH samenwerking' met de 7 Westfriese gemeenten er wel voor gekozen om enige extra differentiatie aan te brengen in de bouwsommen.

Het toezichtprotocol bouwen (zie hieronder) koppelt de voorschriften aan de fase van de bouwwerkzaamheden. Op die manier wordt duidelijk op welke momenten de relevante voorschriften worden gecontroleerd. Als gevolg van de uitgevoerde omgevingsanalyse wordt op voorschriften over de brandveiligheid en constructieve veiligheid intensiever toezicht gehouden.

TOEZICHTMATRIX

Nieuwbouw + verbouw

© VBWTN

LEGENDA :

BOUWFASEN : zie werkinstructie :

Tijdstip :
- **A** *Vooroverlegpunt*
- **B** *Uitvoeringspunt*
- **C** *Wachtpunt*
- **D** *Achterafpunt*

Diepgang :
- **S** *Steekproef*
- **1** *Visuele controle (Quick Scan)*
- **2** *Beoordeling van hoofdlijnen*
- **3** *Beoordeling hoofdlijnen en kenmerkende details*
- **4** *Algehele controle van alle onderdelen*

				aanloop					onderbouw			bovenbouw				gevel / dak				afbouw											
				1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
			omschrijving toetsmoment :	oriënteringsgesprek	uitzetten bouw	uitgraven bouwput	fundering op staal	fundering op palen	funderingsconstructie	nivellering	begane grondvloer	wanden / kolommen bog grond	stempels / steigers	vloeren + balken te verd	constructie overige verdiepingen	dak constructies	dak afwerking	buitenblad gevel	gevelopeningen	Nuts voorzieningen	hoogteverschil + vloerafscheiding	ventilatie + spuicapaciteit	brandveiligheid	vluchtmogelijkheden	brandveiligheidsinstallaties	bescherming geluid	bescherming geluid van installaties	warmte/vocht	verbrandingslucht / rook	EP-geïsoleerde installaties	EINDCONTROLE
Wonen	cat. I	€	dakkapel	A1 tel												DS			DS			DS	bezoek								D1
	cat. I	€	<100.000 (eenvoudig)	A2 tel	B2		B2 bezoek	B2	B2	BS	BS							D2	D2			D2	D2	bezoek							D2
	cat. I	€	<100.000 (complex)	A3 tel	B2	BS	B2 bezoek	B2	B2	B1	BS	B2	B2	B2		D2		D2	D2		D1	D2	D2	bezoek							D2
referentie	cat. II	€	100.000 - 1.000.000	**A3** tel	**B2**	**B1**	**B3** bezoek	**C3**	**C3**	**B1**	**B2** bezoek	**B3**	**B2**	**B3** bezoek	**B3**	**B3**	**D2**	**D2**	**D2** bezoek	**D1**	**D3**	**D3**	**D3**	**D4**	**D3**	**D2**	**DS** bezoek	**DS**	**D3**	**D2**	**D2**
	cat. III	€	>1.000.000	A3 bez	B2	B1	B3 bezoek	C3	C3	B1	B2 bezoek	B3	B2	B3 bezoek	B3 bez	B3 bez	D2	D2 bezoek	D2	D1	D3	D3	D3 bezoek	D4	D3	D2	DS	DS	D3 bezoek	D2	D2
Publiek	cat. I	€	<100.000	A3 tel	B2	BS	B2 bezoek	B2	B2	B1	BS	B2 bezoek	B2	B2		D2	D1	D2	D2		D1	D2	D2	D2 bezoek	D2				D2		D2
	cat. II	€	100.000 - 1.000.000	A3 tel	B2	B1	B3 bezoek	C3	C3	B1	B2 bezoek	B3	B2	B3 bezoek	B3	B3	D2	D2	D2 bezoek	D1	D3	D3	D3	D4	D3	D2	DS bezoek	DS	D3	D2	D2
	cat. III	€	>1.000.000	A3 bez	B2	B1	B3 bezoek	C3	C3	B1	B2 bezoek	B3	B2	B3 bezoek	B3 bez	B3 bez	D2	D2 bezoek	D2	D1	D3	D3	D3 bezoek	D4	D3	D2	DS	DS	D3 bezoek	D2	D2
Bedrijf	cat. I	€	<100.000	A3 tel	B2	BS	B2 bezoek	B2	B2	B1	BS	B2 bezoek	B2	B2		D2	D1	D2	D2		D1	D2	D2	D2 bezoek	D2				D2		D2
	cat. II	€	100.000 - 1.000.000	A3 tel	B2	B1	B3 bezoek	C3	C3	B1	B2 bezoek	B3	B2	B3 bezoek	B3	B3	D2	D2	D2 bezoek	D1	D3	D3	D3	D4	D3	D2	DS bezoek	DS	D3	D2	D2
	cat. III	€	>1.000.000	A3 bez	B2	B1	B3 bezoek	C3	C3	B1	B2 bezoek	B3	B2	B3 bezoek	B3 bez	B3 bez	D2	D2 bezoek	D2	D1	D3	D3	D3 bezoek	D4	D3	D2	DS	DS	D3 bezoek	D2	D2
Overig	cat. I+II+III			A3	B2	BS	B2	B2	B2	B1	B2	B2	B2	B2	B2	B2	D1	D2	D2	D1	D2	D2	D2	D3	D2	D1	DS	DS	D2	D2	D1
			Afdelingsnr(s) Bouwbesluit 2012	BB Hfdst 8, art. 1.23, art. 8.2, art 8.3	BB art. 1.23 en art. 1.24	BB afd. 2.1, 5.2, 8.1 en art. 8.2, 8.7	BB afd. 2.1 en art. 1.23	Bb afd. 2.1, 8.1 en art. 1.23	Bb afd. 2.1, 8.1 en art. 1.23	BB afd. 6.4	BB afd. 2.1, 2.2, 5.1 en art. 1.23	Bb afd. 2.1, 2.2, 8.1 en art. 1.23	Bb art. 1.23 en 8.2	Bb afd. 2.1, 2.2, en art. 1.23	Bb afd. 2.1, 2.2, en art. 1.23	BB afd. 2.1, 2.2, en art. 1.23	BB afd. 2.1, 3.5, 5.1, 6.4	BB afd. 2.1, 3.5, 5.1, 6.4	BB afd. 2.3, 2.7, 2.15, 3.1, 3.5, 3.7, 5.1	BB afd. 6.2 en 6.3	BB afd. 2.3-2.6, 4.4-4.5, 5.1	BB afd. 3.6 en 3.7	BB afd. 2.9, 2.9, 2.10, 2.11	BB afd. 2.12, art. 6.24, 6.25	BB afd. 6.5, art. 1.23	Bb afd. 3.3 en 3.4	BB afd. 3.2	BB afd. 3.5 en 3.9	Bb afd. 2.8	BB afd. 5.1 en 5.2	BB afd. 4.4, 6.12 en art. 1.16 en 1.26

Datum : 01-04-2012

Bijlage 4 Beleidsanalyse en Lokale omgevingsanalyse Opmeer

In hoofdstuk 1 van deze bijlage is een beleidsanalyse gemaakt, bestaande uit een beoordeling van de wijze waarop de VTH-taken kunnen bijdragen aan de gemeentelijke en regionale strategische doelen.
In hoofdstuk 2 is aanvullend op de regionale omgevingsanalyse een lokale omgevingsanalyse gemaakt.
Deze lokale analyse bestaat uit hoofdstuk 1 met een korte beschrijving van de gemeente en de gebiedstypen, waarbij per gebiedstype is aangegeven welke specifieke problemen en risico's worden ervaren en hoe vanuit VTH hieraan een bijdrage kan worden geleverd.
Vervolgens worden in hoofdstuk 3 de ontwikkelingen, die onze organisatie signaleert en die invloed hebben op de VTH-taken, behandeld. De problemen en risico's en daarop gebaseerde VTH-inzet, waaraan de hoogste prioriteit is toegekend, zijn opgenomen in hoofdstuk 3 van het Strategisch beleidskader.
In hoofdstuk 3 van het Strategisch beleidskader zijn de prioriteiten (hoogste risico's), uitgewerkt in een SMART doelstelling en bijbehorende indicatoren én is een verwijzing gemaakt naar de instrumenten uit ons operationele beleidskader (hoofdstuk 4). De realisatie van de hoog geprioriteerde doelstellingen op basis van de indicatoren wordt de komende jaren actief gevolgd. De uitwerking van prioriteiten, doelstellingen en instrumenten in activiteiten (vergunningverlening, toezicht en handhaving) wordt gemaakt in het uitvoeringsprogramma. De onderwerpen met gemiddelde en lage prioriteit (zie de regionale omgevingsanalyse) krijgen ook aandacht in de uitvoering, echter met een lagere intensiteit.

1. Beleidsanalyse (beleidsdoelstellingen over de fysieke leefomgeving)

De Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) bevat regels over activiteiten die van invloed zijn op de fysieke leefomgeving. Het bevat een stelsel voor vergunningen, meldingen, toezicht en handhaving op het gebied van de fysieke leefomgeving voor de onderwerpen bouwen, wonen, monumenten, ruimte, natuur, milieu (water, lucht, bodem) en infrastructuur. Met onder meer vooroverleg, het verlenen van vergunningen, behandelen van meldingen, houden van toezicht en handhaving zorgen we ervoor dat onze beleidsdoelen worden gerealiseerd en regels worden nageleefd. Deze zogenaamde VTH-taken zijn daarmee ondersteunend aan de strategische doelen die we als gemeente hebben.
Voor vrijwel alle thema's in de fysieke leefomgeving heeft de gemeente sectoraal beleid geformuleerd, waarbij overigens wel is afgestemd met andere relevante beleidsterreinen. Hierna wordt voor respectievelijk 'bouwen en slopen', 'monumenten', 'milieu, aanleg-kap-reclame-inritten', 'evenementen', 'bodem en bouwstoffen', 'natuurbescherming' en 'ruimtelijke ordening' de essentie (doelstellingen) uit het huidige regionale en gemeentelijke beleid benoemd. Voor ieder van de onderwerpen is beschreven op welke wijze vanuit de VTH-taken kan worden bijgedragen, en is (in grijze kaders) bepaald op welke wijze vanuit de VTH-instrumenten kan worden bijgedragen aan de doelstellingen.

Onderstaand overzicht, inclusief de uitwerking van de bijdrage van het VTH-instrumentarium aan de realisatie van het beleid, is een momentopname. Doordat beleidsvernieuwing periodiek plaatsvindt, heeft onderstaande uitwerking een beperkte houdbaarheid. Bij het opstellen van het uitvoeringsprogramma wordt hiermee rekening gehouden en gebruik gemaakt van actuele beleidsdocumenten.

1.1 Onderdeel: bouwen en slopen

Beleidsplan	Doelstellingen voor de fysieke leefomgeving
Pact 7.1Westfriesland,	-In het Pact staan de volgende (geprioriteerde) ambities voor de komende 2 tot 5 jaar: een sterk Westfries merk als woon-, werk-, leef-, ondernemers-, recreatie- en verblijfsregio -leefbare, gezonde en vitale regio, dankzij een betaalbaar en aantrekkelijk woonaanbod voor iedere doelgroep; duurzame woningbouw, aantrekkelijk landschap en goede bereikbaarheid -afgestemde WF 7 energiestrategie en Westfriese opgave in RES Holland boven Amsterdam klimaatadaptatie: vastgesteld beschermingsniveau bereiken -regio aantrekkelijk maken en promoten, bereikbaarheid verbeteren en werken aan toekomst-bestendige werklocaties. Stimuleren circulaire economie en toekomstbestendig MKB. -landschappelijke kwaliteiten en het aantrekkelijke leisureaanbod uitbouwen, verbinden en promoten, om zo een toegankelijk aanbod voor eigen inwoners te bieden en meer bezoekers en bestedingen aan te trekken -een gezonde en inclusieve regio waarin iedereen mee doet en waarin (kwetsbare) inwoners een passend zorgaanbod en woonplek krijgen
Structuurschets Westfriesland, 2016	De woningvoorraad voldoet maar beperkt aan de woonwensen. Veel aandacht dient uit te gaan naar het transformeren, aantrekkelijk houden en verduurzamen van de woningvoorraad.
Regionale woonvisie 2017	Grootste opgave ligt in de bestaande voorraad. Speerpunt is verbetering van de kwaliteit van de bestaande voorraad en het op peil houden van de aantrekkelijkheid. Het langer zelfstandig wonen is speerpunt van regionaal beleid. Binnen de plancapaciteit wordt ruimte en prioriteit gegeven aan aantrekkelijke of unieke woonproducten voor oudere en kleinere huishoudens.
Regionale kadernota huisvesting buitenlandse werknemers 2008	Om voldoende huisvesting te kunnen bieden zijn verschillende huisvestingsvormen noodzakelijk. De geboden huisvesting en de wijze van gebruik moeten de leefbaarheid voor de bewoners en de omwonenden waarborgen.
Coalitie-akkoord 2018	Voor woningbouw wordt actief gezocht naar inbrei- en nieuwe locaties en ingezet op uitbreiding van de verschillende kernen ter bevordering van de leefbaarheid. Bij woningbouw wordt getracht alle leeftijds- en aandachtsgroepen te bedienen in betaalbare, passende dan wel levensloopbestendige huur- en koopwoningen. Gelet op de druk op de woningmarkt wordt creatief maatwerk toegepast ten behoeve van particuliere initiatieven omtrent woongebruik (o.a. bij karakteristieke stolpen, scholen en kerken). Extra aandacht is nodig voor de informele en preventieve aanpak van situaties van woonoverlast. In het kader van verduurzamen van de bebouwing worden toekomstige publieke gebouwen en ook bestaande gemeentelijke gebouwen verduurzaamd, zowel aan binnen- als buitenkant. Er wordt ingezet op betere stimulering van verwijdering van asbestdaken. Daarnaast wordt proactief informatie verstrekt over de mogelijkheden van het hergebruik van zonnepanelen.
Structuurvisie Opmeer 2025	Wat betreft woningbouw ligt de nadruk in de komende 10 jaar op realisatie van woongebied Heerenweide en het benutten van vrijkomende locaties binnen de bestaande dorpen.
Milieubeleidsplan 2012-2015	Risico's op de omgeving die samenhangen met asbest(dakbeplating) zijn beheerst.
Bodembeleidsplan 2015-2019	Bouwen op verontreinigde grond wordt tegen gegaan.
Nota Parkeernormen 2016	Bereikbaarheid en leefbaarheid waarborgen door het voorkomen van parkeerproblemen in de openbare ruimtes als gevolg van nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen.
Rioleringsplan Opmeer 2019-2022	Waar het kan houden we afvalwater gescheiden van schoon water. Op eigen perceel moeten inwoners en bedrijven hemelwater zelf verwerken, voor zover dit redelijkerwijs mogelijk is. Het is belangrijk om grondwateroverlast te voorkomen.
Welstandsnota 2011	De gemeente heeft aandacht voor ruimtelijke kwaliteit en zorg voor identiteit. De afwisselende landschappen, kleinschalige kernen en cultuurhistorische waarden zijn dragers van de gewenste kwaliteit.

Woonvisie 2018-2022	We willen minstens de huidige kwaliteit van onze woningvoorraad behouden en vraaggestuurd bouwen. We werken aan de flexibiliteit van de bestaande voorraad, verminderen scheefwonen en bevorderen doorstroming. We zetten in op meer geschikte woningen voor senioren en bieden ruimte bij nieuwbouwwoningen voor initiatieven gericht op senioren.
Nota sociaal domein 2016-2020	We dragen bij aan het op een innovatieve wijze gebruik maken van bestaande gebouwen, zodat de functie die deze gebouwen hebben, optimaal wordt benut. Met het oog op de dubbele vergrijzing wordt de bestaande woningvoorraad en het vergunningenstelsel ingericht op nieuwe woonvormen.

Aandachtspunt

Zowel voor de uitvoering van het onderdeel Bouwen en slopen als voor het onderdeel Ruimtelijke ordening geldt dat ook de beleidsdoelstellingen die gelden voor de andere onderdelen, in samenhang bij de taakuitoefening moeten worden betrokken voor een integrale beleidsuitvoering.

VTH-doelen

Het strategisch regionaal en gemeentelijk beleid vraagt VTH-inzet voor:

A. Veilige gezonde leefomgeving door:
- Voorlichting over (brand, ventilatie en inbraak/politiekeurmerk) veilige en gezonde woning, met name aan ouderen die langer zelfstandig blijven wonen.
- Vastleggen en toezicht houden op veiligheidseisen bij inrichting (tijdelijke)bouwlocaties.
- Toezicht op (bouw/constructieve/brand) veiligheid in openbare gebouwen.
- Toezicht op veiligheid in openbare ruimte.
- Voorlichting over het klimaatbeleid en door de samenleving te nemen maatregelen alsook het toezicht op de uit te voeren maatregelen door de samenleving.

B. Risicobeheersing in de bebouwde omgeving door stimulering van verwijdering asbestdaken door:
- Onder aandacht brengen van stimuleringsregelingen voor verwijdering.
- Informatie over aanwezigheid asbest actueel houden en actief delen.

C. Bediening op woningmarkt van alle leeftijds- en aandachtsgroepen door:
- Participatie naar vermogen: ruimte voor wonen dicht bij voorzieningen.
- In vooroverleg meer aandacht voor gedifferentieerd bouwen / levensloopbestendig wonen.
- Flexibele toepassing van bestemmingsplannen voor omzetten naar woonbestemming.
- Realiseren regionale prestatieafspraken voor nieuwbouw en renovatie met aandacht voor doelgroepen.

D. Meer tegemoetkomen aan wensen van inwoners door:
- Minder risicovolle (bouw)activiteiten vergunningvrij maken.
- Meer afstemming over (on)mogelijkheden met privaatrechtelijke overeenkomsten van woningbedrijf.
- Goed vooroverleg en wijzen op gemeentelijk beleid/ambitie.

1.2 Onderdeel: monumenten

Beleidsplan	Doelstellingen voor de fysieke leefomgeving
Natuur- en recreatieplan Westfriesland, 2016	Beleefbaarheid van (natuur)gebieden dient verbeterd te worden en meer samenhang is nodig in het cultuurhistorisch aanbod.
Structuurvisie Opmeer 2025	De gemeente heeft de ambitie om de historisch-geografische, cultuurhistorische en landschappelijke kwaliteiten van de gemeente zo veel mogelijk te behouden en te versterken. Dit geldt in het bijzonder voor de stolpen.

Welstandsnota 2011	Het verleden mag niet uit het oog verloren worden. Monumenten en cultuurhistorie maken deel uit van de randvoorwaarden voor welstand.

VTH-doelen
Het strategisch regionaal en gemeentelijk beleid vraagt VTH-inzet voor:
E. Bescherming van monumenten door:
- Elk monument om de twee jaar inspecteren.
- Adequaat reageren op meldingen.

1.3 Onderdeel: milieu

Beleidsplan	Doelstellingen voor de fysieke leefomgeving
Pact7.1 Westfriesland, 2012	Bij woningbouw en het wonen is meer aandacht voor duurzaamheid om een aantrekkelijke Westfriese regio na te streven..
Structuurschets Westfriesland, 2016	Westfriesland bouwt aan een duurzame, klimaatadaptieve regio. Energietransitie biedt economische kansen (verdienmodellen) via circulaire systemen en innovatieve energielandschappen. Opgaven zijn o.a. het ruimte bieden voor energietransitie, verduurzamen van het watersysteem en de bestaande bebouwing en anticiperen op klimaatadaptatie.
Regionale woonvisie 2017	We stimuleren eigenaren en bewoners om hun woningen goed te onderhouden en te laten aansluiten bij ontwikkelingen op de woningmarkt, zodat ze toekomstbestendig zijn. Dit kan bijvoorbeeld door opplussen of het levensloopbestendig maken of het verduurzamen. We houden bij ingrepen in het fysieke domein of maatregelen rekening met mogelijkheden voor verduurzaming. Gemeenten maken prestatieafspraken met woningcorporaties over o.a. de kwaliteit en verduurzaming van de voorraad sociale huurwoningen en de woonomgeving.
Coalitie-akkoord 2018	We willen ervoor zorgen dat Opmeer zich duurzaam ontwikkelt, met leefbaarheid en kwaliteit als belangrijke maatstaven. Inwoners worden actief geïnformeerd over mogelijkheden op het gebied van duurzaamheid, zodat zij weten waar hun kansen liggen. Dus: stimuleren door te informeren. Duurzame innovatieve ontwikkelingen en initiatieven kunnen rekenen op een faciliterende houding van de gemeente en er wordt gestreefd naar verduurzaming van het woningbestand en vervoer. Woningbouw en onderhoud binnen het gemeentelijk woningbedrijf vindt duurzaam en onderhoudsvriendelijk plaats. Samen met partners realiseren we de (inter)nationale duurzaamheidsdoelstellingen, waaronder het terugbrengen van CO2-uitstoot. We geven daarbij samen met de regio het goede voorbeeld en vervullen zo een innovatieve en vooruitstrevende rol in de regio op het gebied van energietransitie en klimaatadaptatie.
Structuurvisie Opmeer 2025	De gemeente werkt niet mee aan de realisatie van windturbines in de gemeente. In het kader van de bestemmingsplannen worden afwegingen gemaakt over de aanvaardbaarheid van vormen van duurzame energiewinning.
Woonvisie 2018-2022	We stimuleren en faciliteren de verduurzaming van de Opmeerse woningvoorraad. We blijven aangesloten bij het duurzaam bouwloket waar mensen terecht kunnen met hun vragen.
Milieubeleidsplan 2012-2015	De gemeente streeft naar een gezonder leefmilieu, naar een verantwoorde manier van omgaan met energie en grondstoffen en naar het voorkomen van milieuverontreiniging. Als gemeente blijven wij zoeken naar mogelijkheden om de milieu-impact in onze eigen bedrijfsvoering te verkleinen. Opmeer blijft een veilige gemeente om in te wonen en werken en risico's op de omgeving worden beheerst.
Groenbeleidsplan 2018-2021	Activiteiten en maatregelen worden gestimuleerd en door de gemeente zelf ondernomen om het leefmilieu gezond te houden. De gemeente streeft naar energiebesparing. De toepassing van innovatieve energieopwikkelingen wordt gestimuleerd en de gemeente geeft zelf het goede voorbeeld.
Bodembeleidsplan 2015-2019	Duurzaam bodemgebruik is leidend bij het uitvoeren van activiteiten in en op de bodem. Verwaarloosbaar bodemrisico bereiken we door maatregelen en voorzieningen te treffen bij begin (nulsituatie) en beëindiging (eindsituatie).
Beleidsvisie EV 2015-2018	De gemeente heeft een verantwoordelijkheid om veiligheidsrisico's te minimaliseren en beheersbaar te maken door grenzen te stellen, deze te handhaven en voor te bereiden op mogelijke calamiteiten.
Verkeers- en vervoersplan 2018-2025	De gemeente streeft naar een duurzaam veilige inrichting, met bijzondere aandacht voor kwetsbare verkeersdeelnemers. De gemeente vermindert de negatieve klimaat- en

	gezondheidseffecten van mobiliteit. Als gemeente wordt hier invulling aan gegeven door in te zetten op het verminderen van mobiliteit (minder verplaatsen), veranderen van de mobiliteit (schoner verplaatsen) en het verduurzamen van de mobiliteit (zuiniger verplaatsen).
Beleidsplan openbare verlichting 2018-2021	De gemeente hanteert een deel van de doelstellingen van het landelijke Energieakkoord, te weten twintig procent energiebesparing in 2020 en vijftig procent in 2030. De doelstelling van 40% van de OVL voorzien van slim energiemanagement voor 2020 wordt niet gehanteerd.
Rioleringsplan Opmeer 2019-2022	Afvalwater zamelen we in en voeren we af zonder nadelige gevolgen voor de gezondheid. Ook het milieu mag geen nadelige gevolgen ondervinden van ons afvalwater. We houden de waterkwaliteit goed en brengen geen schade toe aan het milieu. Op termijn willen we hemelwater zoveel mogelijk gescheiden houden van vuilwater.

VTH-doelen
Het strategisch regionaal en gemeentelijk beleid vraagt VTH-inzet voor:

F. Beperken van hinder en minimaliseren van veiligheidsrisico's door bedrijfsmatige activiteiten en evenementen door:
- Afspraken met bedrijven vastleggen.
- Goed vooroverleg en wijzen op gemeentelijk beleid/ambitie.
- Normen (veiligheid, parkeren en geluid) vastleggen en toepassen.
- Integraal toezicht.
- Actief toezicht op gebruik leegstaande panden.

G. Schoon, heel, veilig: structurele aanpak afvaldumpingen
- Stimuleren signaalfunctie omwonenden
- Achterhalen en verbaliseren veroorzakers

1.4 Onderdeel: aanleg, kap, reclame, inritten

Beleidsplan	Doelstellingen voor de fysieke leefomgeving
Evenementenbeleid 2014	Ter voorkoming van verkeershinder en inzicht in afgesloten wegen, worden verkeersbesluiten genomen. De gemeente biedt mogelijkheden voor het maken van reclame voor evenementen.
Groenbeleidsplan 2018-2021	Behoud van waardevolle bomen en groenstructuren

VTH-doelen
Het strategisch regionaal en gemeentelijk beleid vraagt VTH-inzet voor:

H. Bescherming van monumentale en beeldbepalende bomen door:
- Goed vooroverleg en wijzen op gemeentelijk beleid/ambitie.
- Stimuleren signaalfunctie omwonenden
- Adequaat reageren op klachten en meldingen.

1.5 Onderdeel: evenementen

Beleidsplan	Doelstellingen voor de fysieke leefomgeving
Coalitie-akkoord 2018	Evenementen worden in redelijkheid getoetst op veiligheid. Daarnaast wordt onderzocht of overbodige regels kunnen worden geschrapt. Evenementen die op jaarlijkse basis met dezelfde opzet plaatsvinden worden bij voorkeur met een meerjarenvergunning toegestaan.

Evenementenbeleid 2014	Behouden van bestaande evenementen, omdat ze een aantrekkingskracht hebben op bezoekers en de gemeente verlevendigen. Tolereren overlast van evenementen, zolang de overlast maatschappelijk aanvaardbaar blijft. De organisator van een evenement dient te allen tijde te voldoen aan alle wet- en regelgeving dat van toepassing is op de organisatie en het houden van het evenement. Bij overtreding zijn de sancties vanuit de gemeente erop gericht de overtreding(en) zo snel mogelijk te laten beëindigen danwel in de toekomst herhaling van de overtreding(en) te voorkomen.

VTH-doelen
Het strategisch regionaal en gemeentelijk beleid vraagt VTH-inzet voor:

I. Beperken van hinder en minimaliseren van veiligheidsrisico's door evenementen door:
- Afspraken met organisaties vastleggen.
- Goed vooroverleg en wijzen op gemeentelijk beleid/ambitie.
- Normen (veiligheid, parkeren en geluid) vastleggen en toepassen.
- Integraal toezicht.
- Actief toezicht op geluid en drankgebruik (NIX18) van evenementen/verenigingen.

1.6 Onderdeel: bodem en bouwstoffen

Beleidsplan	Doelstellingen voor de fysieke leefomgeving
Nota bodembeheer Westfriesland 2016	De gemeenten brengen duurzaam grondstromenbeleid in uitvoering en zetten dit praktisch uitvoerbaar, milieuhygiënisch verantwoord en transparant voort. Het gebruik en de aankoop van primaire en secundaire bouwstoffen wordt verminderd. De druk op het wegennet, de uitstoot van uitlaatgassen en fijnstof en het gebruik van energie wordt verminderd.
Milieubeleidsplan 2012-2015	Het totaal aantal ingezameld afval per inwoner komt overeen met de landelijke doelstelling en waar mogelijk wordt een hoger milieuresultaat bereikt. We beschermen, beheren en waar nodig maken we de bodem schoon om toekomstig bodemgebruik mogelijk te houden.
Bodembeleidsplan 2015-2019	Voorkomen dat functies van bodem en ondergrond verloren gaan door op een zorgvuldige manier om te gaan met ingrepen in en het gebruik van de ondergrond. Bodemverontreinigingen die zijn ontstaan na 1987 worden zoveel mogelijk verwijderd. De kwaliteit van de grond die wordt toegepast in een gebied, moet altijd geschikt zijn voor de functie van het gebied.

VTH-doelen
Het strategisch regionaal en gemeentelijk beleid vraagt VTH-inzet voor:

J. Bescherming van de bodem door:
- Stimuleren signaalfunctie inwoners
- Achterhalen en verbaliseren veroorzakers
- Adequaat reageren op meldingen.

1.7 Onderdeel: natuurbescherming

Beleidsplan	Doelstellingen voor de fysieke leefomgeving
Pact 7.1 Westfriesland	Een gezonde en vitale regio, dankzij een aantrekkelijk landschap.
Structuurschets Westfriesland, 2016	Op het gebied van waterrecreatie en cultuurhistorie heeft de regio veel te bieden. Westfriesland benut recreatieve potenties van kust en steden.
Natuur- en recreatieplan Westfriesland, 2016	Verbeteren van de beleefbaarheid van (natuur)gebieden, samenhang aanbrengen in het cultuurhistorisch aanbod. Behouden en ontwikkelen van biodiversiteit door kwalitatieve verbetering in het bestaande groenareaal.
Coalitie-akkoord 2018	Opmeer wil een groene gemeente blijven met een goede afstemming van openbare voorzieningen in de openbare ruimte.

Structuurvisie Opmeer 2025	De gemeente wil de bestaande natuurwaarden van de natuurgebieden behouden en zet zich tevens in voor verbetering van de mogelijkheden van het recreatief medegebruik van deze gebieden. Het gebied als groene buffer tussen Hoogwoud en Opmeer-Spanbroek behoudt een grotendeels onbebouwd karakter.
Milieubeleidsplan 2012-2015	Opmeer is een schone gemeente waarin geen plek is voor zwerfafval. Behoud van de karakteristieke groene gemeente met haar open specifieke karakter.
Groenbeleidsplan 2018-2021	Zoveel mogelijk behoud van de karakteristieke groene gemeente met haar open specifieke karakter. Realisatie en behoud van een kwalitatief goede groenvoorziening in de woon- en leefomgeving.

VTH-doelen
Het strategisch regionaal en gemeentelijk beleid vraagt VTH-inzet voor:
K. Bescherming van de natuur door:
- Gebiedsgericht toezicht.
- Adequaat reageren op klachten en meldingen.

1.8 Onderdeel: ruimtelijke ordening

Beleidsplan	Doelstellingen voor de fysieke leefomgeving
Pact 7.1 Westfriesland,	In het Pact staan de volgende (geprioriteerde) ambities voor de komende 2 tot 5 jaar: een sterk Westfries merk als woon-, werk-, leef-, ondernemers-, recreatie- en verblijfsregio -leefbare, gezonde en vitale regio, dankzij een betaalbaar en aantrekkelijk woonaanbod voor iedere doelgroep; duurzame woningbouw, aantrekkelijk landschap en goede bereikbaarheid -afgestemde WF 7 energiestrategie en Westfriese opgave in RES Holland boven Amsterdam klimaatadaptatie: vastgesteld beschermingsniveau bereiken -regio aantrekkelijk maken en promoten, bereikbaarheid verbeteren en werken aan toekomst-bestendige werklocaties. Stimuleren circulaire economie en toekomstbestendig MKB. -landschappelijke kwaliteiten en het aantrekkelijke leisureaanbod uitbouwen, verbinden en promoten, om zo een toegankelijk aanbod voor eigen inwoners te bieden en meer bezoekers en bestedingen aan te trekken -een gezonde en inclusieve regio waarin iedereen mee doet en waarin (kwetsbare) inwoners een passend zorgaanbod en woonplek krijgen
Structuurschets Westfriesland, 2016	Westfriesland versterkt de leefbaarheid van de (kleine) kernen. Nieuwe concepten en allianties zijn gewenst om vorm te geven aan het voorzieningenniveau.
Regionaal economische agenda 2015	Detailhandelsbeleid is gericht op het min mogelijk weglekken van koopkracht uit de regio. We willen de onderlinge afstemming tussen gemeenten verbeteren, omdat deze essentieel is om bedrijven in de regio te krijgen of te houden. Doel is o.a. 90% van de huisvestingsvragen kan binnen de regio worden voldaan.
Regionale detailhandelsvisie Westfriesland 2015	De berekeningen geven aan dat West-Friesland in 2020 met tussen de 6% en 10% minder meters detailhandel toekan in de sectoren Dagelijks en Mode & Luxe. Voor wat betreft de sectoren Vrije Tijd & Electro en Volumineus ligt er een grotere reductieopgave, van circa 20% ten opzichte van het huidige aanbod.
Regionale woonvisie 2017	Speerpunten is vitale kernen: richten op kansrijke producten en locaties. Ons vitale kernenbeleid betekent niet dat er in elke kern bouwmogelijkheden zijn, maar ook niet dat er een slot op nieuwbouw in kleine kernen komt. Als gemeenten voorkomen we dat het openbaar gebied een verpauperde indruk maakt en daar waar mogelijk zorgen we voor een kwaliteitsverbetering.
Regionale visie verblijfsrecreatie Noord-Holland Noord 2017	In 2030 is Noord-Holland Noord de meest vitale verblijfsregio van Nederland. De kopgroep van excellente ondernemingen en de diversiteit van het aanbod is vergroot. Nieuwe verblijfsinitiatieven zijn onderscheidend en gericht op toeristisch-recreatieve markten. En er is nieuwe waarde gegeven aan niet-vitaal aanbod. Verblijfsrecreatie is de gastvrije huiskamer van Noord-Holland Noord, een gemakkelijke bereikbare plek om regelmatig te ontspannen en functioneert zoals het bedoeld is.
Natuur- en recreatieplan Westfriesland 2016	Het doorontwikkelen van het recreatieaanbod door o.a. het doorontwikkelen van recreatieterreinen, toevoegen van functies aan terreinen en locaties.

Beleidsplan	Doelstellingen voor de fysieke leefomgeving
Coalitie-akkoord 2018	Klimaatadaptatie wordt een vast onderdeel van de omgevingsplanologie, waarbij aandacht is voor de stresstest, wateroverlast en rainproof maatregelen. Ter bevordering van de leefbaarheid van het platteland wordt bezien of planologische regels met betrekking tot agrarisch gebruik waar mogelijk kunnen worden verruimd zodat bijvoorbeeld recreatieve nevenactiviteiten en of zorgfuncties kunnen worden ontplooid. Arbeidsmigranten worden indien mogelijk ter plaatse van het agrarisch bedrijf waar het werk wordt aangeboden gehuisvest. Leegstaande agrarische bebouwing vraagt om oplossingen. Van beoordelingsvrijheid moet gebruik worden gemaakt ter voorkoming en bestrijding van leegstand van gebouwen (woningen, winkels etc.).
Structuurvisie Opmeer 2025	De gemeente heeft de ambitie om te komen tot een kwalitatieve versterking van het winkelaanbod van Hoogwoud als lokaal verzorgend winkelgebied. In de lintbebouwing in de gemeente worden geen nieuwe ontwikkelingen voorgestaan. Als uitzondering hierop gelden kleinschalige initiatieven in de bestaande bebouwing op basis van Ruimte voor Ruimte (provinciaal beleid) en het eigen beleid. De gemeente schept de voorwaarden voor handhaving van een economisch gezonde en gevarieerde landbouw in de gemeente, waarbij het behoud van de openheid, het kleinschalige en agrarische karakter van het gebied vooropstaat. Het beleid is gericht op beheer en het in kwalitatieve zin verbeteren van recreatieterreinen.
Woonvisie 2018-2022	Gemeente zoekt actief naar inbreidings- en nieuwe locaties voor wonen en er wordt ingezet op uitbreiding van de verschillende kernen ter bevordering van de leefbaarheid. Nieuwbouwplannen zullen we vooral daar faciliteren waar er vraag is en waar zij bestaande voorzieningen ondersteunen. We zorgen voor goede bereikbaarheid van onze voorzieningen vanuit de gehele gemeente. Passend bij de schaal van iedere kern staan we nieuwbouw toe. We programmeren levensloopbestendige woningen nabij voorzieningen op goed toegankelijke locaties.
Milieubeleidsplan 2012-2015	Beperken van het aantal gehinderden door geluidsoverlast in Opmeer. Streven naar een goede balans tussen de uitbreidingsmogelijkheden van veehouderijen en een acceptabel leefklimaat van geurgevoelige objecten. Aspect externe veiligheid blijft ingebed bij ruimtelijke ontwikkelingen en in bestemmingsplannen wordt het principe van stand stil gehandhaafd. Structurele borging van milieuthema's en -doelstellingen in de ruimtelijke planvorming.
Groenbeleidsplan 2018-2021	De gemeente wil anticiperen op het klimaatbestendig maken. Dit betekent onder meer dat hiermee rekening wordt gehouden in de ruimtelijke inrichting; in feite wordt de inrichting steeds 'regen- en hittebestendiger'.
Beleidsvisie EV 2015-2018	De gemeente richt zich op het stimuleren van bedrijvigheid, maar niet op de vestiging van zware industrie en het aantrekken van bedrijven met een groot extern veiligheidsprobleem. In woongebieden worden geen nieuwe risicobronnen toegelaten, omdat het daar bijzonder veilig moet zijn.
Nota Parkeernormen 2016	Elke initiatiefnemer van verbouwplannen is verantwoordelijk voor het realiseren van zijn eigen parkeeroplossing. Een nieuw bouwinitiatief mag geen parkeerproblemen in de omgeving veroorzaken.
Verkeers- en vervoersplan 2018-2025	Opmeer beschikt over een robuust en kwalitatief hoogwaardig verkeersnetwerk. Een robuust en samenhangend mobiliteitssysteem is idealiter een fijnmazig netwerk van hoofdwegen met daarbinnen verkeersluwe verblijfsgebieden.
Rioleringsplan Opmeer 2019-2022	Bij nieuwbouw en aanpassingen van bestaande situaties leggen we de leefomgeving zo aan dat er bij extreme buien water op straat en in tuinen mag staan, zolang het geen panden in loopt. Door minder verhard oppervlak te krijgen en meer groen aan te leggen verkleinen we de kans op wateroverlast.

VTH-doelen

Het strategisch regionaal en gemeentelijk beleid vraagt VTH-inzet voor:

L. Bevordering van leefbaarheid door:
- Goed vooroverleg en initiatiefnemers wijzen op gemeentelijk beleid/ambitie.
- Actieve rol in uitwerking beleid woonoverlast: reduceren woonoverlast.
- Actief betrekken groen/openbare werken/sociaal domein bij bouwplannen.
- Meer ruimte (bestemmingsplannen en welstand) voor initiatieven die leefbaarheid bevorderen.
- Balans houden tussen gedifferentieerd bouwen en het behouden/versterken van de identiteit/omgevingskwaliteiten.

- Bij aanpak van woonoverlast: vroegtijdig problemen signaleren. Kennis van doelgroep, problematiek en hierbij behorende aanpak samen met Zorg en welzijn.

2. Gebiedsgerichte omgevingsanalyse

Opmeer is te kenschetsen als een bedrijvige plattelandsgemeente. De bedrijvigheid is voor een groot deel agrarisch, maar de gemeente kent ook relatief veel midden- en kleinbedrijven. Op 1 januari 2020 woonden in de gemeente 11.828 mensen. Bewoning vindt met name plaats in de hoofdkernen van Opmeer, Spanbroek en Hoogwoud en de kleinere kernen van Aartswoud, De Weere en De Gouwe. De gemeente kent drie bedrijfsterreinen en twee recreatieparken. Het buitengebied wordt voornamelijk agrarisch gebruikt.

Ieder gebiedstype in Opmeer kent een eigen problematiek, dynamiek en prioriteiten. In lijn met de gebiedsindeling in bestemmingsplannen en de Welstandsnota maken we onderscheid in de volgende gebiedstypen:

- Centrum
- Hoofdkern
- Kleine kernen
- Bedrijfsterreinen
- Recreatieterreinen
- Landelijk gebied

1. Centrum

Het gebied ‘Centrum’ betreft het centrum van Opmeer-Spanbroek. Naast diverse detailhandel en dienstverlenende bedrijven zijn dit onder meer een mengvoederbedrijf, supermarkt en verschillende horecabedrijven. Het centrum van Opmeer-Spanbroek heeft een bovenregionale functie.

We constateren met name de volgende problemen en risico’s:

- Verloedering door leegstand.
- Intensivering verkeer door comprimering en functiemenging / verkeersonveiligheid.
- Geur, brandveiligheid en ontploffingsgevaar bedrijvigheid.

De gemeente heeft in de fysieke leefomgeving de volgende ambities in het centrum:

- Voorkomen van leegstand.
- Comprimeren van winkelgebied met behoud van bovenlokale functie.
- Verdichting: wonen boven winkels.
- Aantrekkelijke verblijfsomgeving: gevariëerd, schoon, heel en veilig.
- Verkeersveilig en bereikbaar.
- Beperken hinder met mogelijk uitplaatsen hinderlijke bedrijven.

VTH-doelen
Deze analyse van dit gebiedstype vraagt VTH-inzet voor:
M. Bijdrage aan het realiseren van de ambities in het centrum door:
- Duidelijke regels communiceren.
- Participatie bevorderen.
- Toezicht op parkeerexcessen.
- Toename mogelijkheden voor functiemenging.
- Beperken detailhandel buiten centrum en kernen door herbestemming (naar o.a. woningen) en handhaving.

2. Hoofdkernen

Hoogwoud, Opmeer en Spanbroek vormen de hoofdkernen. Het centrum Hoogwoud wordt gezien als lokaal verzorgend boodschappencentrum. In Hoogwoud, Opmeer en Spanbroek is bij de oudere lintbebouwing en centra sprake van een gemengd gebied, waarbij de bedrijven tussen de woningen in gesitueerd zijn. Daarbuiten is sprake van specifieke woongebieden. De linten zijn historisch geografisch van zeer hoge waarde. Deze duiden op de ontginningsgeschiedenis. De binnenkade en buitenkade die gebouwd zijn op dijken en stroomruggen zijn nog goed zichtbaar in het landschap. De afwateringssloten zijn veelal niet meer functioneel, maar wel ruimtelijk historisch van belang.

We constateren met name de volgende problemen en risico's:
- Toename van verkeer; huidig wegprofiel is beperkt.
- Potentiële toename van evenementen.
- Groeiend aantal en omvang bedrijven: aantasting woon- en leefklimaat: hinder van verkeer, geluid, geur en brandveiligheid.
- Voorkomen van wateroverlast door verstening.

De gemeente heeft in de fysieke leefomgeving de volgende ambities in de hoofdkernen:
- Bouwen voor levensloopbestendig wonen / langer thuis wonen.
- Gedifferentieërd aanbod woningen.
- Behoud van en ruimte voor bedrijven. Transformatie van leegstaande winkels buiten het centrum en kernen naar woningen.
- Goede balans tussen bedrijven en woonfuncties.
- Spreiding van arbeidsmigranten, kleinschalig.
- Acceptabel houden van overlast door evenementen.

VTH-doelen
Deze analyse van dit gebiedstype vraagt VTH-inzet voor:
N. Bijdrage aan het realiseren van de ambities in de hoofdkernen door:
- Maatwerk in vergunningen bij uitbreiding.
- Goede communicatie wat wel/niet kan.
- Behoud huidig toezicht evenementen gericht op veilige en gezonde evenementen.

3. Kleine kernen

Het gebied betreft de kernen van Aartswoud, De Weere en De Gouwe. De kernen De Gouwe en Aartswoud zijn beide ontstaan op stroomruggen. De Weere is ontstaan op een strandwal, die door het landschap heen kronkelde. De noord-zuid lintbebouwing van de kernen staat vrijwel haaks op de verkavelingsrichting van de langgerekte smalle kavels. Het gebied heeft een hoge archeologische en monumentale waarde. De voornamelijk agrarische bedrijvigheid in Aartswoud, De Weere en De Gouwe is tussen de woningen gesitueerd. In en rondom het gebied liggen enkele Provinciale Ecologische Hoofdstructuur gebieden in de categorieën ‘cultuur’, ‘natuur’ en ‘ecologische verbindingszone’. De ‘cultuur’ natuurgebieden zijn agrarische gebieden met bijzondere natuurwaarden en kleine natuurreservaten, landgoederen en recreatiegebieden. Door het noordelijke deel van Aartswoud, langs de N239, loopt een ecologische verbindingszone.

We constateren met name de volgende problemen en risico’s:
- Beperkte bereikbaarheid met OV.
- Verloedering panden: vervallen woningen en agrarische bestemmingen.
- Illegale activiteiten in (bedrijfs)panden.

De gemeente heeft in de fysieke leefomgeving de volgende ambities in de kleine kernen:
- Leefbare woongemeenschappen: bevordering verenigingsleven
- Kleinschalig ontwikkelen voor leefbaarheid
- Bereikbare voorzieningen
- Behoud en versterken diversiteit bebouwing
- Behoud toeristische waarde / dagjesmensen
- Behoud monumenten en karakteristieke gebouwen
- Goede balans tussen (agrarische) bedrijven en woonfuncties
- Voorkomen van leegstand
- Spreiding en goede huisvesting van arbeidsmigranten, kleinschalig

VTH-doelen
Deze analyse van dit gebiedstype vraagt VTH-inzet voor:
O. Bijdrage aan het realiseren van de ambities in de kleine kernen door:
- Bevorderen signaalfunctie van bewoners.
- Alternatieve functies toestaan.
- Meer zicht op gebruik bedrijfspanden.

4. Bedrijfsterreinen

De drie bedrijfsterreinen betreffen ‘De Veken’, ‘Wijzend’ en ‘Hoogwoud’. De Veken is het grootste bedrijfsterrein binnen de gemeentegrenzen. Het bedrijfsterrein ligt ten oosten van de kern Opmeer en heeft een oppervlakte van circa 55 hectare. Het bedrijfsterrein is een sterk op productie en handel gericht bedrijfsterrein. Op het terrein bevinden zich in hoofdzaak industriële, ambachtelijke en groothandelsbedrijven alsmede enkele kantoren en bedrijfswoningen. De bedrijfsterreinen de Wijzend en Hoogwoud zijn gelegen aan het oude historische lint (Koningspade/Pade) en daardoor iets minder goed bereikbaar. De Wijzend is gelegen te midden van een woonwijk.

We constateren met name de volgende problemen en risico's:
- Parkeren van bedrijfsvoertuigen op de openbare weg.
- Risico op toekomstige leegstand.
- Beperkt zicht op bedrijfsactiviteiten.
- Hittestress.
- Wateroverlast door verstening.

De gemeente heeft in de fysieke leefomgeving de volgende ambities op de bedrijfsterreinen:
- Ruimte voor ontwikkeling.
- Aantrekkelijk vestigingsklimaat: toegankelijk en esthetisch.
- Behoud van bedrijven binnen de gemeente: ruimte voor uitplaatsing bedrijven buiten de woonkernen.
- Parkeren voor werknemers op eigen terrein.
- Geen zware industrie (tot milieucat. 4).
- Bevorderen van duurzame energie.

VTH-doelen
Deze analyse van dit gebiedstype vraagt VTH-inzet voor:
P. Bijdrage aan het realiseren van de ambities op de bedrijfsterreinen door:
- Meer zicht op gebruik bedrijfsverzamelgebouwen.
- Opnemen en handhaven van parkeernormen

5.

6. Recreatieterreinen

Binnen de gemeentegrenzen worden twee recreatieparken onderscheiden: De Perelaer bij Opmeer (ofwel recreatiepark West-Friesland) en De Bongerd te Aartswoud (ofwel het Pereblok). Op beide parken staan vakantiewoningen. In de winterperiode is het niet toegestaan om op De Perelaer te recreëren, met uitzondering van alle weekenden en in de kerstperiode.

We constateren met name de volgende problemen en risico's:
- Permanente bewoning in het park De Perelaer, in strijd met beheersverordening, onder meer arbeidsmigranten.
- Overlastklachten over De Perelaer, lastig te controleren gebied (niet openbaar).

De gemeente heeft in de fysieke leefomgeving de volgende ambities in de recreatiegebieden:
- Behoud toeristische waarde / dagjesmensen.
- Behoud monumenten en karakteristieke gebouwen.
- Beperken van overlast/hinder voor bezoekers vakantieparken.

VTH-doelen
Deze analyse van dit gebiedstype vraagt VTH-inzet voor:

Q. Bijdrage aan het realiseren van de ambities in de recreatiegebieden door:
- Toezicht op huisvesting arbeidsmigranten.
- Beperken strijdig gebruik gronden en bouwwerken.
- Toezicht op een veilig gebruik
- Bevorderen van alternatieve huisvesting voor bewoners recreatiegebieden door ondersteuning van initiatieven voor nieuwbouw van en herbestemming tot woningen en meer ruimte (flexibelere bestemmingsplannen) voor transformatie woningvoorraad.
- Vermindering bouwwerken zonder vergunning.
- Goede communicatie wat wel/niet kan.

7. Landelijk gebied

Het buitengebied van de gemeente Opmeer kenmerkt zich door een zeer hoge esthetische waarde en heeft met name een agrarische functie. Verder zijn er enkele plaatsen met een (zeer) hoge archeologische waarde. Het landschap is halfopen met daarin veel stolpboerderijen. Stolpboerderijen zijn medebepalend voor de identiteit en beleving van het Noord-Hollands landschap. In het landelijk gebied liggen belangrijke archeologische waarden die van nationaal belang zijn, vanwege de goed geconserveerde prehistorische nederzettingen. Niet-agrarische bedrijvigheid komt her en der in het gebied voor, echte concentraties zijn niet aan te geven. De provincie heeft Noord-Holland Noord aangewezen als agrarisch ontwikkelgebied.

We constateren met name de volgende problemen en risico's:
- Agrarische gronden en panden gebruikt voor wonen in strijd met voorschriften.
- Verloedering panden: vervallen woningen en agrarische bestemmingen.
- Illegale activiteiten in (bedrijfs)panden.
- Veel panden met asbest op daken.

De gemeente heeft in de fysieke leefomgeving de volgende ambities in het landelijk gebied:
- Spreiding van arbeidsmigranten, kleinschalig.
- Kleinschalig ontwikkelen voor leefbaarheid.
- Behoud monumenten, karakteristieke gebouwen en aardkundig waardevolle gebieden.
- Agrarisch ontwikkelgebied: goede balans tussen (agrarische) bedrijven en woonfuncties.
- Voorkomen van leegstand en verpaupering.

VTH-doelen
Deze analyse van dit gebiedstype vraagt VTH-inzet voor:
R. Bijdrage aan het realiseren van de ambities in het landelijk gebied door:
- Goede communicatie wat wel/niet kan.
- Alternatieve functies toestaan.
- Toezicht archeologische waarden.
- Meer zicht op gebruik bedrijfspanden.
- Toezicht op huisvesting arbeidsmigranten.
- Vermindering bouwwerken zonder vergunning.

3. Ontwikkelingen

Een aantal ontwikkelingen is van invloed op de wijze waarop en de intensiteit waarmee we de preventie, vergunningverlening, toezicht en handhaving organiseren. De ontwikkelingen zijn hieronder benoemd. Daar waar deze ontwikkelingen vragen om een verandering van de VTH-inzet, is dit in kaders opgenomen.

3.1. Ruimtelijke ontwikkelingen

Ten behoeve van de woningbouw wordt actief gezocht naar inbrei- en nieuwe locaties en ingezet op locaties in de verschillende kernen. Dit ter bevordering van de leefbaarheid met het oog op vraaggericht, duurzaam, levensloopbestendig en divers bouwen. Met nieuwbouw wordt tevens getracht een goede doorstroming op de woningmarkt te realiseren; door de krappe woningmarkt zien we met name dat veel jongeren en gepensioneerden geen passende huisvesting vinden nabij hun eigen omgeving. Door onder andere de economische ontwikkelingen en demografische trends, is er in de regio behoefte aan goede huisvesting van arbeidsmigranten.

VTH-doelen
Deze ontwikkeling vraagt VTH-inzet voor:
S. Stimuleren van doorstroming op de woningmarkt door:
- Ondersteuning van initiatieven voor nieuwbouw van en herbestemming tot woningen.
- Meer ruimte (flexibelere bestemmingsplannen) voor transformatie woningvoorraad.

Een nieuw bedrijventerrein (Veken 4 fase 1) wordt ontwikkeld. Bedrijven met een ongunstige situering ten opzichte van de omgeving kunnen verplaatsen naar Veken 3 of 4. Ter bevordering van de leefbaarheid hanteert de gemeente flexibele planologische regels , zodat bijvoorbeeld recreatieve nevenactiviteiten en of zorgfuncties kunnen worden ontplooid en leegstand van bedrijfspanden kan worden voorkomen. En er is ruimte binnen de gemeente voor schaalvergroting van veehouderijen. Tot slot zal de realisering van de klimaatopgave (zie par. 3.4 circulaire economie, klimaatadaptatie en energietransitie) ruimtelijke impact hebben.

3.2. Verantwoordelijkheid naar de samenleving en de markt

Met diverse wetten en wetsvoorstellen wordt landelijk getracht de verantwoordelijkheid voor de kwaliteit (in ruime zin van het woord) van initiatieven meer bij de initiatiefnemer en daarmee de markt te leggen. Daardoor wordt de overheid beperkt in haar rol van regelgevende en toezichthoudende organisatie. Steeds vaker worden initiatiefnemers verzocht om met belanghebbenden tezamen de normen te bepalen en in onderling overleg ontwikkelingen mogelijk te maken zonder dat dit leidt tot ongewenste effecten zoals hinder. Het organiseren van de juiste vormen van participatie is een van de uitdagingen van de Omgevingswet. Voorwaarde voor de verschuiving van verantwoordelijkheden naar de samenleving en de markt is dat regels flexibeler worden, waardoor beter ingespeeld kan worden op de maatschappelijke dynamiek. Daarmee ontstaat (handelings)ruimte voor bijvoorbeeld mantelzorgwoningen, dagrecreatie, verbrede landbouw en overige recreatieve voorzieningen in het landelijk gebied.

Met de privatisering van de bouwplantoets en het –toezicht wordt een volgende stap gezet om de verantwoordelijkheid bij de markt te beleggen. Door deze ontwikkeling nemen gecertificeerde marktpartijen de rol van de overheid over om aanvragen te toetsen en het toezicht uit te voeren op basis van het bouwbesluit. Inwerkingtreding gebeurt fasegewijs vanaf 1 januari 2022.

Naast de privatisering van de bouwtoets stimuleert de Omgevingswet de gemeenten ook om meer activiteiten vergunningsvrij of van vergunningsplichtig meldingsplichtig te maken. Een nieuw stelsel waarbij er minder vergunningen zijn en dus meer zorgplichten en meer algemene regels, heeft als gevolg dat waar voorheen vooraf werd getoetst, veel toetsingen door de gemeente in het nieuwe stelsel achteraf gaan plaatsvinden.

De bundeling van regels in de Omgevingswet en het vergunningvrij maken van regels zorgt voor een grotere complexiteit van de regelgeving. Initiatiefnemers zijn vaak genoodzaakt een adviesbureau in de hand te nemen om de realisatie te begeleiden. Ook voor de gemeentelijke organisatie is de veelheid van en complexiteit aan regels een uitdaging voor een goede dienstverlening.

3.3. Inwerkingtreding Omgevingswet

Met de Omgevingswet wordt een volgende stap gezet in de herziening van de regelgeving voor de fysieke leefomgeving. Er worden 26 wetten samengevoegd waaronder de Wet ruimtelijke ordening (Wro), de Wet milieubeheer en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). De inwerkingtreding van de Omgevingswet is voorzien op 1 januari 2021.

De gemeente moet qua taken, organisatie, personeel en ICT worden ingericht op de Omgevingswet. Deskundigheid en competenties van medewerkers dienen te worden aangepast aan de nieuwe opgave. Samenwerking moet worden versterkt. Alleen op die manier kunnen we de vier verbeterdoelen van de stelselherziening van het omgevingsrecht waarmaken:

1. Het vergroten van de inzichtelijkheid, de voorspelbaarheid en het gebruiksgemak van het omgevingsrecht;
2. Het bewerkstelligen van een samenhangende benadering van de fysieke leefomgeving in beleid, besluitvorming en regelgeving;
3. Het vergroten van de bestuurlijke afwegingsruimte door een actieve en flexibele aanpak mogelijk te maken voor het bereiken van doelen voor de fysieke leefomgeving;
4. Het versnellen en verbeteren van besluitvorming over projecten in de fysieke leefomgeving.

Uiteindelijk moeten deze verbeterdoelen leiden tot een significante bijdrage aan de (meetbare) doelen die we als samenleving stellen voor een veilige, leefbare, schone, gezonde en duurzame leefomgeving.

Met de komst van de Omgevingswet krijgt de gemeente er bevoegdheden bij, o.a. worden een aantal bodemtaken van de provincie naar de gemeente overgedragen. De Omgevingsdienst voert deze bodemtaken nu voor de provincie uit en het is waarschijnlijk dat de Omgevingsdienst deze taken ook namens de gemeente gaat uitvoeren.

3.4. Aandacht voor circulaire economie, klimaatadaptatie en energietransitie

Europese en landelijke doelstellingen voor een circulaire economie, klimaatadapatatie en energietransitie zijn ambities. De doorvertaling daarvan naar gemeentelijk beleid heeft nog niet plaatsgevonden. Wel zijn regionaal bestuurlijk richtingen bepaald. Zo wordt gewerkt aan een Regionale Energiestrategie Noord-Holland Noord en de vertaling daarvan naar gemeentelijke ambities.

De overheid heeft de ambitie om samen met inwoners, ondernemers, maatschappelijke instellingen, regionale en landelijke partners de (inter)nationale duurzaamheidsdoelstellingen te realiseren, waaronder het terugbrengen van CO2-uitstoot. In het kader van verduurzamen van de bebouwing worden toekomstige publieke gebouwen en ook bestaande gemeentelijke gebouwen verduurzaamd, zowel aan binnen- als buitenkant. Klimaatadaptatie wordt een vast onderdeel van de omgevingsplanologie, waarbij aandacht is voor de wateroverlast, hitte en droogte, bijvoorbeeld door rainproof maatregelen te treffen.

In een circulaire economie worden grondstoffen zoveel mogelijk hergebruikt. Hierdoor behouden producten, onderdelen en materialen een zo hoog mogelijk waarde, en wordt er minder afval geproduceerd. De gemeente werkt momenteel aan het actualiseren van het grondstoffenplan.

De gemeenten van Westfriesland hebben in het Pact 7.1 Westfriesland de volgende ambities vastgesteld:
Energietransitie: Afgestemde WF 7 energiestrategie en Westfriese opgave in RES Holland boven Amsterdam. Draagvlak en draagkracht creëren om transitie(s) te realiseren.
Klimaatadaptatie: Vastgesteld beschermingsniveau bereiken

VTH-doelen
Deze ontwikkeling vraagt VTH-inzet voor:

T. Stimulering van toepassing herbruikbaar materiaal door:
- Inrichting openbare ruimte met herbruikbaar materiaal.
- Informeren/adviseren/stimuleren van initiatiefnemers in vooroverleg.
- Voorschrijven toepassing herbruikbaar materiaal in vergunningen.

U. Opmeer energieneutraal in 2040 door:
- Meer ruimte (bestemmingsplannen en welstand) voor duurzame energie en energiebesparing.
- Adviseren van en toezicht op bedrijven, burgers en gemeentelijke organisatie bij energiebesparing.
- Uitbreiding kennis over aardgasvrije voorzieningen en duurzame energie.
- Bijdragen aan monitoring van doelstellingen energietransitie.

3.5. Couleur locale met samenwerking in de uitvoering

Als gemeenten ervaren we, mede door de eerder beschreven complexiteit van regelgeving, dat voor diverse werkzaamheden capaciteit, kennis en ervaring buiten de organisatie gehaald dient te worden. Voor met name de initiatieven waarvoor specialistische kennis nodig is wordt samenwerking gezocht met omliggende gemeenten en samenwerkingsverbanden. In sommige gevallen besteden we werkzaamheden uit aan gespecialiseerde marktpartijen. Voor

milieu wordt gebruik gemaakt van de kennis en expertise bij de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord. Voor brandveiligheid van de regionale brandweer en voor andere Wabo-taken vindt, op basis van de Samenwerkingsovereenkomst VTH-taken West-Friesland, uitwisseling van kennis en expertise plaats tussen de gemeenten in de regio Westfriesland. Door basiskennis in huis te laten kan de couleur locale gegarandeerd worden.

3.6. Van handhaving naar preventie

Voorkomen is beter dan genezen. We constateren dat het repareren achteraf meer tijd kost en voor alle partijen minder plezierig is, dan het voorkomen van problemen aan de voorkant. We gaan zodoende graag met initiatiefnemers in overleg om vooraf de (on)mogelijkheden te bespreken. Dit geldt tevens voor het signaleren van initiatieven die (mogelijk) tot burenruzies kunnen leiden. Instrumenten als voorlichting, subsidiëring, informatieverstrekking en preventief toezicht zijn daarmee instrumenten die we ook de komende periode intensief inzetten om overtredingen en ondermijnende activiteiten waar mogelijk te voorkomen.

VTH-doelen
Deze ontwikkeling vraagt VTH-inzet voor:
V. Voorkomen van ondermijnende activiteiten door:
- Actief inzetten Bibob beleid
- Voorlichting over signalen van ondermijning (bevorderen sociale controle)
- Inzichtelijk maken van ondermijningsgevoelige gebouwen en terreinen

3.7. Innovatieve instrumenten

Landelijk wordt veel ervaring opgedaan met innovatieve instrumenten om een goed naleefgedrag te realiseren. Deels zijn er mogelijkheden aan de voorkant (zoals de eerdergenoemde voorlichting, subsidiëring en informatieverstrekking), deels bij het uitvoeren van toezicht. Met name de mogelijkheden van digitale informatiebronnen voor de uitvoering van het toezicht bieden veel kansen. Denk bijvoorbeeld aan het toezicht ter plekke met een tablet, het gebruik van luchtfoto's en cyclorama's voor illegale bouw en gebruik en gebruik van de basisregistratie personen voor illegale bewoning. Ook vormen van systeemtoezicht, ketentoezicht en zelftoezicht worden meer toegepast om efficiënt het toezicht uit te kunnen voeren. In het uitvoeringsprogramma wordt gespecificeerd welke (innovatieve) instrumenten door onze gemeente worden ingezet om de doelstellingen te realiseren.